

Falla L'Albufera
LLIBRET 2016

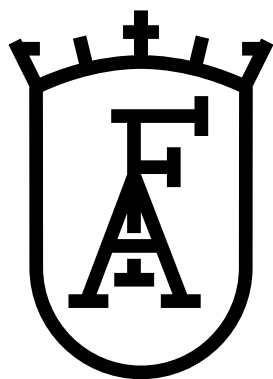
Gil Jiménez
Abogados

www.giljimenezabogados.com

info@giljimenezabogados.com

635 132 454

GARPIO

TAUROMÀQUIA
POPULAR

Falla L'Albufera
LLIBRET 2016

El present llibret ha participat a la convocatòria dels premis de la Generalitat Valenciana per a la promoció de l'ús del Valencià.

Edita: A.C. Falla L'Albufera Catarroja.

Disseny i Maquetació: AG Nou Art

Assessorament Llingüístic: Aureli López i Muñoz
Xavier Gil i Escudero

LLIBRET DE FALLA:

Portada: Rafa Vilches

Pròlec: Equip Llibret 2015 Enguany, Enric Villanueva

Versos Falla Gran: Donís Martín Albizúa

Versos Falla Infantil: Donís Martín Albizúa

Artiste Falla Gran: Francesc Vizcaino Palacios

Artista Falla Infantil: Dora Piles Rovira

Memòria d'activitats: Joan Josep Villanueva

Exposició 9 Dies d'Octubre: Ampar Orellano

L'Albuferenc de l'any: Ampar Orellano

Mantenedora: Beatriu Fernández Aucejo

COLABORACIONS:

Grup de Play-back: Sandra Rey, Alex Estarlich,
Sergi Gómez i Miquel Verdeguer

L'Albuferí: Secció d'Infantils

100 anys de la mort de A. Carpio: Ampar Orellano

Una Tauromàquia popular: Andreu Verdeguer Talens

La Tauromàquia en Catarroja: Joan Josep Villanueva

Sogorp. Bous i cavalls: germans: Vicent Ramon Calatayud

Tertúlia a lo viu: Ampar Orellano

Fotos: Bernat López, Joan Chisvert «El Baril», Família Càrpio i la Comissió

Equip de Publicitat: Elena Navarro, Enric Villanueva,
Francesc Alabau, Ampar Orellano i Sílvia Puchalt.

Coordina: Enric Villanueva

Imprimix: AG Nou Art

Depòsit Llegal: V-129-2012

Crèdits

www.fallaalbufera.com

Pròlec

Quan pel més d'abril nos plantejàvem el tema a desenvolupar est any en el llibret i trobàrem que se complia en 2016 el centenari de la mort d'Antoni Càrpio degut a la greu cornada que va patir en la plaça de bous d'Astorga, pensàrem que era un tema interessant, ya que el pas dels anys han anant fent que molta gent del poble desconega que teníem en Catarroja u del pioners en assentar les bases del toreig actual, i que estava cridat a ser u dels matadors mítics de la seua época i que només la seua tràgica mort als vintiun anys li va impedir passar a l'història de la tauromàquia com a tal. Triat ya el tema local i principal del llibre, decidírem, que per a acompanyar al treball que Ampar nos presenta sobre Antoni Càrpio, seria interessant presentar una série d'artícles sobre les distintes festes que al voltant del Bou se celebren en la nostra Comunitat, des de les diferents modalitats de Bous al carrer, tan arrelades en la majoria de pobles, sobre tot en l'Horta Nord i en el sur de la província de Castelló, fins a les entrades en Cavalls de Sogorp o els bous a la mar de Dénia...

Sabem que en l'actualitat, les festes taurines són un tema polèmic, i que el moviment animaliste que lluita per la defensa dels drets dels animals, conta cada vegada en més seguidors i en més força dins d'esta Societat, pero també, que la quantitat d'espectàculs d'esta naturalesa no fa més que créixer, aixina com les associacions, penyes i colles boueres, o l'assistència a les places de bous, que estan considerades com el segon espectàcul del país per número d'espectadors.

Buscar l'equilibri entre bouers i animalistes, entre el manteniment d'unes tradicions que se perden en la memòria de l'història i el respecte a la dignitat de l'animal, que és en realitat l'ànima de la Festa, i que no mereix sofrir maltractaments gratuïts als que antigament els sometien, que en l'actualitat estan perseguits per la llei i pràcticament erradicats, sembla un tema molt difícil de poder dur a terme, i nos agradaria que este treball que els presentem ajudara a que se conega més a fondo lo que són en l'actualitat les festes de bous al carrer per a que cada u puga formar-se la seua opinió en coneiximent de causa.

Per atra banda, la part dedicada a la comissió, en les seccions tradicionals del nostre llibret, conta enguany en la novetat de que estrenem artista en la falleta Infantil, Dora Piles nos oferix el seu treball, entre clàssic i modern, pero molt infantil, en un monument en el que la comissió té molt bones expectatives, el nostre amic, de molts anys, Paco Vizcaino també nos presenta en la Falla Gran, una composició inèdita, que esperem siga del gust de la gent que visita la nostra placeta.

Els versos són del poeta Donís Martín, els escrits dels nostres màxims representants, Presidents i Falleres Majors, i les distintes seccions de la falla, completen el llibre que té en les mans i que, com des de fa molts anys és el fruit d'esta manera d'entendre la festa que tenim en la comissió de la A.C. Falla L'Albufera.

Salutació del President

De nou un any més, -i ya ne són quatre-, tinc el plaer de dirigir-me a tots els fallers i falleres, amics i amigues de la nostra comissió des de les pàgines d'este llibret.

Enguany les nostres màximes representants estan unides molt més que per la nostra falla. Marta com a Fallera Major Infantil, i la seua germana Elisa com a Fallera Major, seran les encarregades de lluir el nom de la nostra comissió durant tot l'any faller. Ser Fallera Major és una cosa especial, i est any de segur que ho serà encara més. Junt ad elles i Vicent, el President Infantil, i en companyia de tots els components de la nostra falla estic segur que viurem unes falles i un eixercici faller inoblidable.

Des d'ací també vullc donar la benvinguda a la nostra artista infantil Dora, que s'estrenaenguany en la plaça de la Llongeta, i desijar-li, tant ad ella com a Paco tota la sort del món en la gran tasca que és la confecció dels monuments fallers que lluiran durant la semana gran de les Falles 2016. I com no, agrair la faena desinteressada de tots els membres de la delegació de cultura per la realització d'este magnífic llibret.

Per a despedir-me, convidar-los a tots i totes a gojar de la festa fallera al màxim, donant les gràcies a tots els membres de la comissió que tinc l'orgull de presidir, puix no hem d'oblidar que tots junts fem més gran la Falla L'Albufera.

Bones falles.

Miquel Verdeguer Mesado

Elisa Estivalis Alapont

FALLERA MAJOR 2016

Enguany tu vas a ser nostra divisa
del goig mostrant la teua primavera,
seràs de nostra Falla la Senyera
que es mou només sentir la teua brisa.

Seràs l'imatge bella que precisa
la Festa en ton reinat com a fallera,
i en tu, la Comissió de l'Albufera
viurà la majestat del nom Elisa.

Seràs un ferm blasó de nostra història
lluïnt el nom d'Elisa l'alta glòria
que Falla L'Albufera determina

Seràs l'orgull faller del nostre Poble
la llum del sentiment més pur i noble
i eixemple de virtut catarrogina.

Donís Martín Albizúa

Benvolguts amics fallers.

És per a mi un honor dirigir-me a vosatres com a fallera major de la nostra falla. Ademés una gran alegria per ser un any màgic per a tota la meua família, perquè com sabeu el compartixc en la meua germana Marta que és la fallera major infantil.

Representar a la comissió que m'ha vist nàixer és una il·lusió que no se pot explicar, hi ha que viure-la. Forme part de la nostra falla des de molt menudeta, tant que tots estaven pendants del meu naiximent, perquè contaven en mi per a l'apropòsit "La Creació" de la presentació de l'any que naixquí, fent de "Niño Jesús".

Agraïxc de forma molt especial a mon tio i a ma "uela" l'haver-me introduït en este meravellós món faller del que forma part la gran família de la falla L'Albufera.

Desig ben de cor, que les falles de 2016 estiguen carregades d'emotivitat, unió, harmonia i germanor, i per a que el meu desig siga una realitat, espere contar en tot el vostre suport.

Vixca les Falles i Vixca la falla L'Albufera.

Elisa Estivalis Alapont
Fallera Major

FALLERS PERPETUS

Agustí Gradolí Pons
Enrique Ferrandis Alapont
Genoveva Pelayo Chardí
Jose Miguel Carramolino Ramos
Francisco Raga Baixauli

JUNTA DIRECTIVA

PRESIDENT: Miquel Verdeguer Mesado
VICE PRESIDENT 1: Manuel Moral Cañas
VICE PRESIDENT 2: Jorge Cabanes Ferrer
VICE PRESIDENT 3: Cristina Raga López
VICE PRESIDENT 4: Enrique Villanueva Sepulveda
SECRETARI: Sergi Gómez Cuallado
VICE SECRETARIA: Maribel Blasco Ferrer
TESORERA: Remedios Ferrer Sanjuan
CONTADORA: Isabel Rodrigo Porcar
VICE CONTADORA: Sara Bernabeu Sanz
DELEGADA DE FESTEJOS: Mercedes Pelayo Bort
SUBDELEGATS DE FESTEJOS:
Mari Angeles López Sargues
Silvia Chiner Morellà
Pedro Castillejos Cuesta
Jose Juan Borja Pons
DELEGADA DE LOTERIES: Silvia Puchalt Guíllém
DELEGAT D'INFANTILS: Salvador Moreno Garcia
SUBDELEGATS D'INFANTILS:
Carmen Dora Fortea Chirivella
Susana Ramón Alcoy
Pepe Clerigues Gradolí
Javier Pérez Toledo
Carmina Torralba Costa
Isabel Ramón Soto
Rosa Carramolino Ramos
DELEGADA DE PLAY-BACK: Sandra Rey Acosta
DELEGAT DE LLIBRET: Bernat López Galiana
DELEGADA DE CULTURA: Amparo Orellano Alapont
SUBDELEGATS DE CULTURA:
Alvaro Santos Aguado
Juan José Villanueva Sepulveda
Jose Antonio Raga Almudéver
DELEGADA U.A.F.C.: Elena Navarro Sanleón
DELEGADA U.A.F.C.: Miriam Urbano López
BIBLOTECARIA-ARCHIVERA: Maria José Blasco Ferrer

COMISSIÓ MAJOR

Arcos Obiol, Susana
Barrera Verdeguer, Teresa
Borja Pelayo, Maria
Català Rosaleny, Florinda
Chirivella Juan, Ana
Chirivella Tamarit, Francisca
Escobar Fortea, Lydia
Estivalis Alapont, Elisa
Gassó Martínez, Mª Amparo
Gil Alcutén, Miriam
Gil Jimenez, Ana Maria
Gradolí López, Maria Pilar
Hernández Sanleón, Paula
Hervás Chaqués, Asunción
López Gassó, Isabel
Lozano Morellà, Carmen
Llorens Del Pozo, Carla
Lloria Garcia, Teresa
Moltó Pizarro, Mª Carmen
Moreno Vila, Nerea
Nàcher Jorge, Maria Pilar
Nàcher Navarro, Marta
Niño Avila, Noelia
Orosa Chaqués, Maria
Pelayo Bort, Laura
Pérez Ramón, Mª Carmen
Peris Asins, Rosa Carmen
Pons Puchalt, Carmina
Pons Puchalt, Cristina
Puchalt Caballero, Paula
Puig Esteban, Maria Amparo
Puig Esteban, Rosa
Quiles Català, Laura
Raga Orellano, Amparo
Raga Rosaleñ, Natalia
Ramón Martí, Alba
Ramón Martí, Natalia
Sargues Almarche, Agustina
Vidal Chust, Esther
Alabau Raga, Francisco José
Alapont Rosaleny, Rafael
Alcoy Moreno, Abel
Guíllém Hervás, Vicente
Herrera Atienza, Jose Manuel
López Ferrer, Angel
López Gassó, Bernat
Martínez Conde, Daniel
Martínez Raga, Jose
Marzal Peris, Jose Vicente
Navarro Mestre, Héctor
Pérez Sánchez, Antonio Miguel
Quiles Català, Antonio
Quiles Mañez, Antonio
Ramón Mascarell, Enrique
Rey Acosta, Miguel Ángel
Sena Navarro, Vicente
Vicent Ramón, Francisco

Vicent Guàllem Barrera

PRESIDENT INFANTIL 2016

En la Falla l'Albufera
l'infància té un President
de gran valor permanent:
Vicent Guàllem i Barrera.

D'ell tot el món espera
fruits de llabor excelent
per ser capaç, bo i valent
i ple d'ilusió fallera.

Ell sabrà donar la talla
que mereix la nostra Falla
pels valors que porta dins.

I en magnífica postura
va a ser una gran figura
dels chiquets catarrogins.

Donís Martín Albizúa

Hola! soc Vicent, el vostre president infantil, i aprofite estes línies per a desijar-vos a tots les millors falles. La festa està ací, la nostra festa, les falles, a on tots junts anem a fruir dels passacarrers, dels petarts de les disco-mòvils i de tants i tants actes que s'han programat per a la setmana fallera. Vullc dir-vos que, encara qué soc el president infantil, soc u més dels chiquets de la comissió i que tots nosatres, junt a Marta la nostra fallera major infantil, jugarem, nos riurem i gojarem, fent que les falles de 2016 siguen inoblidables. No vullc despedir-me sense desijar unes bones falles a tots els fallers i veïns que colaboren en la nostra festa, en un crit ben fort:

¡VIXCA LA FALLA L'ALBUFERA, ELS SEUS FALLERS I EL SEU BARRI!

Vicent Guàllem Barrera
President Infantil

Marta Estivalis Alapont

FALLERA MAJOR INFANTIL 2016

Enguany, Marta, vas a ser
la nostra perla menuda
que dona la benvinguda
a tot el chiquet faller.

Eres l'autentic plaer
que alegra tota moguda,
l'alegria sostinguda
que anima a tots en deler.

Tota l'infància fallera
de la Falla l'Albufera
te durà com a pancarta.

Seràs nostre orgull i glòria
i en la nostra bella història
sempre estaràs present: Marta.

Donís Martín Albizúa

Estimats amics:

Estic molt contenta de poder dirigir-me a tots com a la vostra fallera major infantil, en est any que estic segura va a ser màgic i inoblidable, perquè l'estic vivint i compartint en la meua germana Elisa que és la fallera major i també en els nostres presidents Vicent i Miquel.

Vullc donar les gràcies a tota la comissió per l'il·lusió en la que han preparat tot el programa d'actes pensant sempre en els més menuts de la nostra falla. Fent possible entre tots que siga realitat el meu ensomí.

A tots els infantils de la Falla l'Albufera, vos demane que carregueu be les piles, perquè la festa pronte estarà en el carrer i no nos podem perdre cap d'acte. Junts segur que ho passarem molt be.

Est és el desig més sincer de:

Marta Estivalis Alapont
Fallera Major Infantil

JUNTA DIRECTIVA INFANTIL

PRESIDENT: Vicent Guillém Barrera

VICE PRESIDENT 1: Daniel Martínez Pons

VICE PRESIDENT 2: Oscar Segundo Carramolino Ramón

SECRETARI: Alex Estarlich Fortea

TESORERA: Angela Moral Ferrer

CONTADORA: Edna Ramón Muntefering

DELEGAT: Jose Vicente Marzal Rodrigo

DELEGADA: Blanca Sena Borja

COMISSIÓ INFANTIL

Albiach Diego, Carmen
Albiach Diego, Julia
Asins Company, Maria
Asins Torralba, Anna
Araoz Boix, Ainara
Araoz Verdeguer, Atenea
Chulia Redondo, Blanca
Chulvi Ruiz, Natalia
Cubillos Juan, Marta
Cubillos Juan, Nuria
Diaz Villaverde, Andrea
Duato Garcia, Lourdes
Esteban Ortiz, Marta
Estivalis Alapont, Marta
Fos Nàcher, Aitana
Galiano Belmonte, Mireia
Galiano Estivalis Javier
Garcia Arcos, Alba
Garcia Barrera, Veronica
Gómez Esteve, Aitana
Gradolí Chirivella, Andrea
Gradolí Guarch, Paula
Grancha Carramolino, Maria
Guillém Casany, Karen
Herrero Pons, Alba
Hernández Sanleón, Claudia
Herrero Pons, Alba
Herrero Pons, Sara
Hiljkema Barrera, Lucia
Izquierdo Calvo, Diana
Lloria Carramolino, Aitana
Marín Vidal, Maria
Martín Fortea, Ines
Martín Fortea, Maria
Martínez Escobar, Erika
Martínez Escobar, Lydia
Nàcher Navarro, Ana

Navarro Vila, Irene
Nacher Navarro, Belen
Parejo Diaz, Vera
Patiño Martinez, Andrea
Pechuán Santamaria, Carla
Pechuán Santamaria, Maria
Peramos Comos, Maria
Quiñonero Ferrer, Alba
Raga Claverol, Candela
Raga Rosaleñ, Angela
Ramón Chilet, Carla
Ramón Chilet, Mar
Ramón Dobrila, Sonia
Ramón Ramón, Empar
Roche Olmos, Laia
Rodrigo Puig, Cel
Rodrigo Puig, Neus
Rodriguez Casany, Aitana
Rubio Saturnino, Celia
Sanleón Chust, Leire
Santarremigia López, Zaira
Santos Sanroque, Laura
Sebastian Ara, Amparo
Segarra Serrano, Sofia
Sondekamp Ferrer, Celia
Tomás Castells, Neus
Torralba Hernández, Carla
Verdeguer Moltó, Zohuy
Vidal Chust, Ana
Viñas Mosquera, Adriné
Alcoy Niño, Nicolás
Alcoy Niño, Jonás
Cabanes Raga, Andres
Cubillos Juan, Joan
Darder Company, David
Estarlich Fortea, Hugo
Galdro Soge, Alejandro

Garcia Arcos, Blai
Garcia Guillém, Maxim
Garcia Guillém, Pablo
Garcia Rives, Manuel
Garcia Rives, Nicolás
Gómez Esteve, David
Gradolí Chirivella, Lluís
Guillém Barrera, Salva
Guillém Quiles, Ferran
Guillém Quiles, Arnau
Izquierdo Calvo, Gabriel
Letodiani Alapont, Alejandro
Lloria Carramolino, Alvaro
Marín Vidal, David
Nacher Navarro, Pablo
Parejo Diaz, Biel
Pastor Alapont, Javier
Peramos Comos, Hugo
Perez Nacher, Carlos
Perez Nacher, Jorge
Peris Pons, Carlos
Raga Gimenez, Sergi
Ramón Castro, Paco
Raga Ripoll, Jose
Raga Ripoll, Jorge
Raga Sotomayor, Diego
Raga Sotomayor, Marcos
Rico Ferrer, Luis
Roche Olmos, Eric
Rodriguez Casany, Alvaro
Roman Monzó, Izan
Sanchez Lucas, Gabriel
Sena Borja, Alejandro
Verdeguer López, Luis Angel
Vidal Chust, Daniel
Zaragoza Garcia, Javier

Els Pirates de Port Royal

FALLA INFANTIL

Artista:
Dora Piles Rovira

Toca-me-la, Sam

FALLA GRAN

Artiste:
Francesc Vizcaino Palacios

Explicació de la Falla *Toca-me-la, Sam*

per Donís Martín Albizúa

LA FALLA ENGUANY FA EL RECLAM DE LA "TOCADA" DE SAM

Vos jure que em quedí espardalisat
pel lema que la Falla enguany programa,
i que me va espentar tot esglayat
a dur-me les dos mans a l'entrecama.

*(Va ser acte instintiu de protecció
i no per a buscar satisfacció)*

I és que, en vostre permís vos he de dir
que l'acte de "tocar-la" ací m'esmussa
i més quan me pareix que em fique a tir
per a que em monte algú una escaramussa

*(El to varia molt en l'instrument
puix va del piú vivace al re... calent),*

No sé quin interès tindrà l'artista
volent que nos la toque eixe tal Sam
potser que siga Sam especialiste
de traure suc a fulles d'encisam,

*(Pareix que un bon sacseig a la fulleta
la deixa molt més molla i sucoseta.)*

Anava preocupat per eixe lema
sonant com toc de boles de petanca
quan m'enterí que era frase i emblema
d'un film que es titulava "Casablanca".

*(Diuen que es repetia allí la frase
on el tocar-la a gust era la base.)*

El toc es referia a una cançó
que havia encés d'amor a una parella
i en ella se torraven d'emoció
ballant fins esclatar-se la tavella.

*(L'escena de l'esclat no es veu completa
perque el censor tallà la "tocaeta".)*

Resulta en realitat, que la tocata
per molt interpretada i repetida
tingué un molt trist final que la remata
quan feu mamprendre als dos distinta eixida.

*(El "toca-me-la", puix no feu l'efecte
llançant a cadascú per un trayecte.)*

El cas és que en la frase d'eixe ball
es tanca el desencant que nos provoquen
motius que ens van duent amunt i avall
i fent que tots ballem al sò que ens toquen.

*(La banda que tocant nos sugestiona
nos fa rodar com guals per androna.)*

En fi, tal i com monta ací el belem
l'artista, en el concert que nos enredra
en lloc d'un ball, segur que entropecem
com el burro que ho fa en mateixa pedra.

*(Vorem ací com Sam la té montada
i nos la va a tocar... ¡i ben tocada!)*

ESTA CHICA NOS PERFUMA DAMUNT QUE ELS TOCA... ¡SE'LS FUMA!

El bell cos de nostra chica
configura -és natural-
un magnífic cos central
que a la Falla dignifica.
La seua image tan rica
ve com símbol del plaer.
Ensenya a més no poder
un cos de llevar-se els gorros
i es du una boquilla als morros
per a chuplar en plaer.

Pareix que siga la Sara
cantant el "Fumando espero"
pero a ritme d'un bolero
que als hòmens fa alçar la vara.
Nostra artista se descara
com si demanara guerra.
Tot el plaer de la terra
prometen sos ulls sensuals
com un reclam als pardals
i el que cau en ells, mai erra.

És un monument que naix
baix el símbol de l'amor
deixant a l'espectador
tremolós sense pantaix.
Ella té una part de baix
que l'ajuda a sobreviure
i engatussa en el somriure
al potentat que s'acosta
que no resistix l'aposta
i entra al taxi que diu: ¡lliure!

Potser que eixa llibertat
que en el seu cos se factura
fora el remei que assegura
calmar al més excitat.
El seu art deixa guanyat
fer la Revista més grata
i donant bona tocata
batint panderos i cocos
és segur que tornen locos
als clients de saragata.

Com voreu, eixa figura
-que no se talla ni un duro-
fa que als vells que fumen puro
vullguen fumar-la en montura.
Cada chuplada els conjura
omplint-les d'aigua la boca
i l'escalf que les provoca
somià en la montada
deixa l'ànima empinada
a qui en el cant se la toca.

És tentació als puritans
plena d'alegres reflexos
que ofrena, sense complexos
fruir dels plaers més grans.
Serà en el cos i en les mans
una "crack" com monument
perqué en el seu moviment
que a la virtut deixa alçada
pot cascar una tocada
que els deixarà el cos calent.

DALT HI HA UNA BANDA MOLT "CHUNGA" QUE NOS TOCA... ¡LA SANDUNGA!

Al remat està una Banda
que nos ve a donar la llanda
perque bufen de calent
està plena de figures
que imantats en les altures
van tocant-nos... l'instrument.

No hi ha músic que no bufe
ni que no tinga un "enchufe"
per a fer-se de notar,
ningú vol la nota falsa
per si l'auditori s'alça
i se'ls deixa per "votar".

No hi ha músic que ací es moga,
com nugat per una soga
va aguantant sense un avís
i per molt que la bufeta
note el pobre que li apreta,
no demana ni "fer pis".

Al tocar la simfonia
no respira ni sa tia
ni rechista ací ningú
perque tot el repertori
té en suspens a l'auditori
d'eixe gran concert tabú.

Els nos toquen els nous ritmes
que uns polítics logaritmes
van marcant d'actualitat
com la crisis, corrupteles,
enchufisme a parenteles
i els enganys que fa l'Estat.

Bufen el sò d'hipoteques,
els "chanchullos" de les beques
i les falses preferents,
les promeses mai complides,
els enganys i les parides
i els anuncis prepotents.

Ací està tota la plana:
des del Cap creent que mana,
fins a l'últim figurí,
és la gran "Banda Magnètica"
que nos marca molt frenètica
lo fotuts que estem ací.

Van al pas que els interessa
perque aquell que se'ls travessa
va el pobret a pegar bots
i per molt que els furgue un atre
huí ningú nos pot rebatre
que els tenim que escoltar tots.

I és que són unes figures
¡un encant de criatures!
que fan ballar fins als vells,
perqué a pito o a batuta
diuen que açò va que xuta
¡i anem tots al ritme d'ells!

És la Banda mig afònica
que creu ser la gran Simfònica
quan marca els erros més grans.
Ella remata la Falla
montant-nos la gran rondalla
que nos la toca a dos mans.

QUI CONTEMPLA EL CABARET ÉS L'AMA DEL CANYARET

Liza Minelli nos canta
la cançó de "Cabaret"
i el "Money, Money" se'l planta
per dins del seu tramusset.

Observant-la satisfeta
està gojant una tia
que està fent-nos la punyeta
manejant l'economia.

Angela Merkel li diuen
i és una dòna alemana
que segons els Bancs li puen
els fa allò que li ve en gana.

Té en l'euro el seu gran joguet
que maneja a discreció
i com si fora un chiquet
juga en ell com un yo-yó.

La seua marca teutona
no troba a qui la dessagne
i ella a soles es blasona
com filla de Carlomagne.

En Europa és maquinista
de la gran locomotora
perque té molt bona vista
i para a on vol la senyora.

En cada chiulit que tira
ya té els billets assignats
i es deté després que gira
donant un fum de rescats.

Quan algú fa una passada
queda feta un basilisc
i de premi a la jugada
li augmenta prima de risc.

No obstant, a la clientela
també dona solucions
eixercint una tutela
que els fa baixar les pensions.

I per a que no se li enfile
com tafur que monta enganys
ajuda a tot qui es jubile
quan arribe als noranta anys.

Un atre dels premis grossos
que fa caure en les casilles
són els impostos pegant mossos
buidant contes i cartilles.

I si en açò no en té prou
per a aforrar més diners
pren de les banyes al bou
retallant sous als obrers.

I és que en tota impunitat
ni en bona fe o de fallanca
troba tio ben bragat
que li menege la banca

Merkel puix, és la figura
que en un joc on no se chopà
fica a tothom en cintura
i està tocant-li-la a Europa.

PAREIX QUE ACÍ ESTEM VIVINT EN CHICAGO DELS ANYS VINT

Ací es fa memòria
que sembla una història
de tema de cine nortamericà
mostrant-nos en folis
als gangsters i als polis
en plena refrega dins d'àmbit urbà.

L'escena és la plana
de fe americana
que Hollywood conta voltant a un botí
i ací se nos pinta
de forma distinta
perque eixos chanchullos s'estan fent ací.

Voreu a polítics
de rostres granítics
com caps de la màfia que dona el poder
manant fets insòlits
als seus bons acòlits
que omplin-se de pasta diuen no saber...

La gent, quan més guapa,
més furta i s'escapa
voràs que se presta fent llit a l'amic
la gent quan més rica
més fort prevarica
i més va enrollant-se dins d'eixe l'embolic.

Si es passa revista
vorem una llista
de gent que s'escapa del deure fiscal
com Rato, Matutes,
Banques absolutes
I Casa Real.

Hi ha llista macabra
de Bàrcenas, Fabra,
polítics que escapen i emprenen el vol,
els Gurtel i Blasco,
Ferran i el seu fiasco,
Roldán i la saga de Jordi Pujol.

Aznar, i Folgado
Serra, Arias Salgado,
la colla bancària d'Emilio Botín
Imelsa i Emarsa,
la gent de "Can Barça"
I l'Urdangarín.

Brugal, Palma Arena,
i els Luca de Tena,
Targetes Opaques que amporen l'abús,
Alperi, Castedo,
Seseña Toledo
i el ERE andalús.

En eixos registres
també hi ha ministres,
inclús personages del nostre Govern
són ara reintegre
del vell cine negre
qui hui molts corruptes el tornen modern.

L'escena es completa
mostrant la vinyeta
dels típics mes tòpics dels americans:
pero és repelosa
i molt més casposa,
damunt que nos mostra molts noms valencians.

PODEU VORE TOTS ACÍ ALS NOUS "BONNIE AND CLYDE" DE HUI

Ací hi ha una parelleta
que està a punt de rebentar
perque en la bojaca neta
tenen ya l'idea feta
de que se volen casar.

Van juntets en ilusions
a una oficina bancària
per a vore condicions
d'un préstam que els done opcions
a un pacte en l'immobiliària.

Allí van a una taquilla
confiant els seus volers
i l'empleat de plantilla
lo primer que els enclavilla
és si allí tenen diners.

La parella ni se mou
com uns ninotets de drap,
eixa pregunteta els cou
perque ... si en tingueren prou
i no demanarien cap... !

Damunt en plena envestida,
desburga cada treball,
els desentranya la vida,
si són de bona parida,
furgant per amunt i avall.

Els pregunta lo que paguen,
i si guanyen tant o quant,
lo que tenen, lo que amaguen,
lo que menja, lo que c...
i lo més inversemblant.

I els dos, com no tenen res
ni tampoc un bon padrí,
allí dins estan de més
puix si no es paga interés...
¡s'ha acabat el cafetí !

Se'n va al carrer la parella
desfeta per eixes trames
que els mesura en la barcella
com borregos sense esquella
i en el rabo entre les cames.

Sentint que els han pres els rulls
se paren, i plens de ràbia
prometen fer bons remulls
a aquell toll de merdalulls
atracant aquella gàbia.

I en la fúria més completa
no s'ho pensen dos vegades,
agarren la metralleta
per a fer la gran desfeta
d'aquell cau de marranades.

Ací en l'escena els voreu
com els dos "gàngsters" famosos
de Bonnie and Clyde, que sabeu
anaren per tot arreu
atracant banquers mafiosos.

S'han fet fòra de la Llei
que ajuda a les entitats,
enriquant-se a cos de rei
i als clients, sense remei,
se'ls toquen...¡i ben tocats!

DEL GRAN PORC DE LA FACENDA NO SE SALVA NINGUN "MENDA"

Hui Facenda nos controla
com un porc la gran vedriola
dels aforros ben suats
i furgant-nos fins el forro
se'ls apròpia en tot el morro
i nos deixen molt tocats.

A pesar de les promeses
que va fent a les empreses
tot Govern que té el poder,
va augmentant la cort palmària
que, passant per funerària
la traslladen al femer.

Van allí grans i menudes,
les tranquiles, les mogudes,
les que es boten els segurs,
les moroses, les que paguen,
les fantasmes que s'amaguen
i els diners que son obscurs.

No hi ha lloc del cementeri
que soterre este tiberi
que fa tremolar el món,
i en l'esquela que redacten
al ministre ya me'l tracten
com el fill de Juan Simón.

Ací l'únic que se salva
de no anar a criar malva
-que és la flor de funeral-
és aquell que en cara dura
quan olora la captura
busca un paraís fiscal.

Clar, que això no és accessible
mes que a gent "incorruptible"
de fecunda i llarga crin,
com la "jet" i aristocràcia,
que al porc diu en molta gràcia:
-"¡Toca-li-la a Urdangarín!"-.

ESTA VACA DONA LLET PER L'AJUDA D'INTERNET

Mirant a la gran vaca de l'Estat
que es menja tants billets de fulla verda,
se queda u trastornat
al vore que, quan buida lo menjat,
nos deixa el seu pesebre ple de... "cerda"

No fan més que engrossar-la a poalades
fent informatisar a les persones
i en dos o tres rumiades
en lloc de blanca llet, pegant sacsades
amolla el suc caldós d'enormes "mones".

Voreu que allí tan sols l'estan munyint
programes econòmics com fantasmes
i el cànter que està urgent,
buidant-se més de pressa que es va omplint
no deixa per a fer... ¡ni cataplasmes!

D'allí chuplen enchufes, funcionaris,
prebendes, donacions que es fan alegres,
els sous parlamentaris,
"chanchullos", comissions als partidaris.
Total, un berenar... ¡pero de negres!

Per mes informació que se li done
pensant en eixa llet com un ensomi...
¡El poble que es botone!
¡Puix no va a traure més que molt "danone"
o anar a parar pronte al manicomi!

Cantem, puix, l'eficàcia d'eixa vaca
tan grossa per creuar declaracions,
buidant-nos la bojaca,
que en lloc de fer-nos llet, nos dona caca
¡i a tots està tocant-nos els borlons!

EL "MOULIN ROUGE" HA ESTRENAT FUNCIONS DE LA SANITAT

Vorem enguany en la Falla
un "Moulin Rouge" especial
fent la funció que detalla
"La seguretat social".
*(Puix contenta als paladars
fent-nos mil "jocs malabars")*

Eixes perverses paraules
que estan a l'orde del dia
sonen a "chanchulo" a maules,
a conte i a antipatia
*(l a galvana, a formularis
i a "chollo" de funcionaris.)*

L'artista al montar l'escena
l'ha volgut donar l'estil
de montar una colmena
i tornar-la en "bodevil".
*(Perque allò és un desvario
entre el "llit redó" i el trio.)*

El títol és l'aventura
que u no sap si s'ha resolt
puix no està clar qué assegura
i el "social" no es veu molt.
*(Només es veu eixe ingrés
que ens desconten cada mes.)*

La funció nos porta un tema
que junt al de la política
és objectiu, per sistema
de tot el món que fa crítica.
*(l de veres, no és estrany
les dos van pijor cada any.)*

I és que totes les funcions
de prestació sanitària
són un centre de follons
perque sols toreja el "pària".
*(l els que viuen com un rei
són els qui implanten la Llei.)*

En l'escenari, per dins
és segur que trobarem
quadros bons, a molts roïns
i a alguna rosa entre el fem.
*(Perque hi ha qui es guanya el Cel
complint en eixa Babel.)*

L'acció sona a ambulatoris,
a demanar més pensió
i a observar laboratoris
que estan guanyant "mogolló".
*(I conèixer una mostra
d'una especial "Cosa Nostra".)*

Este és l'eixemple impotent
De "Segurs" i "Sanitat"
pregant-li al Cel molt fervent
que no nos deixi tocat.
*(¡Que no me la toque Sam
puix van a fotre'm... ¡Caram!)*

VOREU QUE ÉS ENTRETINGUT L'ESPECTÀCUL DE "INSALUT"

Al vore al jubilat i l'enfermera
com mostren en l'escena l'actitut,
el públic, al mirar-los ya s'entera
que estan en l'Hospital de "L'Insalut".

La dòna té en la mà una gran cheringa
que està apuntant al cos de l'home vell
i aixina se sap que ella és la que "chinga"
quan l'home lo que vol... ¡és "chingar" ell!

Mes tal i com se monta la funció
de fer les prestacions al jubilat,
se veu que "L'Institut de Previsió"
nos deixa al pobre yayo espatarrat.

Tan sols per accedir, ha de fer coa
per traure el numeret corresponent,
i vore a una enfermera plantant proa
que va cridant a tots com un sargent.

La coa s'ha de fer fins a tal hora,
perqué si algú se'n passa en mig minut,
la tia cacatua el deixa fòra
i o torna un atre dia... o... ¡s'ha fotut!

Tenint el numeret, la cosa és clara :
només queda esperar trencant-se el "coc",
s'assentarà si té la sort de cara
perque o no hi ha banquetes... o no hi ha lloc.

En eixa gran espera no hi ha abúlia
puix tot allò se torna en un mercat
i en un moment se forma la tertúlia
contant-se cadascú d'a on va "cascat".

Allí tota la gent conta sa vida,
se palpen els ronyons o l'intestí
i has de mirar els grans o la ferida
que mostra la veïna o el veí.

Quan ya de patiments està fet coca,
li toca el "turno" i va a fer-se el repàs
abans de que algú puga obrir la boca
ya té una o dos receptes baix del nas.

I sense poder dir ni una paraula
ni senyalar allò que ell ha de fer,
el mege sense moure's de la taula
fa un gest a l'enfermera i va al carrer.

Aixina, en dos segons d'una visita
resum tot el matí el nostre malalt
que al ser un jubilat, ya ni s'irrita
¡puix tornarà demà a fer atre assalt!

ACÍ YA ESTEM APANYATS PUIX TOTS NOS DEIXEN TOCATS

València té justa fama
de ser com un pot de mel,
mosca que ve la reclama,
se la passa per baix cama
i damunt la pren el pel.

Com som un feraç rebost
nos agarren com a idiotes
i tranquil i a nostre cost
el Govern fa ací l'agost
deixant-nos sempre "en pilotes"

Teniam ací unes fires
que donaven bon profit,
ara no cal que les mires,
nos les han llevat a tires
a Barcelona o Madrid.

Teniam televisó
d'una gran Comunitat
i un tio de Castelló
per culpa d'un "calentó"
d'un bufit nos l'ha apagat.

Teniam ací una Banca
no una ni dos ¡sino tres!
i en la cara dura i franca
pressions centrals nos les tanca
chuplant-se tot l'interés.

Ací som les germanetes
de la caritat fraterna
puix nos fan les mil punyetes
¡i beneïm en mans netes
a uns atres la glòria eterna!

Ací som ara famosos
per montar la gran comparsa
d'una "filà" de mafiosos
que han chuplat com uns golosos
d'Imelsa, Gúrtel i Emarsa.

Ací tenen dominant-nos
l'Ensenyança en un cartell
que està catalanisant-nos
i els arrails despullant-nos
¡en el permís del Consell!.

I és que el Consell que tenim.
més coent que l'allipebre,
cada volta es fa més prim
en un desgavell sublim
¡i donant-nos gat per llebre!

Així que fent d'indignats,
demanem la dimissió
de tots eixos desgraciats
que nos deixen despullats
¡i tocant el violó...!

LA DÒNA ES BUFA FRENÈTICA PER A MILLORAR D'ESTÈTICA

Eixe invent que se diu "moda"
s'ha implantat al món que roda
fent-lo esclau del seu poder
i els humans, des de l'inici
l'asumixen com un vici
siga d'home o de muller.

En la moda que es programa
s'ha tingut sempre la fama
de capricho femení
quan hui l'home potser siga
més sever en eixa lliga
per a fer de maniquí.

Pero enguany i ací, l'artista
nos ha tret el punt mascliste
fent l'escena com ell creu
i nos planta a les senyores
pretenint fer-se millores
al seu port per tot arreu.

La figura estilizada
molt ben feta i molt cuidada
van buscant com a ideal
i en llevar-se greix, berrugues
i estirar-se les arrugues
s'han gastat un dineral.

Van buscant d'eixa manera
l'embolic i la quimera
de l'eterna joventut
i mostrar-se com idea
de "glamour" i de bellea
i enganyar al més cregut.

Hui la dòna va frenètica
per a fer canvi d'estètica
trastocant el cos antic,
i pot fer-se maravelles
com pujar-se fins les celles
lo que té baix del melic.

L'obsessió de baixar talles,
ser figura en les pantalles
com també en prensa del cor,
és l'impuls que les espenta
per mudar de ferramenta
i patir sens tindre por.

Busquen ser la que destaca,
la que tot el món ataca
per enveja del "glamour",
fent-se adictes de pastilles,
de succions, de jeringuilles
i...¡no fer de ventre dur!

HI HA QUI S'ESPERA DEBADES REBRE DOTZE PICOTADES

Ací la "senyà" Romualda,
que és pesada, lleja i sompa,
com la part de baix li escalda,
s'ha alçat completa la falda
i s'ha ficat cul en pompa.

Està davant d'un rellonge
d'eixos que diuen cucuc
en posició de canonge
per a que el pardal l'esponge
només ixca del seu buc.

És normal que aixina es fique
puix espera en tot el morro
l'hora justeta que indique
que eixint el pardal li pique
justet enmig del potorro.

No s'espera a l'una en punt
que li sap molt poc ausades
ella puja l'hora amunt
per a rebre en tot l'assunt
les dotze i ben repicades.

Com això li sap a poc
torna a girar la maneta
ficant a punt l'albercoc
per a gojar toc a toc
d'atra dotzena completa.

Ad ella eixe toc tan ric
fa botar les cantimplores
i oblidant l'horari antic
fa que pel toc d'eixe pic
tinga el dia... ¡tres mil hores!

Calmada aixina la fam
de Romualda a chinochano
i en la coca feta un flam,
no necessita a eixe Sam
que se la toque al piano.

ACÍ EN CADA ENCREUAMENT TÉ UN "CHOLLO" L'AJUNTAMENT

Qui ens l'ha tocat ben tocada
d'una manera indecent
és eixa norma dictada
per a fer bona arrapada
l'anterior Ajuntament.

Donat l'aument demogràfic
va prendre una acció conjunta
i en el seu pla cartogràfic
volgué regular el tràfic
dels carrers en hores punta.

Pensant que la gent d'ací
sempre va a tota pastilla
l'Ajuntament va dir... "¿Sí...?
¡S'ha acabat el cafetí,
no són la pista de Silla!" -

En resum, que els anteriors
tocats i sense trellat
receptaren com doctors
uns "semàfors-reactors"
de la Mancomunitat.

¿Reactors...? ¡Encara és poc!
En ells hi ha que manugar-se
perque quan entren en joc
i apareix el color groc
¡No dona temps ni a rascar-se!

Es dir, quan el groc s'encén
i el coche ya ha entrat el morro
sense que el cul diga amén
entra el roig a un santiamén
¡i ya tens multa en el gorro!

Dura –diuen- tres segons
i que pronte seran quatre
pero el cas és que.. ¡botons!
¡no passes ni a accelerons!
¡Això que ho contem a un atre!

Total que ad eixes resultes
tots els vehículs se colen
i no guanyen per a multes,
que no és que les catapulten...
¡és que els papers van que volen!

Lo pijor no és sols la "pasta"
-¡doscents euros!- per passet
perque en la mida nefasta
cada conductor se gasta
quatre "puntos" del carnet.

Hi ha qui ha perdut els seus guanys,
hi ha qui ha perdut el permís
i com açò dure uns anys
la gent no aguantarà els danys
i fotrà tot "compromís".

No es manifesten debades,
perque no és cosa normal
patir ací sis burrades
quan Madrit sols té instalades
catorze en la capital.

Hui l'actual Consistori
està més tranquil que el món
perque tot este desori
l'ha deixat de repertori
l'equip Soletat Ramón.

Ara tenen les mans netes
perque el folló ve d'herència
mes seguint les malifetes
tot anirà a fer punyetes
quan es perga la paciència.

És preceptiu puix, parlar
en la gent de l'Horta Sut
per al Conveni mudar
i que es puga circular
sense una llei de l'embut.

De moment s'han fet promeses
de molt bones intencions
pero són unes compreses
que a les multituds enceses
sols els toquen... els "borlons"

És precis apanyar pronte
eixe temps mínim i curt
i el Consistori desmunte
les camaretes del conte
que omplin a tots de yogurt.

Perque ¡Ya esta be, caram!
¡Lleveu eixa mida esclava!
Vos servirà de reclam
d'oblidar a l'atre Sam
¡que nos ha tocat la "bava"!

COM ACÍ YA HO TENIM CLAR SAM HA DEIXAR DE TOCAR

Ací Sam tanca el teló
perque ha acabat el programa
deixant al públic la trama
tocant-se-la a mogolló.
No hi haurà una atra funció
que estímul tocadeta
deixarà Sam la mà queta
fent callar la simfonia
que dona tanta alegria
dalt i baix de la bragueta.

Explicació de la Falla Infantil

Els Pirates de Port Royal

per Donís Martín Albizúa

INTRODUCCIÓ

Enguany nostra falleta
ve a ser una aventura
de molta travessura
que pot fer un chiquet.
Són les diableries
que ell monta com pirata
i sempre les remata
montant un canyaret.

Si quan fan el pirata
no amarres ni controles
no més estan a soles
se tornen desbocats.
I en un segon que els deixes
i quan no t'ho imagines
t'armen mil tremolines
i els eus bens destrossats.

No sé com se l'apanyen
ni tenen tanta manya
quan monten la campanya
de fer l'assalt a tot,
lo que un major no pensa
ni molt manco el diable
te'ls veus que ho fan viable
i a tot li peguen bot.

Alerta, quan no s'ouen,
ni els veus...¡demana ajuda!
puix van fent la moguda
tots plens de frenesí.
segur que estan immersos
en tota atenció plena
fent qualsevol "faena"
que no pensa un bochi.

Aixina que l'artista
nos fa enguany un montage
contant cada abordage
del corsari menut,
potser que et facen gràcia
pero si els subestimes
allò que més t'estimes
no el busques...¡s'ha perdut!

FAREM UN POC D'HISTORIAL D'ALLÒ QUE ERA "PORT ROYAL"

L'artista, tot ple d'eufòria
com un cap de redentors
nos vol colar una història
dels antics conquistadors
*(Ya se sap que qui conquista
fa l'història partidista.)*

Pareix ser que molt abans
d'invasors en noves lleis
els habitants jamaicans
vivien tots com uns reis.
*(D'ells ningú dona raó
sols són títuls de cançó.)*

El invasors que allí anaren
a poder viure de gorra,
mirant als indis pensaren
que eren més tontos que "el porra"
*(Lo del "porra" no és malícia
puix fa el "porra" en avarícia.)*

I a canvi d'uns espillets
i d'una poca quincalla
deixaren a tots més nets
que el presupost d'esta Falla
*(I això no ho dic per plaer
jaixò ho diu el tesorero!)*

Quan per fi els llevaren tot
i els deixaren "a dos veles"
no trobaren ni un mal brot
per a trucar bagateles.
*(O siga al buidar al soci,
Se carreguen el negoci)*

I com mataren de fam
als jamaicans tan alegres
buscaren un nou reclam
omplint allò d'esclaus negres.
*(I feren d'aquells imberbes
l'encisam de totes herbes)*

Així naixqué un nou país
de raça multicolor
creant un poble mestís
que va guanyar en sabor
*(Allò per tants desacatos
va ser un cau de mulatos.)*

Pero a l'estar oblidats
l vivint de forma grata
varen ser pronte ocupats
com un refugi pirata
*(I alçaren la capital
en el nom de Port Royal.)*

Allò es convertí molt pronte
tornant-se en niu de pirates
i de gent vivint del conte,
de botins, gresca i bravates.
*(Mateix que fan els chicons
en les nits dels "botellons".)*

El seu Port era perfecte
per a amagar desalmats
que tenien el defecte
de fer mil barbaritats.
*(D'allò hui ningú s'estranya
puix també se fa en Espanya.)*

El lloc va ser sumergit
a causa d'un terremot
que l'afonà en una nit
no deixant ni un mal canyot.
*(Com les proves evidents
que deixen els violents.)*

Va omplir la lliteratura
de noveles i fragates,
de galeons de captura,
de bucaners i pirates,
*(Són les mateixes parrandes
dels chicons lluitant en bandes,)*

Inclús l'indústria del cine
l'ha pres com un prototip
i fa que el món alucine
com "Pirates del Carip"
*(Són pirates atractius
no saps si estan morts o vius.)*

Per tot aixó, nostra Falla
tocant el tema es recrea
fent-la servir de pantalla
que mostra en tota bellea.
*(Perque al mostrar els seus fets
els pirates són chiquets.)*

Ací voreu en escenes
el seu recinte social
on podreu vore a decenes
"Pirates de Port Royal".
*(El tema mereix un crèdit
puix per lo manco és inèdit.)*

Hui d'aquells aventurers
no es recorda la conquesta
sols queden d'ells els plaers
que es chupla la gent turista
*(Chuplem puix la nostra Falla
Tastant tot lo que detalla.)*

NOSTRA FALLA LA REMATA UN ALEGRE GRUP PIRATA

En el remat de la Falla
veus com monten saragates
un grup d'alegres pirates
a la caça d'un botí,
estan com fent-se una foto
dins d'un bar, junt a la barra
montant-se allí la gran farra
mamant cerveses i vi.

Se'ls veu que estan prou borrachos
gojant d'una chala amena
i u d'ells porta una sirena
que pareix ser ha peixcat
sembla que han perdut el rumbo
i no és cosa molt estranya
puix porten una castanya
per tot lo que s'han chuplat.

Van navegant sense rumbo
darrere d'un abordage
que els ha deixat com bagage
còfrens de joyes i d'or
i pensant de quina forma
van a menjar la galdufa
s'han agarrat una bufa
festejant el gran tesor.

Pensant en l'or i en les joyes
per dins els ha entrat malícia
tots ebris per la codícia
de com fer repartiment,
no és estrany que tot acabe
com moltíssimes vegades
pegant-se entre ells punyalades
i anar tot a pegar vent.

Pero ací, com nostre artiste
monta tot per a l'infància
vol dividir l'abundància
com en un conte infantil
i aixina ha fet que els pirates
siguen chiquets que es disfrassen
i tot el botí que amassen
compatir-ho en bon estil.

Per lo tant no hi haurà lluita
ni mals modos ni baralla
que els pirates de la Falla
fan unir els seus assumts..
Les joyes els fan bonicos
i els donen molta prestància,
serà puix una ganància
que anem a gojar tots junts.

ACÍ VOREU EN POSTAL LA VIDA DE PORT ROYAL

Ací pots vore, chiquet,
com l'artiste nos regala
la vida de Port Royal
i allò que es fa en cada casa.

És un poblet de menuts
que està ocupant mija Falla
mostrant-nos moltes escenes
plenes d'ingení i de gràcia.

Voràs les celebracions
En els pirates de chala,
com s'almagasenen els fruits
i se pugen a l'andana.

Voreu pintar les fronteres,
a una dòna com agrana,
a atra com estén la roba
i atra indolent com se rasca.

Voreu repartir el pinso
dels animals de la granja
i a altres lliures pel carrer
armant la gran algarada.

Voreu com formen rabera
uns caragols que fan marcha,
l'escapada d'uns quants porcs
i una granota en la bassa.

Voreu als chiquets jugar
al fútbol i al tres en ralla
i a les chiquetes en nines
i a fer la col a la yaya.

Voreu les dones com cuinen
i a hòmens tocant-se la panxa,
i també al tonto del poble
pegant bots de banda a banda.

Voreu, per fi, viure un dia
d'una vila en plena calma
que en el nom de Port Royal
l'Història ya té oblidada.

VOREU ACÍ COM AFINA EL PIRATA EN LA CANTINA

Ací voreu la cantina
que sempre, sempre està plena,
perque ací no passa pena
qui gojós el colze empina.

Damunt tenen la propina
del que venen de faena
ben carregats a l'esquena
d'un botí que a tots fascina.

Allò estimula a tothom
buidant els barrils de rom
que el taverner té guardats

I entre cançons, gots i crits
s'armen allí els grans convits
on acaben tots bufats.

EL COLOR BLAU NOS OFRENA L'IMAGE D'UNA SIRENA

En el blau que identifica
l'ímage fecunda i rica
de tot paísage marí
i l'artista en esta escena
nos presenta a una sirena
que al color dona destí

La sirena, molt fermosa
dona imatge fastuosa
que ens dona celebritat
Apareix d'entre les ones
admirant a les persones
per sa gràcia i calitat.

És la nimfa bella i pura
que emergix i que assegura
que este món tindra futur
transportada en la mar vella
com la nova maravella
que un temps nou nos ha de dur.

Cavallets de Mar la tiren
i una cort de polps l'admiren
en el seu bell passejar
i els corals, per totes bandes
al seu pas són les garlandes
que la venen a adornar

Aucells exòtics la volen
com uns àngels que controlen
preservar la perfecció.
Són les espècies en tràfic
que en nostre Oceanogràfic
estan causant sensació.

Un vell esperit l'espenta
preservant-la de tormenta
i de fúria de tot vent,
és l'ecologia nova
que vol superar la prova
de salvar el mig ambient.

És l'ímage de la vida
desimbolta i decidida
pel camí del bon sentit.
És la Musa inspiradora
d'una mar encantadora
que camina a l'infinit.

És la vida que prospera,
d'immensa faç marinera
que retroba l'esplendor.
És la vida renovada,
una vida allumenada
pel sol i una mar d'amor.

ACÍ QUALSEVOL VEÍ POT VORE EL MÓN SUBMARÍ

En la mar de Port Royal
Els pirates chicotets
poden vore satisfets
els peixos del litoral.
Tindran la missió formal
de ser investigadors
descobrint tots els valors
d'una vida molt distinta
descriuint-nos cada pinta
dels seus peixos pobladors.

Poden també ser l'ajuda
de la ciència vigilant
en un món alucinant
que en nostres aigües s'escuda.
Voran de prop la moguda
d'espècies sense etiquetes
descobrint noves facetes
de la seua identitat
mostrant una realitat
que no contén les llibretes.

I és que tot allò que es veu
mirant aquaris de terra
nos dona una imatge que erra
de l'autèntic contorn seu.
bucejant per tot arreu
observarà un món distint,
un món pur que està sofrint
els atacs de l'exterior
perque pese al seu valor
l'home el mata en mal instint.

Voran la vida abundant
que entre bells corals desfila
creant una mar tranquil·la
d'una fauna benestant.
Així aniran admirant
un món tot ple de bellea
d'ecològica riquesa
que en pocs anys acabarà
perque l'home l'omplirà
de petro·leu i brutea.

Voran també algun tesor
d'algunes naus afonades
on es troben escampades
monedes o objectes d'or,
pero també dona por
si hi ha peixos peril·losos
com els taburons ansiosos
de poder clavar el dent
si apareix alguna gent
a dur-se els metalls preciosos.

Gogem, chiquets, de l'imatge
d'un món verge en la natura
que voreu lo poc que dura
quan l'home entre en pla salvatge.
Fem ací l'aprenentatge
que tots ací es podem dur
abans que en un desafur
el progrés trenque la vida
d'una mar neta i llúida
destruint el seu futur.

VOREM ACÍ EN TOT HONOR UNA SIRENA EN CANDOR

Una sirena grosseta
nos dona imatge encantada
puix resulta que està feta
de gotes d'aigua salada

Esta mítica figura
es transforma en prototip
com musa de la ventura
que reina en la mar Carip.

És una mar de calor
on llúix sol tots els dies
i la sirena és factor
que ompli l'aigua d'alegries

És princesa de sirenes
que en la mar té l'apostent
per a rebre les ofrenes
de tota la seua gent.

Ella guarda perles fines
d'ostres del seu litoral,
moltes joyes nacarines
i garlandes de coral.

Pega volta al monument
voltada per caragols
carregada d'or i argent
dels galeons espanyols,

Sols considera enemics
a alguns pirates molt bèsties
que la carden a pessics
causant-la moltes molèsties.

I és que sirena i pirata
no solen dur-se molt be
perque ells van a salt de mata
capturant-les sense fre.

No poden dormir tranquils
pels perills dels abordages
i han d'obrir molt les pupiles
nadant per les belles plages.

No obstant serà la Sirena
la figura més famosa
que la mar Carip ofrena
per bonica i per graciosa.

Per això ací, satisfeta
somriu tota complaguda
i als que miren la falleta
dona un bes de benvinguda.

EN LES PLAGES HI HA CHIQUETS QUE MAI PODEN ESTAR QUETS.

En el Carip i allà on vages
sempre trobes en les plages
molts chiquets per a jugar,
pero els jocs en que se fiquen
és probable que a alguns piquen
i que els facen cabrejar.

Veus a un nano que s'entrena
deixant caure entre l'arena
fent estora d'ariçons
per a vore si algú els chafa
i al mateix temps que els esclafa
clava als peus el seus punchons.

Podreu vore com actua
la clavada de la pua
quan s'incrusta en algú peu
que a algú deixa ple d'angoixa
pegant bots a cama coixa
i jurant en arameu.

Hi ha chiquet que en molt d'efecte
juga a ser un arquitecte
fent d'arena un gran castell
i en poal i una paleta
consegueix el tindre feta
la muralla d'alt nivell.

I quan tot el món admira
l'obra que ha costat la tira
per tant temps entretingut,
ve un gamberro de passada
que li pega una patada
i el fa jaç en un minut.

Hi ha qui no para en batudes
pegant bots y corregudes
o jugant a ficar gol
i chutant a tota vena
va deixant perduts d'arena
reboçant a qui està al sol.

Algú pren l'aigua per arma
com si oira el so d'alarma
revelant un foc hostil
i remèdia acalorades
fent la guerra a poalades
a qui està gitat tranquil.

En resum, en tota plaja
podreu vore com s'ensaja
pilleries dels chiquets
que estan fent com els pirates
on la gent fa de fragates
nafragant a canyarets.

ESTE NÀUFREC TAN VALENT VA NAVEGANT MOLT CALENT

Dins d'una gran tonell de rom
veus a un nàufrec que navega,
I el pobret rebufa I brega
I el sol va cremant-li el llom.

Ell, que va llançar-se al mar
d'una manera imprevista
no veu cap terra a la vista
i no para de bufar.

Va sofrir un abordage
per una atra nau pirata
que li afonà la fragata
i ell prengué el barril de trage.

Va a mercé de la corrent
enmig d'aigües prou mogudes
buscant les illes menudes
on puga trobar a gent.

En el barril com vaixell
l'únic aliment que porta
i que al fugitiu conforta
és el rom del seu tonell.

Per això este nàufrec bufa
com un vent que mou molins
puix té una calor per dins
que no necessita estufa.

Té gràcia que ell s'ha salvat
ficant-se dins d'una bota
i ara va en un gota a gota
com una "cuba"... ¡bufat!

El nàufrec puix, va calent
sense saber per a on va
no sap a on arribarà
pero això sí... ¡va content!

PREGUEM EL PREMI, CHIQUET PER LA FALLA I EL LLIBRET

Ya hem vist la Falla marina
distinta al que té per dalt,
ben llunt del calor d'asfalt
i el fum que la contamina.

La gran fauna vaticina
que va a per premi a l'assalt
i un gran coral fet esmalt
fa una figura molt fina.

Baix la mar voreu la Falla,
i l'entorn, donant la talla
no pot estar millor fet.

I en despedir-me, yo anhele
que en ella el Jurat s'emmele
i done un Premi al Llibret.

In Memòriam d'Anfós Ramon

30 anys ininterromputs de glòria i prestigi són els que nos donà el nostre benvolgut amic i poeta, Anfós Ramon.

Nosatres des d'esta pàgina volem rendir-li un homenage de gratitut a qui tanta glòria nos ha donat. Enguany ho fem en uns versos del llibret de l'any 1985 titulat:

"El rellonge diu parat: ¡Lo mateix que l'any passat!.

Llibret de l'any 1985.

Jorge Rodríguez Gramaje
PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

Jesús Monzò Cubillos
ALCALDE DEL M.I. AJUNTAMENT DE CATARROJA

Pilar Jorge i José Nacher

María Dolores López i José Luis Urbano

Dolores Pons

Juana Pons

Pilar Blasco i Blas García

Marisa Chirivella i Raul Gradolí

Manola Jorge i Ximo Pechuan

Isabel Santamaría i Cesar Pechuan

Emilio Chaqués

Mari Carmen Asíns

Teresa Peris

Ana Jiménez i Víctor Gil

Maruja Diego

Elisa Rosaleñ

Pepita Fortea

Granja Rinya

Elisa Alapont i Rafa Estivalis

Amics de L'Albufera 2016

Premis i Guardons 2015

Medalla del Centenari de la R.A.C.V. al mèrit cultural.

Segon Premi de les falles grans.

Ninot indultat gran per votació popular.

Sext Premi de les falles infantils.

Premi "Renaixença", otorgat per l'associació cultural Casal Bernat i Baldoví en col·laboració de la RACV a l'ús de la llengua valenciana durant l'eixercici faller.

Tercer accèssit del premi "El Mòle" al millor article d'investigació en el llibret.

Premi "El Masclet" del PSPV-PSOE a la millor crítica local.

LLIBRET:

Primer Premi Secció Regne de València de Lo Rat Penat al millor llibret en el seu conjunt.

Sèptim Premi Poesia Secció Regne de València de Lo Rat Penat.

Primer Premi Poesia Secció Infantil "Josefina Làzaro" de Lo Rat Penat.

Segon Premi al Llibret de la J.L.F. de Catarroja.

Distinció "Purna", otorgada per l'associació cultural Casal Bernat i Baldoví a l'ús de la llengua valenciana en el llibret.

Trigèsim Premi otorgat per la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana per a la Promoció de l'Ús del Valencià.

ACTIVITAT FALLERA:

Primer Premi Fi de festa de presentacions falleres.

Campeons fallers de Padel, campionat Festes de Sant Miquel.

Campeons fallers de Futbol Infantil, campionat Festes de Sant Miquel.

Premi a la Millor Coreografia en el concurs de Playback de J.L.F.

Sub-campeons de parchís infantil Festes de Sant Miquel.

Tercer Premi Creus de Maig.

Tercer Premi en el concurs de Playback Infantil de J.L.F.

Tercer Premi de Disfràs Falleres Majors Cavalcata del Ninot.

Quart Premi en el concurs de Playback Major de J.L.F.

Quart Premi Cavalcata del Ninot Major.

Quint Premi de Presentacions falleres.

Sext Premi Cavalcata Ninot Infantil.

Andrés naixqué en Catarroja el 25 de novembre de 1979, formant part d'una família molt coneguda del nostre poble, puix és net d'Antoni "El Chufero" i de Rosa "La Ferradora".

La seua infància estigué molt lligada a la nostra falla, per ser un chiquet més de la comissió infantil i segons nos recordà en la Tertúlia a lo Viu, els primers contactes en el món dels bous els tingué en el taller de Blay a on en les nits de la semana de falles torejaven una vaqueta que prèviament tots els fallers d'honor (hui Amics de L'Albufera) havien comprat en El Toro, un poble de la província de Castelló.

És Llicenciat en Periodisme i, ademés, aficionat a la Tauromàquia. I qui diu aficionat vol dir "apassionat total en coneiximent de causa". Actualment fa "Cultura de Bou" en la ràdio valenciana News FM 98.7, un programa que és informació, passió i activisme per la Tauromàquia. Sempre ha tractat d'unir passió i professió. Són 15 anys fent periodisme relacionat en el bou. Pero també eixercix en atres àmbits de la comunicació com la gestió de rets socials i ha treballat en agències, ajuntaments i també en la desapareguda Canal 9 o en el diari Superdeporte. Participà com a ponent en el II Forum Mundial de la Cultura Taurina en Les Açores (Portugal) en l'any 2012 i l'any passat en Catarroja també ha col·laborat de forma ben estreta, com a expert taurí en el Centenari de l'Any Fundacional de la Banda Còmica Musical Taurina El Empastre.

Andrés que és Catarrogí de naixement, viu des del seu casament en Foyos, pero açò no ha segut inconvenient per acodir novament al seu poble quan la falla a la que va pertànyer en la seua infància li demanà la seua col·laboració i assessorament com a periodista especialista en tauromàquia, en una part important del nostre llibret dedicada als bous en el carrer, que ha prestat de forma desinteressada.

I per la seua col·laboració en el projecte cultural, la nostra comissió ha decidit per unanimitat que el títol d'Albuferenc de l'Any de 2016 recaiga en la persona de:

Andrés Verdeguer i Talens

Albuferenc 2016

Memòria d'Activitats

GINER

En la vesprada del 5 de giner, entre nervis i emocions, els fallers de la nostra comissió (menuts i majors) reberen els regals que els feren Ses Majestats, els Reis d'Orient en una nit màgica, en la seua visita al nostre casal.

El dia 9 en el TAC Francisco Chirivella, tingué lloc l'exaltació de Sandra i Paula com a Falleres Majors de la Falla L'Albufera 2015, i el grup de teatre de la comissió posà en escena l'apropòsit faller "La reforma" inspirat i ambientat en el treball dels fallers que varen participar en la reforma integral del nostre casal, i que va acabar la peça teatral en l'acte de l'inauguració com apoteosis final. Actuaren com a mantenedors Miguel Angel Rey, Raquel Barbero, Ernesto Puchalt i Adrián Caballero, que dedicaren unes emotives paraules a les falleres majors. En la fi de festa el grup de playback infantil interpretà el número "El Mago de Oz" i el grup major estrenà el número "Sister Act", que sorprengué al públic assistent per l'interpretació, vestuari i coreografia. El magnífic treball de la comissió fon guardonat en el PRIMER premi en el concurs de fi de festa.

El dia 16 els nostres representats acodiren a la Casa de la Cultura de Catarroja a l'acte del començament de l'any de "El Empastre" en motiu del centenari de la fundació de la famosa banda catarrogina.

El dissabte 31 de giner el grups de playback participen en el Concurs del Centre Comercial Gran Túrria conseguint el SEGON premi en la categoria major.

FEBRER

El dissabte 14 férem la primera "arreplegà" pels carrers de la nostra demarcació i en acabar els infants tingueren berenar en el casal.

El dumenge 15 de febrer, en la seu de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana, en el carrer d'Avellanes de València, presentàrem el nostre llibret dedicat al centenari de la RACV i al centenari de la Banda El Empastre. En el transcurs del mateix férem entrega de l'Albuferenc de l'Any a la Real Acadèmia de Cultura Valenciana, que va ser rebut pel seu decà Don Enrique de Miguel Fernández. A l'acte assistiren distints acadèmics, els escriptors Aureli López, Vicent Ramón Calatayud, Òscar Rueda, el poeta autor dels versos Donís Martín, l'Alcaldesa de Catarroja Soledat Ramon, membres de la Corporació Municipal, la JLF de Catarroja representada per les falleres majors Charo Fernández i Andrea Llamas, les atres comissions de Catarroja i gran quantitat de fallers i amics. Un any més el treball de la comissió va ser reconegut en el concurs de la societat Lo Rat Penat, guanyant el primer premi Regne de València al millor llibret en el seu conjunt, el setísim premi a l'explicació i relació de la falla gran i el primer premi al llibret infantil i en el concurs de la Conselleria de Cultura de la GV nos otorgaren el premi 30, i el Casal Bernat i Baldoví en col·laboració en la RACV el premi "Renaixença" a l'ús de la llengua valenciana durant

l'eixercici faller, el tercer accèssit del premi "Mole" al millor artícul d'investigació en el llibret i la distinció "Purna" a l'ús de la llengua valenciana en el llibret i el segon premi en el concurs de llibrets de falla de Catarroja. En acabar l'acte i tornar a Catarroja celebràrem el dinar homenage als Amics de l'Albufera.

El dia 20 la nostra fallera major Sandra i el nostre president Miquel visitaren els estudis de Mediterraneo TV a on foren entrevistats per Julio Tormo en el programa "Anem de Festa".

El 21 de febrer començàrem la vesprada en la segona part de l'arreglègà pels carrers del barri a on no passàrem la semana anterior. A continuació assistírem a l'acte de la Crida en la Plaça Major junt a les altres falles de Catarroja. I per a finalisar el dia tinguérem concurs de tapes i "pinchos" en el casal, guanyant el primer premi Cristina Raga.

L'últim dia del més, participàrem en la cavalcata del ninot en l'acte organitzat per la Junta Local Fallera de Catarroja, junt a les demés falles. Bona participació de la nostra comissió tant en majors com en infants, lluint els disfrassos de gran qualitat, i la majoria confeccionats per membres de la comissió expressament per a l'acte. El mateix dia, de matí portàrem els dos ninots nostres a la sala d'exposicions del Palau de Vivanco per a que foren exhibits en l'exposició del ninot, "la chiqueta i el mim" de Paco Vizcaino i "la musa d'El Empastre" de Roberto Cañada. Una vegada finalizada l'exposició, el nostre ninot gran és el més votat i per tant queda indultat del foc. El ninot infantil queda en una digna segona posició. Ya per la nit se reunírem en el casal per a sopar i comentar les anècdotes de la cavalcata de la vesprada.

MARÇ

El dumenge 1 de març els nostres representants acodíren a l'inauguració de l'exposició del ninot en el Palau de Vivanco.

El dissabte 7 de març un any més nos desplaçàrem en bicicleta al Port de Catarroja, lloc emblemàtic del nostre poble a on almorzàrem i els infants tingueren jocs típics valencians, excursió tradicional, festiva, i també reivindicativa. Per la vesprada, en l'iglésia de Sant Miquel assistírem a la missa en sufragi dels fallers que ya no estan entre nosatres.

El dumenge 8 a les 11 hores començà el XIII Concurs de paelles Falla L'Albufera, en un gran ambient, en sana harmonia, germanor i rialles, i com l'orage va acompanyar, dia completament festiu pre-falles.

El 9 de març els membres de la secció de cultura assistiren en la Societat Lo Rat Penat a l'homenage al poeta Anfós Ramon i Garcia que va ser nomenat Prohom de la Societat, Amparo Orellano com a membre de la Falla L'Albufera dedicà unes sentides i emocionants paraules de recort a qui va ser el nostre poeta durant trenta anys.

El 10 de març també assistírem al Teatre Auditori de Catarroja al concert homenage a la Banda El Empastre, realitzat pels membres del Conservatori Superior de Música de Catarroja.

El 12 de març per la nit, començarem a traure les peces més voluminoses de la falla gran, i al dia següent de bon matí va vindre el nostre artista Paco Vizcaino per a plantar el monument que portava per lema "AMERICANLANDIA" durant tot el dia estiguérem ajudant a plantar la falla al nostre artiste faller, per la nit va ser la tanda del sopar d'entrepà i fer la visita a la casa de les nostres falleres majors Paula i Sandra acompanyats de la charanga.

El 15 de març dia oficial de la plantà continuàrem ajudant als operaris de Paco Vizcaino perquè la falla estiguera completament acabada per a quan passara el jurat. Per a dinar tinguérem un magnífic i saborós arròs en perol. Per la vesprada li tocà a la falla infantil, Roberto Cañada plantà la seua falleta que portava per lema "Menuda Banda" monument realitzat expressament per a la commemoració del centenari de la Banda El Empastre. Durant la plantà vàrem rebre la visita de la comissió "Un tall d'empastradors" que nos entregaren una placa en agraïment per la nostra col·laboració en el centenari fundacional de la Banda El Empastre. Durant la vesprada i com és tradicional la comissió obsequià a tot el públic assistent a la plantà a una degustació de chocolate i bunyols, però les dificultats vingueren per la nit a on l'aparició d'una intensa pluja i un fort vent va dificultar els últims remats de la plantà, afortunadament el sol ixqué de nou el dia 16 i la festa pogué continuar sense problemes. També eixe dia quedà inaugurat el parc infantil que estigué obert durant totes les festes falleres.

El dia 16 de març, primer dia de falles pel matí rebérem als jurats que calificaren els monuments, tinguérem un suculent "Pollastre a l'ajillo" cuinat pel nostre "chef" oficial Paco Alabau. Els infants tingueren el XXXVI concurs de dibuix Falla L'Albufera. Per la vesprada en la Plaça Major es repartiren els premis de les falles, els nostres monuments guanyaren el segon premi en la falla gran i el sext en l'infantil. En tots els "palets" aconseguits férem el passacarrer pel barri per a mostrar-los al nostre veïnat.

Els dies de la setmana fallera continuaren en normalitat, i el 17 pel matí férem el passacarrer de visita protocolària a les comissions de Catarroja, tinguérem macarrons per a dinar en el pavelló i per la vesprada el berenar ofert pel president infantil Daniel i la fallera major infantil Paula, al finalitzar el mateix s'entregaren als fallers infants les recompenses que els corresponia. Per la nit sopar i discomòvil en la plaça. També eixa nit rebérem el premi Masclet a la millor crítica local que entrega l'Agrupació Local del PSPV. El 18 de març tinguérem per a dinar una excel·lent fideuà de "foie". Per la vesprada, la nostra comissió lluí les seues millors gales per a portar-li les flors en molt de sentiment a la Mare de Deu dels Desamparats. Per la nit ballàrem en l'última gran discomòvil de les falles de 2015. Eixa nit tinguérem com a DJ a Rubén Nieto.

El dia de Sant Josep anàrem en passacarrer a arreplegar a les nostres falleres majors i assistírem a la missa en honor del sant patró Sant Josep en l'església de Sant Miquel, com ya va sent habitual demanàrem permís a Don Bernabé per a pujar al campanar de Sant Miquel a fer les fotos de la falla des de dalt, admirar les grandioses vistes de la comarca i escoltar les campanades del rellonge de prop, com a novetat est any pujaren al campanar les falleres majors i els presidents, en acabar dinàrem la tradicional paella del dia de Sant Josep. Ya per la vesprada tancàrem el parc infantil i en acabar de sopar els infants cremàrem la falleta dels menuts, homenage a El Empastre. En la cremà de la monumental Harley que rematava falla gran, donàrem per conclores les FALLES de 2015.

El divendres 27 de març és reelegit president de la falla L'Albufera Miquel Verdeguer i Mesado, començant aixina el nou eixercici faller 2015-16. El dissabte 28, els infants tingueren el berenar de l'apuntà. I el dumentge 29 organisàrem una paella popular de l'apuntà en la plaça de la Llongeta i tinguérem els jocs infants que no pogueren celebrar el dia de Sant Josep per la pluja.

ABRIL

El dissabte 18 d'abril en el transcurs d'un berenar en el casal va ser proclamat president infantil Vicent Guillelm Barrera i en acabant els infants tingueren en la plaça concursos de trompes en totes les seues modalitats i més jocs tradicionals valencians. El mateix dia els amics de L'Albufera nos oferiren el tradicional "sopar de la vaca"

A finals del més comencem a preparar i a realisar de forma completament artesanal la Creu de Maig, el casal s'ompli de fustes, de paperets, de cola, pero sobre tot d'harmonia i bon ambient.

MAIG

El 2 de maig plantem la Creu de Maig, combinació de fòc, llum i aigua. La creu obté el tercer premi en el concurs organiat per l'Unió d'Associacions Falleres de Catarroja, al dia següent la creu és beneïda per Don Bernabé retor de Sant Miquel.

El 3 de maig, fem el dinar de la Creu en el Casal, arròs negre i sépia, ya per la vesprada els nostres representants fan acte de presència en la provessó de la parròquia de Maria Mare de l'Iglésia.

Els dies 9 i 10 de maig participem activament en la IV Fira d'Entitats i Associacions de l'Albufera que se celebrà en el Port de Catarroja, la nostra col·laboració va consistir en montar un estant sobre les nostres activitats culturals i un atre a on férem tallers per als chiquets, també portàrem el bar de la fira.

El divendres 15, el nostre grup de playback major participa en el concurs de Picassent.

El 17 de maig, els nostres representants i alguns membres de la comissió participaren en els actes celebrats en motiu de la Festa de la Mare de Deu dels Desamparats.

El 27 de maig els nostres màxims representants i els membres de la delegació de cultura assistiren a la gala d'entrega de Premis del Casal Bernat i Baldoví celebrada en l'Ateneu Mercantil de València, a on recollim els premis: El premi "Renaixença" a l'ús de la llengua valenciana durant l'eixercici faller, el tercer accèssit del premi "Mole" al millor article d'investigació en el llibret i la distinció "Purna" a l'ús de la llengua valenciana en el llibret.

El 30 de maig berenar i taller de cuina infantil, i concurs de devantals i gorros de cuina, i per la nit sopar del més de maig i concurs de tapes, d'ingredient principal i obligat la creïlla, no cal dir que tant els majors com els infants s'ho passaren de maravella, i el nivell gastronòmic fon altíssim.

JUNY

El dijous 11 de juny rebérem la trista notícia de la mort de Juan José Raga Candel, que va ser faller durant molts anys de la nostra comissió i va participar activament en moltes activitats com teatre, infantils, playback... adeu amic.

El diumenge 14 de juny nos n'anem d'excursió a Port Aventura a on el grup passà un dia alegre i divertit en les atraccions més atrevides del Parc.

Participàrem en tots els actes en honor a Sant Pere, patró del Barri de Les Barraques, en la romeria al Port del dia 20, en la passejada pel barri en acabar la missa, i en la provessó pels carrers del barri el dissabte 27. Per la nit firmàrem els contractes de les falles, en els nostres artistes fallers Dora Piles i Paco Vizcaino, en acabant d'un sopar a la porta del casal. En l'acte de la firma se brindà pels dos monuments que lluiran en la plaça de la Llongeta en el més de març de 2016.

El diumenge 28, com a integrants del barri de Les Barraques, celebràrem el tradicional dia del gos en el casal; de menú: arròs d'ànet, bolets i "foie", o pollastre rostit, i per la vesprada com la calor apretava tinguérem la diversió en els jocs d'aigua.

JULIOL

Maria Grancha Carramolino i Natàlia Ramon Martí són les nostres representats en l'elecció de les falleres majors de Catarroja, a pesar de no ser escollides, deixaren el nivell de la comissió molt alt i formaran part de les Corts d'Honors de les Falleres Majors de la UAFC.

AGOST

Enguany sí que tanquem per vacances, encara que el casal queda obert per algun ensaig o algun soparet estiuenc.

SETEMBRE

En la semana del 31 d'agost al 3 de setembre, tinguérem en el Casal una recollida d'aliments solidària en favor de l'iniciativa del menjador social per a chiquets en risc d'exclusió social del restaurant Ca la Mare. L'iniciativa va ser un complet èxit i se recolliren diversos carros plens d'aliments per als chiquets de Ca la Mare.

El dissabte 5 de setembre estaven prevists els campionats deportius de la UAFC, pero tingueren que ajornar-se per la pluja, sí que es celebraren els campionats de jocs de taula, en parchís infantils Álex i Edna quedaren en segon lloc, en parchís major les germanes Maria José i Maribel quedaren en quarta posició, el mateix lloc per a Isabel i Elena en el dòmino.

El dia 11 assistim al Pregó de les Festes Majors, a on se passa el vídeo commemoratiu de la fundació de la Banda El Empastre, participant membres de la comissió. A continuació i en la mateixa plaça Major, participem en el concurs de Playback Infantil de les festes de Sant Miquel, els nostres chiquets estrenen el nou número "PINOCCHIO", nervis al ser el primer dia, aixina i tot, els infantils li posaren totes les ganes del món i vàrem obtindre un tercer premi. Al dia següent es celebrà el concurs dels majors, a on participem en el número de "SISTER ACT", una vegada més l'interpretació i la posada en escena estigué sensacional, encara que obtinguérem de nou un injust quart premi, i premi a la millor coreografia.

El dia 20 de setembre els nostres presidents i falleres majors acompanyen al Crist de la Pietat en la provessó, en acabar una vegada més el cant de la carchofa emocionà a tots els assistents.

El 28 i el 29 de setembre s'ajornen tots els actes en honor a Sant Miquel, per motius meteorològics, tant la cavalcata, com la provessó es realisaren el dia 4 d'octubre

OCTUBRE

El dia 2 d'octubre fem l'inauguració de l'exposició "9 dies d'octubre", est any dedicada al centenari de la mort del torero catarrogí Antoni Càrpio i a la festa valenciana dels Bous en el Carrer. A l'inauguració assistiren l'Alcalde de Catarroja, Jesús Monzó i diversos regidors de la Corporació Municipal, familiars d'Antoni Càrpio, el periodista catarrogí especializat en temes taurins Andreu Verdeguer, la fallera major infantil de Catarroja Andrea Llamas i el president de la UAFC, Javier Bort, la falla La Regió i el Rabal, amics de L'Albufera, fallers i públic aficionat al toreig i als bous en el carrer. Les nostres falleres majors Paula i Sandra acompanyades pels seus respectius presidents tallaren la cinta declarant inaugurada l'exposició, que va estar oberta fins al dia 8 d'octubre i fon visitada per numerós públic.

El diumenge 4 d'octubre per la vesprada els nostres infants i les falleres majors participen en la cavalcata de Sant Miquel i per la nit assistim a la processó de Sant Miquel que recorre els carrers de la nostra demarcació.

El dissabte 10 d'octubre es celebrà la jornada deportiva de la UAFC tant en el polideportiu, com en el Pavelló Municipal. Els resultats dels components de la nostra comissió foren espectaculars, campeons en futbol infantil i una vegada més Quique i Jorge campeons de pàdel.

El dissabte dia 17 proclamarem a les que seran les falleres majors en l'any 2016, les germanes Marta i Elisa Estivalis Alapont. Abans de ser proclamades, prengueren la paraula les falleres majors que eixa nit deixaren el càrrec, Paula i Sandra, que d'eixa manera es despediren de la comissió. Marta i Elisa, agraiïren la confiança depositada en elles i també a la seua família per permetre complir el seu desig de ser falleres majors de la Falla L'Albufera, en acabant tinguérem el sopar de la proclamació.

El 24 d'octubre continua la "tourné" dels grups de playback major, esta vegada en la ciutat de Burjassot. En el concurs aconseguim el tercer premi, Isabel López la millor interpretació major, i Alex Estarlich la millor interpretació infantil.

El 28 d'octubre els membres de la comissió de cultura fan acte de presència en la Casa de la Cultura en la taula redona sobre el toreig còmic i El Empastre, a on participen Paco Arévalo, El Soro, Tomàs Villaverde i Albertito, moderat per Andreu Verdeguer.

El 31 d'octubre celebrarem la nit d'ànimes fent per la vesprada el berenar i el concurs de disfrassos infantils, i per la nit el famós concurs de postres de carabassa per a la comissió major, que en acabant de sopar degustarem. Mari Angels López s'emportà el primer premi al millor postre de carabassa, el segon va ser per a Daniel Martínez i el tercer per a Paula Puchalt.

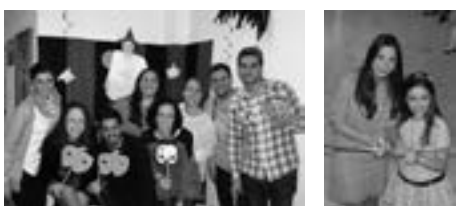

NOVEMBRE

El divendres 6 de novembre els nostres màxims representants, assistiren al TAC a la proclamació de les Falleres Majors de Catarroja i les seues corts d'honor.

El diumenge 8 de novembre tinguérem paella en el Casal inaugurant aixina el cicle gastronòmic de l'hivern i per la vesprada cine per als infants.

El 13 de novembre les nostres representants, acompanyats de moltes falleres i fallers feren acte de presència en l'exaltació de les falleres majors de Catarroja, Marta Bort i Marta Polit, acompanyades de la seua cort d'honor a on tenim la nostra representació en Maria Grancha i Natàlia Ramon, alguns membres de la nostra comissió participaren en l'apropòsit titulat "La bellea desijada".

El dumenge 15 de novembre, la delegació de cultura organisa un any més la tertúlia "A lo Viu" est any dedicada a la festa tradicional valenciana dels Bous en el Carrer. El matí començà en el passeig en barca per l'Albufera i la visita al tancat de la Pipa, en acabant degustarem un suculent arròs en perol, guisat per Paco Alabau i a continuació la tertúlia pròpiament dita, a on participaren un veterinari, un embolador, un president de penya, un torero, escriptors, un ginet de Segorbe i el periodista catarrogi Andreu Verdeguer. Com sempre magnífic dia.

El dumenge 22 la delegació d'infantils preparà l'excursió al parc de Gulliver de València a on almorzaren i se ho passaren la mar de be.

Durant els dies 27,28 i 29 estiguérem en el Principat d'Andorra.

DECEMBRE

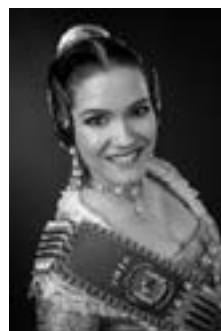
El dia 7 de decembre participàrem en l'exposició i la presentació oficial d'esbossos de les falles de Catarroja, junt a la UAFC i les demás comissions del nostre poble. Desvelàrem els esbossos dels nostres monuments "Toca-me-la, Sam" i "Els pirates de Port Royal".

El dia 19 de decembre acodirem pel matí als tallers de Dora Piles en Benifayó i Paco Vizcaino en Sueca per a fer la visita oficial. En Sueca almorzàrem, i en abdós tallers admiràrem els monuments, encara en procés de construcció que plantarem en la plaça de la Llongeta en el més de març.

El mateix dia per la nit celebràrem el sopar de la llectura del llibret, en acabar, el nostre poeta Donís Martín feu la llectura de l'explicació i relació de les falles que plantarem en les festes falleres de 2016. També es llegiren els sonets dedicats a les falleres majors Elisa i Marta.

En les Festes de Nadal visitàrem els belems monumentals dels membres de la nostra comissió.

En un berenar infantil de Nadal, a on els nostres menuts dibuixaren les targetes de felicitació nadalenques i decoraren el casal en l'arbre de Nadal, acabaren les activitats de l'any 2015.

L'Albuferí t'informa

El temps passa tan ràpid que en quant te dones conte ha passat tot un any faller. Tires la vista cap en arrere i recordes tots eixos moments vixcuts tots junts, majors i chicotets, i la sensació és d'harmonia, de rialles i diversió.

Recorde quan celebràrem el dia del nomenament del President Infantil Vicent Guillelm Barrera, porque va ser un dia ple de jocs en el carrer, concurs de trompes, i finalment tinguérem una classe de "zumba" oferida pel nostre president Miquel. Ahí podíem vore a mares, pares, chiquets i chiquetes tots a una, sincronisats, i despedint-se d'un dia inoblidable.

Els "photocall" han tingut un protagonisme en totes les nostres festes, porque, hi ha que dir que a tots els fallers nos agrada això de disfrassar-nos i fer monades, puix som divertits i nos agrada passar-ho be tant als menuts com als majors.

Hem tingut "rally" humorístic, i ¡vaja! si nos riguérem, porque, els chiquets anaven que volaven per poder conseguir totes i cadascuna de les proves que se requerien per a finalisar el joc. Juntàrem tants ous, que per la nit sopàrem tots tortilles en el casal, ¡per a repetir segur!

En el més de maig planejàrem un taller que requeria de molta organització i d'una preparació especial per part del grup d'infantils "Taller de Master Chef", era una aposta oberta porque o podia eixir molt be, o ser un fracàs total. He de dir que l'èxit fon extraordinari, contà en una magnífica participació, i vore'ls manossejar la pasta de chocolate i lo be que ho passaren, això no té preu.

NOU FALLERET

Cada volta la família fallera creix més, enguany ha segut Jonàs Alcoy Niño el que ha passat a formar part de la nostra comissió des del seu primer any de vida. Des d'ací volem donar l'enhorabona als seus pares i familiars i convidar-los a que gogen de les festes falleres.

ENHORABONA

En juny fa molta calor i en la Falla L'Albufera passem tot el més ben arremullats. Per una part s'organisa el berenar del més, esta volta en els jocs d'aigua com a protagonistes, i per un atra banda en el nostre barri al sendemà de Sant Pere se celebra el Dia del Gos, en el que dinem tots junts en el carrer, i com no, atra volta a l'aigua, esta vegada lliteralment, dins l'aigua.

En acabar les vacances d'estiu tornar a l'agenda fallera se va complicant, porque, els nostres infantils participen en numeroses activitats falleres, des dels campionats deportius que organisa la UAFC, fins a tots els concursos de playback infantil en els que participen.

Quan nos donàrem conte estàvem celebrant la nit de "Halloween". Férem un berenar "de por" i els nostres menuts atemorisaren més als majors que ad ells mateixa, porque la veritat siga dita, la por de la nit d'ànimes aplegà fins als més majorets.

En novembre vingué la tant esperada excursió al Gulliver. Eixe dia forma part de la tradició fallera de L'Albufera el pujar a l'autobús tots junts, almorzar a l'aire lliure i poder tirar-nos pels tobogans del gran Gulliver.

Com he dit abans, els dies passen volant, i ni que dir dels mesos, porque quasi estem en Nadal i el casal se transforma en un espai a on les ilusions dels chiquets cobren tot el protagonisme. Ells mateixa han fet en el taller Nadalenc els seus adorns que després han penjant en l'arbre del casal.

Mentres gojàvem dels dies de festa natalenca anàvem preparant-nos per ad eixe moment tant esperat per tot faller, la Presentació de les Falleres Majors. Enguany s'ha fet d'esperar un poc porque ha segut a finals del més de Giner, pero l'espera sempre mereix la pena porque per a Vicent i Marta és un dels dies més importants, i tots nos fiquem les millors gales per a rebre'ls. Agraïm des d'ací la participació de tots ells, ya que els teníem per tot arreu, en l'apropòsit, vestint el típic trage valencià, en la cort fallera, en el playback... Gràcies a les mares i pares per la seua paciència i col·laboració.

Volem convidar a tots els nostres fallers a que participen en totes les activitats que realisem des de la secció d'infantils, sempre enfocades a que tant els més menuts com els més majorets se ho passen lo millor possible.

DISCURS D'EXALTACIÓ FALLERA MAJOR INFANTIL I FALLERA MAJOR 2016 FALLA L'ALBUFERA

Marta Estivalis Alapont i Elisa Estivalis Alapont

Autoritats, presents, amics de la falla L'Albufera, fallers i falleres, molt bona nit a tots i a totes.

Sé que hui és un dia molt especial per a tots vosatres, que en est acte doneu inici oficial a la festa tan volguda pels valencians en honor a Sant Josep, tal i com ho és d'única per a mi esta nit. El estar ací present davant de les paraules que entonaré me fa sentir-me com en casa, casa i casal d'una falla de tradició i solera com és la Falla L'Albufera, que junt a unes precioses reines falleres majors com ho són Marta i Elisa faran este moment màgic i emocionant per a mi, que estic segura recordaré de per vida.

Marta i Elisa, Elisa i Marta, igual dona que dona igual, al cap i a la fi, tot queda dins de casa, ¿veritat?

Dos germanetes ben avingudes unides de sanc i lligades l'una a l'atra per la passió musical i fallera. Cóm no, hui més que mai se vos contempla com lo que sou, elegants i radiants convertides una en Fallera Major Infantil i l'atra en Fallera Major, tal i com feu sonar els vostres instruments, de lluenta plata la flauta de Marta, i de llisa fusta l'oboe d'Elisa.

Com molt be sabeu les dos, els camins de les nostres vides se trobaren en un punt comú a les tres, la música, i en un lloc molt volgut igualment per nosatres, replet d'art i gana musical com és l'Artesana. En el primer moment vaig conèixer a la més major, i a la més menuda uns anys més avant, pero a les dos en la mateixa edat, als dotze anys. ¿Presència del destí, simplement coincidència o pura harmonia consonant? Pensem lo que pensem o cregam lo que cregam, lo que per a vosatres són hui estes dos perles símbol de l'estil més valencià de la nostra festa fallera, per a mi han segut dos notes plenes de vibració, afinació i sensibilitat humana en cada ensaig i en cada concert.

Marta, ¿com estàs?, ¡Ya te veig, ya!, ¡Radiant de felicitat! com si estigueres a punt de tocar un allegro giocoso, en pulsació accelerada com està el teu coret en este moment i en un caràcter festiu com est acte ho descriu.

El meu tracte en Marta és de fa molt poc de temps, des de la seua entrada oficial a la banda simfònica fa dos anys. Sí, clar que abans sabia qui era i com se dia, Marta, pero sense saber perquè, sempre li he nomenat Marteta. Encara recorde el dia que feres la prova per accedir a la banda, interpretant una peça per a flauta i una primera vista. ¡Ai! quins nervis en eixa primera vista. Puix be, en estos eixercicis aptes, a Marta se li esperaven nits d'ensajos, vesprades de concerts, tot açò adornat en sopars i celebracions "cecilianes".

Paraules Mantenedora Beatriz Fernández Aucejo

He de confessar que la seua assistència als ensajos era molt bona, tan bona que, ¡no faltava a cap! Segur que tots vosatres estareu pensant: "fantàstic, que complidora, per a lo chicoteta que és i tan responsable,..." ¿Eh Marta?, quina satisfacció que tota la teua gent ací assistent opine aixina de tu!. Pero estic ben certa que Marteta estarà raonant-se: "sí, sí, molt estupenda soc yo, pero vosatres no sabeu lo que me tocava interpretar al no faltar a cap ensaig" ¡Aixina és!. Els dimarts normalment eren els dies a on l'afluència de músics era minoritària, i Marta ahí estava, a peu del musical. Clar, a l'hora d'ensajar les obres, com saben vostés, n'hi han moments de tutti a on sona tota la massa sonora de la banda i atres fragments solístics, a on un instrument canta a soles davant d'un acompanyament rítmic. Una vegada situats en este context musical, seguim, yo tire la batuta cap a baix i comencem l'obra en un tutti i als pocs compassos veig en la meua partitura: "solo flute", solo de flauta. Pero la flauta no sonava, ¡ni a soles ni acompanyada!. En eixe moment pare l'ensaig i mire a les flautes. Clar, solament hi havien dos, de les quals una era Marta. Evidentment, en la meua cara tan expressiva i focalisada ad elles ya sabien lo que els anava a dir. I de repent, la seua companyona, tota espontànea i sempre pensant en el be musical de Marta, diu: "¡que'l toque Marta!" Davant d'esta situació Marta no sabia que dir ni a qui mirar. Al final recorde que en un somriure angelical va respirar profundament, se preparà i va ensajar el solo.

En este moment vaig ser yo la que s'omplí d'orgull de vore l'implicació i el bon fer musical, la tendrea i la transparència, de la hui nomenada com a la vostra Fallera Major Infantil, Marta Estivalis i Alapont.

Elisa, i tu, ¿cóm estàs? Segur que despuix de reviure estos moments descrits de la teua germana te venen molts recorts dels anys que convixquérem juntes en la música.

Quan me designaren com a directora, Elisa ya estava en la banda, i com abans he comentat, en tan sols dotze anys. Llavors, Elisa se portava molt be en tots els músics, pero principalment en la seua corda d'oboes i en les demás companyones que rondaven la mateixa edat. Este grupet de jóvens que representaven el futur de la banda sempre eren les primeres en pujar a la sala d'ensajos. Només entrava yo al musical, vea com pujaven totes elles les escales per a ser les més puntuals. Pero no sé com se les apanyaven que al remat eren les últimes en assentar-se per a poder escomençar l'ensaig. Al reiterar-se este fet, u d'aquells dies, en obrir la porta de la sala me trobe a totes elles assentades, pero, no en el lloc que corresponia, ¡estaven de charreta, i damunt, sense l'instrument montat!, tota yo me vaig encendre en flama, i..., ¿a qui li vaig dirigir les paraules de toc d'atenció?... ¡a Elisa!. A partir d'aquell moment crec que Elisa ensomiava en mi, puix de manera inconscient totes les meues raonades de reflexió per a que millorara esta situació de puntualitat impuntual, eren dites ad ella. I Ara, en sinceritat pense... si solament teníeu dotze anys, ¡Eh Elisa!

Com acabes de comprovar, han passat sis anys d'aquelles primeres conversacions, i encara hui estic ací llegint-te unes paraules, i més que mai, paraules en un sentiment molt profund d'estima.

També he de dir, que Elisa demostrà valentia, afany de superació i amor musical. En poc de temps se va convertir en l'oboe solista de la seua banda, lo que suponia un sacrifici en els ensajos i una alta concentració en els concerts. En tot moment vaig ser conscient de l'esforç que supongué ser tan chicoteta, i en un càrrec de responsabilitat tant important com és el de solista. Per este motiu, les meues paraules sempre foren de suport i d'alé, porque yo confiava en ella i ella necessitava confiar en sí mateixa. Repte que ha superat i prova d'això és l'actualitat.

D'Elisa brota ingeni d'interpretació i creació, d'ella se desprén una fragància de la més elaborada melodia i un perfum del més volgut fum faller. Capaç de transformar la gran varietat de timbres musicals en els més diversos colors, càlits i frets dels monuments, i capaç d'ordenar la més complexa mida musical a ritme de masclets i castells. Tot açò fa que sigues gran, i que sigues major, com tots hui te veneren en el nom de Fallera Major, Elisa Estivalis i Alapont.

Marta i Elisa, com be sabeu és hui per a vosatres una nit d'impressions pero també de compromís. Sou vosatres dos les responsables de que estes pròximes falles de 2016 siguen emmarcades per dècades en el més adorat racó dels que hui nos acompanyen. Una responsabilitat que en anterioritat la vaig compartir en vosatres dos com a directora de la vostra societat musical, valor que ara vos toca desenrollar. Per l'estima que vos tinc, me permetreu que vos ajude en est inici del vostre camí:

Ilusioneu a tota la gent del casal en el vostre somriure i la bona predisposició, treballeu de les que més per a la preparació de cadascuna de les activitats programades; mai oblideu que sou una més del grup, el colectiu sense vosatres mai serà un verdader

colectiu; cregau en eixa unió com és la dels fallers de L'Albufera, i sobre tot humilitat, els valors coherents del ser humà han d'estar sempre en un primer lloc de màxima prioritat per a vosatres. Totes estes chicotetes anotacions vos favoriran per a que la vostra banda de Falleres Majors tinga identitat pròpia i pogau representar a tota la vostra Cort de manera destacada i eficient.

Estic més que convençuda que esta llavor vos serà molt més agradable de portar en la presència diària que tindreu dels vostres presidents.

Vicent ha de ser per a tu Marta el companyó en el que més confiaràs, segur que t'atendrà en gran atenció i amabilitat, i els dos haveu d'estar afins en tot moment per complaure les necessitats falleres de la vostra cort infantil. I per a tu Elisa, deixa't portar pels consells que Miquel te donarà, president en experiència i d'esperit jovial, que junt a la teua frescura fareu que L'Albufera siga la primera.

Marta i Elisa, observeu durant uns segons tot allò que vos rodeja, tot ho han fet per a vosatres esta nit, i per a tots aquells que han volgut estar presents per a celebrar la vostra exaltació com a Falleres Majors. Mai oblideu este context, a on els vostres amics, fallers i músics han coincidit i s'han ajuntat tots en lo que més voleu, junt a la vostra família, principalment els vostres yayos i pares.

Rafa i Elisa, vosatres sí que sou els màxims responsables de que estes falles de 2016 siguen especials per ad esta falla, estes dos senyoretes, reines del vostre cor, són ara la personificació de les vostres llàgrimes que sense voler broten de vosatres pel sentiment d'emoció i alegria en els que els dos esteu immersos.

Marta i Elisa, esta és la vostra vida, tots nosatres formem part d'ella. Per tant, fruiu del vostre moment, solament aixina nosatres també podrem gojar-lo.

Enhorabona Marta i Elisa, i ¡bones Falles 2016 per a tots!

Grup de Playback de L'Albufera

Un any més, els dos grups de play-back de la nostra comissió nos ficarem mans a l'obra per a traure avant dos nous espectàculs: "Pinocho" per part dels més menuts, i "Sister Act" el grup dels majors.

El nou número infantil, una representació musical del famós conte de "Pinocho", va lluir com mai en la seua estrena en la Plaça Major. L'implicació de tots els chiquets, dels pares i les mares, de Pili Vinuesa i Pili Nacher al front del vestuari i el maquillage, i de molts membres de la comissió que desinteressadament ajudaven en cada concurs, aixina ho feren possible. Estrenàrem el número en el concurs de Sant Miquel, a on obtinguèrem un tercer premi. L'actuació de tot el grup de playback fon extraordinària, aixina que els tornem a donar l'enhorabona. Despuix acodírem als concursos de Benetússer, Burjassot i Paterna, a on Alex Estarlich, que dona vida a Pinocho, va rebre el guardó com a millor intèrpret infantil i també el de millor ballarí. Volem agrair una vegada més a tots els pares, mares i familiars, que concurs darrere concurs, ajuden a carregar, montar, desmontar i tornar a carregar el camió del decorat.

En quant al playback dels majors, podem dir que el convent albuferenc se va tornar boig. "Sister Act" fon el número escollit, i ¡quín número!. Un eixèrcit de monges aterrava al concurs de Fi de Festa, a on s'alçàrem en el primer premi. Més tart, en els concursos de Gran Turia, Museros i Benetússer obtinguérem en els tres el segon premi, en Picassent, Paterna i Burjassot el tercer, i en Sant Miquel un ¿quart? premi acompanyat del mereixcut guardó a la millor coreografia. La nostra protagonista, Isabel López, obtingué en Benetússer i Burjassot el premi a la millor intèrpret, pero també en Benetússer l'interpretació de tot el grup fon premiada com a la millor interpretació grupal. De nou agrair la tasca de Pili "La viuva" en la confecció de tot el vestuari.

Aprofitem, abans d'acabar, per a recalcar els agraïments a totes les persones, falleres i no falleres, que nos fan més fàcil gojar d'este món del playback ajudant-nos en tot allò que els és possible.

Moltíssimes gràcies a tots.

Sandra, Alex, Miquel i Sergi.

Vatican Post

Benvolguts germanes i germans del convent de Sister Act; Permeteu-me unes breus paraules que servixquen per agrair-vos els moments que hem passat junts, també per les vostres atencions, pero per damunt de tot, per l'experiència que m'heu fet viure íntimament... eixos moments previs a eixir a l'escenari, eixa sensació tan especial, eixe donar-te conte que el teu cor bat un poc més fort, que encara sents eixes cosquerelles que te fan... com vos diria yo, ¡com tornar a la joventut vixcuda!; Tornar a sentir el plaer del fluir per les venes el verí del teatre, sí, eixe verí que te dona alé, vida... i fixeu-vos lo que significa per a mi el teatre, que totes estes coses m'han passat, interpretant un "importantíssim" paper de "florero"... I tot gràcies al teatre i a vosatres, les meues germanes i germans del convent de "Sister Act", sense oblidar-me, com no, dels no menys importants "confreres de bambalines", als assistents del "backstage". Tots i totes fent pinya i treballant a tope.

Rebau un fort abraç del sempre vostre "Papa", que vos beneïx per "*In saecula saeculorum*". Amén.

Per delegació: Bernat

Recordant a Juan José Raga

Esta és una pàgina que la nostra comissió mai volguera omplir, pero per desgràcia enguany hem d'omplir-la en el recort d'u dels nostres fallers que nos deixà el passat dia onze de juny.

Juan José Raga Candel, ha format part de la nostra falla des de que se fundà, i entre els infantils primer, més tart en els juvenils i quan fon un home en la comissió major, sempre ha destacat per la seua capacitat de treball i l'amor a la seua falla, que no decaigué en cap moment, a pesar de que quan se casà se n'anà a viure a Algemesí. La seua responsabilitat com a pare no li va impedir reservar un lloquet per a acodir als actes importants com la nostra presentació, l'ofrena i la cremà.

Per eixe motiu t'has fet sempre de voler, deixant-nos un bon recort, per ad això te diem: Benvolgut amic Juanjo, descansa en pau i des del lloc de preferència que ara ocupes, no oblidés una oració per la teua falla L'Albufera, que cada 19 de març quan pegue fòc a la falla te tindrà en el seu pensament.

Enyorances

Programa de Festes 2016

20 DE FEBRER DISSABTE

A les 16:30 hores **tradicional arreplegà** pels carrers del barri, en acabar tindrem berenar d'infants en el casal.

21 DE FEBRER DUMENGE

A les 12 hores **Presentació del llibret** en la plaça de bous de València.

A les 15 hores **Dinar d'Amics de L'Albufera** en el restaurant Casa Pilar de Beniparrell.

27 DE FEBRER DISSABTE

A les 17 hores **arreplegà** acabant de recórrer els carrers que pugen quedar per visitar del barri.

A les 18 hores concentració en el casal per a acodir a la Plaça Major a on tindrà lloc l'acte de la Crida junt a totes les falles de la nostra vila, per a que les Falleres Majors de Catarroja donen oficialitat al començament de la Festa Fallera en Catarroja i a la millor Festa per excel·lència: Les Falles.

A les 22 hores sopar d'entrepà en el casal: "sopar del més". Concurs de combinats

28 DE FEBRER DUMENGE

A les 11 de migdia de nou el **Concurs de Paelles*** en la plaça de la Llongeta. Este concurs va ser molt apreciat fa uns anys en arrere, actualment i entre tots, estem conseguint despertar-lo en força, a vore si en esta quarta reedició superem la gran acollida dels darrers anys.

L'inscripció per a 10 persones serà de 25 € i esta se deurà de realisar en la secretaria del casal en l'horari de loteries. La comissió facilitarà els ingredients, inclòs l'aigua i el devantal per al cuiner.

BASES DEL CONCURS DE PAELLES:

* Solament se permet l'elaboració de la paella en els ingredients admesos per la **D.O PAELLA VALENCIANA** creada recentment.

Oli, sal, pollastre, conill, bajoca, garrofó, pebre roig, safrà, tomata madura rallada, aigua i arròs D.O València.

Extres opcionals que podrà aportar el concursant: pato, romer i caragols.

L'inclusió d'un altre ingredient provocarà la descalificació.

* Se donaran tres premis a l'elaboració, incloent un correcte socarrat (no cremat niumat).

Si no vos abellix concursar també vos podeu apuntar a la **"paella popular"** per a dinar junts en la plaça al mòdic preu de 4€.

4 DE MARÇ DIVENDRES

A les 19,30 hores missa en l'església de Sant Miquel en sufragi dels difunts de la nostra família fallera.

5 DE MARÇ DISSABTE

A les 18 hores concentració en el carrer de Sant Pere per a acodir a la **cavalcata del ninot**, acte organitzat per la UAFC i a on les comissions demostren les seues habilitats de crítica a través dels disfrassos que han elaborat durant tot l'any.

A les 22 hores sopar en el casal per a comentar les diferents comparses i possibles anècdotes.

6 DE MARÇ DUMENGE

A les 10 hores tradicional excursió al port en bicicleta.

A les 18 hores inauguració de l'exposició del ninot a on se pot admirar part del treball i sàtira que cada artista ha elaborat per al seu monument.

11 DE MARÇ DIVENDRES

Transport del monument a la placa a partir de les 19 hores fins que entrem totes les peces del monument major, que durant tot un any ha estat elaborant el nostre artista.

12 DE MARÇ DISSABTE

A les 8 hores l'equip de treball del nostre artista Paco Vizcaino començarà a donar forma i canviar l'aspecte de la nostra plaça en **l'alçament del cos central**.

Tradicional almorzar de carn de cavall en creïlles i alls tendres.

Per a dinar un autèntic all i pebre d'anguiles.

Sopar d'entrepà.

24:00 hores charanga Caramelo

13 DE MARÇ DUMENGE

Continuaran els treballs durant tota la jornada de la plantà del monument gran.

Almorzar d'abadejo fregit i pimentonet.

Per a dinar farem un atre plat tradicional de la nostra cuina.

14 DE MARÇ DILLUNS

Continuaran els treballs durant tota la jornada de la plantà del monument gran.

15 MARÇ DIMARTS

A les 8 hores **plantà oficial** del nostre monument major.

A les 10 hores **almorzar d'abadejo i pimentó fregit** per a tot aquell que prèviament s'apunte.

A les 14 hores **dinar en el casal faller,**

A les 17 hores **chocolatà i bunyols** per a obsequiar i donar les gràcies a tota la gent simpatisant de la nostra comissió i als veïns del nostre barri de Les Barraques.

Inauguració del parc infantil per als més menuts, que estarà a disposició dels nostres chiquets tots els dies de falles.

A les 18 hores la nostra artista infantil Dora Piles i el seu equip, tindran l'ocasió de brindar-nos **la plantà de la falleta "Els Pirates de Port Royal"** primer projecte per a la nostra comissió que esperem que nos done moltes alegries.

A les 20 hores **sopar dels menuts**.

A les 22 hores **sopar de la comissió major**.

En acabar de sopar **rematarem la plantà** dels nostres monuments i farem la **tradicional agranà** de la plaça que dona per finalisat l'acte de la plantà.

16 DE MARÇ DIMECRES

A les 11 hores els infants comencen la festa despertant al veïnat en els seus crits, perquè estaran participant en els **Jocs del Parc Infantil**.

A les 14:30 hores **dinar en el casal**

A les 16 hores **celebrarem el XXXVII concurs de dibuix**.

A les 17:30 hores quedarem en la plaça de la Llongeta per a anar de nou a la plaça de la vila a on **arreplegarem els premis** que el jurat benevolent nos haja concedit. Ad est acte anirem acompanyats de la charanga i el nostre estandart.

A les 21 hores **sopar d'infants**

A les 22:00 hores **sopar de la comissió major**. En acabar el sopar la nostra fallera major impondrà les recompenses ad aquells fallers que siguen reconeguts per la Junta Central Fallera com a mereixedors dels bunyols al seu mèrit pel treball realitzat a lo llarc de la seua vida com a fallers per a engrandir la Festa més gran, hui en procés de ser reconeguda com a **Patrimoni Immaterial de l'Humanitat**.

A les 24 hores **discomòvil** a càrrec de l'empresa **Polidisconfashion** que serà l'encarregada durant totes les festes de divertir-nos i posar el sò a les nits falleres.

17 DE MARÇ DIJOUS

A les 11 hores els menuts continuaran els seus **jocs en el Parc**.

A les 11 hores **passacarrer i visita a les distintes comissions de la nostra vila** acompanyats de tabal i dolçainers del grup de l'horta.

A les 14 hores **dinar en el casal**,

A les 18 hores **berenar infantil ofert pel nostre President i la Fallera Major Infantil**, en acabar, s'impondran les **recompenses als més menuts**.

A les 21 hores **sopar d'infants**.

A les 22:30 hores **sopar dels majors ofert per la nostra Fallera Major**.

A les 24 hores **discomòvil**.

18 DE MARÇ DIVENDRES

A les 11 hores **parc infantil**.

A les 14 hores **dinar en el casal**.

A les 18 hores concentració en el casal i plaça de la Llongeta per a anar a **l'ofrena de flors a la nostra benvolguda Mareta**, patrona de tota València.

A les 21 hores **sopar d'infantils**.

A les 22:30 hores **sopar dels majors**.

A les 24 hores **l'última discomòvil** que nos farà vibrar tot el cos i estar ballant tota la nit fins l'hora autorisada.

19 DE MARÇ DISSABTE, DIA DE SANT JOSEP

A les 9:00 típic **almorzar faller del dia de San Josep**.

A les 11 hores **últim i gran parc infantil** per als majors i menuts.

A les 11 hores **passacarrer per arregar a les nostres Falleres Majors** i assistir a la missa en honor al nostre Patró Sant Josep en l'iglésia de Sant Miquel de Catarroja.

12 hores **solemne missa**.

A les 14:30 hores **dinar en el casal**, en este dia degustarem el gran plat de la cuina mundial: **la tradicional paella valenciana. D.O.**

a les 17 hores continuarem en el **parc per als menuts**.

A les 21 hores **sopar per als infantils**.

A les 22 hores la comissió infantil encapçalada pel president **VICENT i la nostra Fallera Major Infantil MARTA**, procediran a **botar-li fòc al monument infantil** i serà en eixe moment quan la falleta que porta per lema **"Els Pirates de Port Royal"** farà l'honor a l'últim acte, **la cremà**.

A les 22:30 hores **sopar dels majors**

En acabar, prepararem el nostre monument i esperarem als bombers, aixina la **nostra fallera major ELISA i el nostre president Miquel acaronats per tota la comissió**, encendran la traca final que **botarà fòc al monument gran "Toca-me-la Sam"** complint el ritual del fòc, i donant per finalisada la festa de les falles de 2016 i en tota la força que nos quede llançarem el tradicional crit al vent de la matinada...

¡Vixquen les falles de 2017!

Com tots els anys, en tornar de les vacances d'estiu, la comissió de cultura se posa en marcha, per a novament afrontar el repte de l'exposició, que sempre inaugurarem els primers dies del més d'octubre.

Casi sempre fem l'inauguració en divendres o dissabte, per a que la gent tinga més disponibilitat d'acodir, i la data pot variar entre el 1 o el 4 segons el dia que escomence el més per lo que l'exposició que dura nou dies, sempre abarca el dia 9 i alguns anys el 12 que abdós són festius en la nostra Comunitat.

Els dos últims anys havíem observat que en estos dies que a voltes eren un atractiu pont per a viajar, baixava considerablement el número de visitants i no cal dir si damunt plovia com en l'any passat, que encara mancava més.

En acabar l'any passat pensàrem que si en un pont afectava a l'afluència de gent, en l'any 2015 que per ser el 9 divendres i el 12 dilluns no era un pont sino un aqüeducte, se notaria molt més per lo que decidírem passar-la a la segona quinzena d'octubre.

I aixina ho sollicitàrem en el més de juny a l'Ajuntament, pero nos comunicaren que ya estava compromesa i no tinguérem més remei que seguir igual que els atres anys.

Vostés se preguntaran perquè els conte tot açò, i el motiu no és atre que per primera volta no han segut nou dies, sino sèt els que ha durat l'exposició oberta, porque teníem clar que inauguràrem el divendres 2, pero també que tancàvem el dijous dia huit, salvant l'aqüeducte abans descrit.

Exposició 9 dies d'Octubre per Ampar Orellano

Una exposició que enguany hem dedicat al torero Antoni Càrpio Asíns, en el centenari de la seua mort i que completa un recorregut per les distintes facetes de les festes populars de Bous en el Carrer, molt arraïlades en la nostra Comunitat.

El dia de l'inauguració contàrem en la presència del Sr. Alcalde D. Jesús Monzó i regidors del M.I. Ajuntament de Catarroja, en la fallera Major Infantil del nostre poble Andrea Llamas, el president de Junta Local Sr. Bort, dels familiar del torero: Antoni García Càrpio, Giovanna Ribes García i Margarita Càrpio. Ademés assistiren Andreu Verdeguer, periodista especialisat en temes taurins i Joan Chisvert "El Baril" i Màrio Sanchis "El Chato de Puçol" que nos cediren gustosament material per a l'exposició. I per supost en la gent que de forma incondicional recolza el nostre projecte cultural.

Una volta explicat el contingut de la sala d'exposicions, donàrem la paraula als convidats tancant en les paraules del nostre Alcalde.

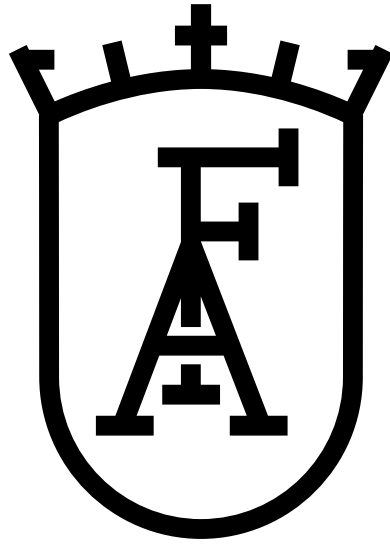
Acte seguit el nostre president, en unes paraules d'agraïment, donà pas a que les nostres falleres majors Paula Puchalt i Sandra Rey, junts als presidents Vicent Guillém i Miquel Verdeguer, tallaren la cinta, quedant inaugurada l'exposició 9 dies d'Octubre de l'any 2015.

CARPIO

K-15

Una tauromàquia popular: Els nostres festejos en el bou.

per Andrés Verdeguer Taléns

Andrés
Verdeguer Taléns

INTRODUCCIÓ: EL BOU EN LA CULTURA MEDITERRÀNEA

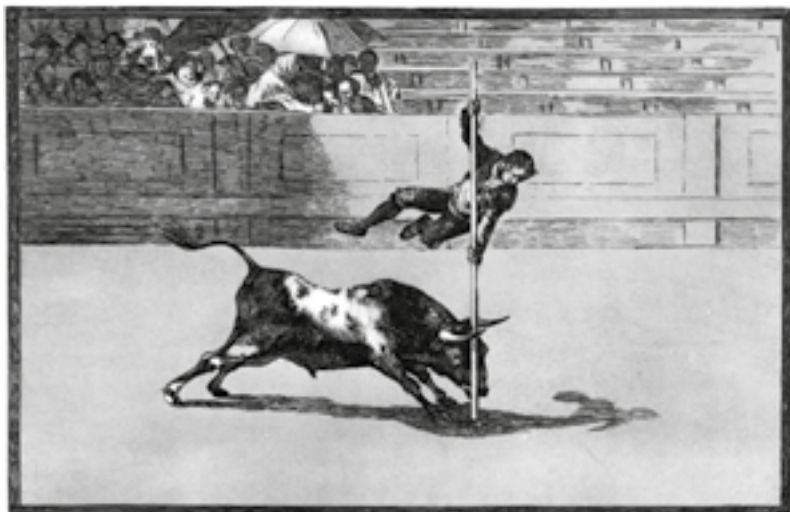
La Tauromàquia és paraula d'arrels gregues que en definitiva nos ve a donar el significat d'una relació, que a lo llarg dels segles, entre el bou i el ser humà, mai s'ha domesticat. Al combat -'màquia'-, l'home ha trobat el bou -'tauro'- en el seu caràcter especial, i además, s'ha ocupat de preservar-lo i respectar per a que el bou no deixara mai de ser brau. Si haguera segut al contrari, esta història ben be podria haver acabat fa molts segles, en un procés de domesticació més de l'home en clara demostració de superioritat sobre l'animal.

Pero, eixa relació entre el bou i l'home que, sobretot, està representada de forma constant en tota la Cultura Mediterrànea, s'ha mantingut en els nostres pobles a lo llarg de l'història fins convertir-se en tot un tesor sociocultural, antropològic, genètic i, fins i tot, ecològic, que hui per hui és signe de diversitat cultural a preservar i fruit sense complexos

Hui tot això és celebració de vida des de l'emoció i el risc màxim a través de la diversitat de la Tauromàquia: des de les corregudes de bous a les nostres festes de bous al carrer, que, sense cap dubte, estan en el seu millor i vigorós moment.

Tota esta història pot començar en les coves a on varen viure els nostres avantpassats. Les parets d'eixos espais nos mostren escenes dignes de recordar per aquella societat primigènia. I tal volta, la primera vegada que l'home es va representar en una pintura ho fa davant d'un bou en una escena que vol transmetre un fet destacable i, fins i tot, heroic. Això és, fa 20.000 anys abans de Crist, en els temps de l'home de Cromanyó, en la Grotte de Chavet (Villars, França), a uns 100 quilòmetres de Nimes. És l'inici de la civilització i estan presents l'home i el bou: u crida i l'atre envist.

Eixe repte ancestral ha fet història. I els pobles mediterrànecs l'han preservat i comunicat de forma oral i també a través de l'art. En Egipte al bou el nomenen Apis i també Osiris. La mitologia grega nos conta que és Zeus qui se convertix en bou per a seduir a Europa i raptar-la. En Creta, el mit del Minotaure, mitat bou, mitat home, és l'enemic a batre fins que aplega un héroe com Teseo per a derrotar-lo.

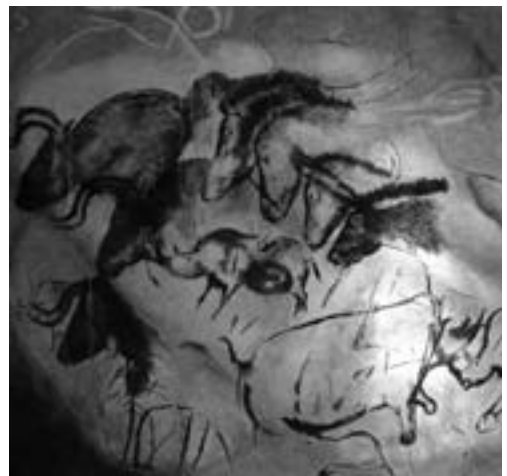
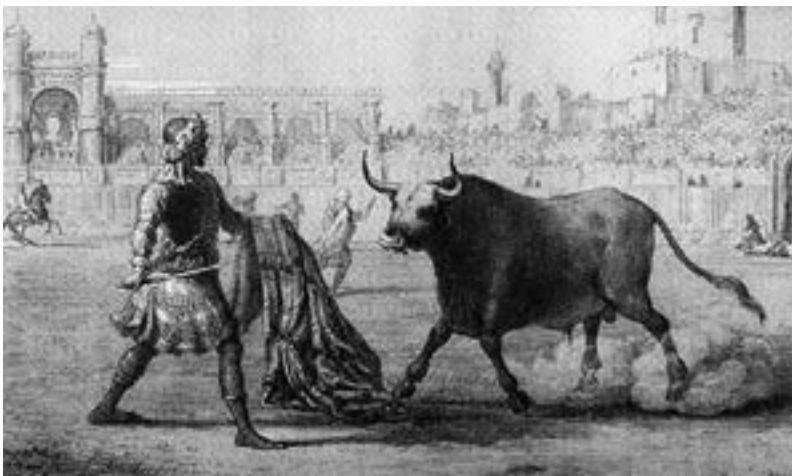
EL BOU EN LA PENÍNSULA IBÈRICA

El bou s'escampa per tota la Cultura Mediterrànea fins aplegar a la Península Ibèrica tant pel sur com pel nord. Els pobladors ibèrics feren us del bou com arma de guerra contra el general cartaginès Amílcar Barca (290-229 a. C.) i les seues tropes. Aprofitant la nit varen encendre boles de fòc en les banyes d'una manada de bous i feren fugir a l'exèrcit cartaginès i provocaren la mort del mateix Amílcar Barca. El bou, el fòc, la nit. Elements mediterràneus en essència que han aplegat fins a hui mateixa en la representació màxima del nostre bou embolat.

Per admiració, per respecte i per voler amprar, fins i tot, les seues qualitats, la presència del bou és constant en la nostra cultura fins el punt de ser protagonista principal de les nostres celebracions. Només ha segut necessari un requisit, que davant del bou brau hi haguera algú capaç de cridar-lo, arrimar-se o vèncer la seua força. Primer, a eixes celebracions en el bou, només tenien accés els nobles cavallers, pero, la Tauromàquia ben pronte aplegarà al poble, i ho farà per a quedar-se.

Per a entendre els nostres festejos populars de hui cal mirar a les arrels del bou en la Península Ibèrica. Hem dit que el bou nos aplega pel nord, pels Pirineus, i pel sur. En el nord, el bou és menut, àgil, fort de pates. En Andalusia és més corpulent, pero més noble i habita en la devesa a on el seu maneig es pot fer a cavall sense massa problemes. En el Pirineu, pel contrari, en un terreny molt més dificultós, l'home és obligat a tirar peu a terra per a fer qualsevol tasca de pastoreig. Aixina, tenim diferenciats dos tipos de bou i dos formes de tractar en ells només per les diferències geogràfiques i del terreny.

En el segle XIV, mentres el rei Alfons X 'El Sabi' de Castella condenava a qui es ficava davant del bou per diners, el rei de Navarra era el primer en pagar diners 'als valents' que intervingueren en els festejos que organitzava. Aixina, Carlos II de Navarra en el 1385 va contractar a dos 'mata-toros' aixina els nomenaven) d'Aragó, un cristià i l'atre moro, per a intervindre en els festejos de Pamplona.

L'INICI DE LA TAUROMÀQUIA CONTEMPORÀNEA

Els segles XVII i XVIII són fonamentals per a l'evolució de la societat contemporànea. Són temps d'il·lustració i posteriors revolucions socials. El toreig també es veu influenciat per eixe periodo històric. L'obra de Goya ajuda a entendre el toreig d'aquell temps: físic, acrobàtic i, sobretot, molt desordenat i en gran participació. L'evolució dels temps fa que les ganaderies de brau s'especialisen i és a partir de 1768 quan coneixem el seu cens. A partir d'aquell moment comença a criar-se el bou que hui coneixem a partir de les cinc castes fundacionals: Casta Cabrera, Casta Jijona, Casta Navarra -aquells bous menuts i àgils dels Pirineus-, Casta Vazqueña i Casta Vistahermosa. Eixes cinc branques genètiques són el resultat de l'evolució del bou en la Península Ibèrica a lo llarg de diversos segles de relació.

L'il·lustració també és moment per als primers tractats de Tauromàquia, que apleguen a finals del segle XVIII en Pepe-Hillo i a primers del XIX, en Paquiro. Ells seran els toreros ilustrats i il·lustradors de l'orde que vindrà.

A partir d'aquell moment la lidia s'ordena, es professionalisa i podem parlar, per una banda, d'una Tauromàquia seria i reglada en tendència artística i estètica, en una lidia establida que comença a celebrar-se en grans recints; i per altra, tenim una Tauromàquia popular sense cap refinament, pero de gran purea, emoció i diversitat, que es celebra en els carrers o places dels nostres pobles i atres espais rurals. Abdós tenen una mateixa arrel, pero és a partir d'ara quan podem diferenciar-les de manera clara.

Evidentment, esta relació en el bou està carregada de perill. La vida i la mort estan en constant relació. No ve de nou. El caràcter brau i animalitat del bou s'ha mantingut i l'home ha sentit sempre eixa pulsio atàvica d'admirar, acostar-se, arriscar i preservar-lo en tota la seua integritat per a experimentar i transmetre sensacions impossibles de falsejar.

EL BOU EN LA COMUNITAT VALENCIANA

En la Comunitat Valenciana tenim referència des de 1373 de celebracions taurines en el mercat de València en la construcció de barreres i cadafals; en Vilarreal les festes en bous apareixen documentades en 1375; de l'entrada de bous a cavall de Sogorp n'hi han notícies en 1386; en Ontinyent es parla d'un corro de bous en 1576; i en 1662 el gremi de carnicers de València corria bous pel cap i casal.

Pero és ara, en ple segle XXI, quan els nostres festejos populars de bous al carrer viuen el màxim moment d'esplendor. En 2014 es varen celebrar 7.866 festejos en 284 municipis de tota la Comunitat Valenciana (el 52,3%), entre solta de vaques, bou embolat, bous per la vila i cerrers, 'encierros', bous en corda, a la mar i concurs de retalls o anelles entre atres. En 2015 pareix que es mantindran unes sifres iguals o superiors.

SEGONS EL RECINT O EL RAMAT

Per a explicar la majoria dels nostres festejos en bou tenim que diferenciar espais i recints a on es celebren i, sobretot, quin ramat es lidia o s'exhibix.

Segons el recint, podem celebrar festejos en els nostres carrers i places, tancant un determinat recorregut en barreres de fusta, de sis taulons horisontal, o en cadafals o barrots de ferro. De tot el recorregut per diversos carrers, hi haurà un espai en arena per a que el bou es pugui esplayar i done millor joc als 'rodaors' i aficionats més valents. Quan més arena, millor per al bou i la seua bravura, i també millor per a l'espectàcul. Eixe espai serà a on es done solta als bous des dels caixons. La resta del recorregut es deixarà en el seu asfaltat o empedrat, i en un atre extrem quedaran els corrals o, popularment, el corro dels bous, vaques i mansos, sempre de vital importància estos últims per a conduir als animals una vegada conclou cada espectàcul.

L'atre recint a on es celebren festejos populars són les places de bous. És dir, recints tancats. Estes places poden tindre barrots o be carreró, entrepit i diversos enganyadors. Pero, normalment, són les primeres les més usades en les nostres celebracions, les de barrots.

Hi ha pobles, en este aspecte, en una tradició de carrer i uns atres que solen fer-ho, per costum, en un recint o plaça de bous tancada, siga portàtil o d'obra. I, fins i tot, hi ha d'aquells que poden celebrar els seus actes taurins combinant carrer i plaça.

BOUS CERRERS I DE CORRO

L'altre aspecte -aspecte fonamental- és el que fa referència al bou, gran protagonista de tot event taurí. En este punt cal remarcar que la Comunitat Valenciana adquirix ací personalitat pròpia en les seues celebracions taurines. El ramat autòcton, o també conegut com de corro, és distintiu de la tauromàquia valenciana. Són ganaderies dedicades al lloguer de bous, vaques i mansos; uns animals criats i seleccionats especialment per a estos festejos tan nostres, en unes característiques especials, com poden ser la seua intel·ligència i gran fondo físic.

El ramat de corro és el predominant. En la Comunitat Valenciana són al voltant de 70 les ganaderies especialitzades en bou de carrer, el nostre bou autòcton. Les de major cens poden aplegar a participar cada temporada en més de 200 dies de bous en València. Castelló, Alacant, i també Tarragona o Terol. Reglamentàriament, estes vaques i bous estaran despuntats.

D'estes ganaderies han eixit vaques com 'Perseguida' de Domenech, 'Marisol' de Vicente Peris, 'Alegría' de Manchancoses, 'Pantera' de Carlos Orient, 'Valenciana' de Benavent o 'Escopeta' de Germán Vidal; i bous sempre recordats com el 'Ratón' de Gregorio de Jesús, 'Dragón' de Peris, 'Ratonero' de Lucas de Vilafamés, 'Avión' de Germán Vidal o 'Faraón' de Machancoses.

L'altre tipus de bou que es sol exhibir en els nostres carrers és el que coneixem com cerrer. Si el bou de corro és de lloguer i chafa el carrer incontables voltes, el bou cerrer només ho farà una vegada i en puntes. Són bous de ganaderies de renom, de les que crien i seleccionen el bou per a la seua lidia en la plaça. D'un temps cap ací ha segut un orgull (i una important despesa econòmica) per a penyes, comissions i pobles sancers poder exhibir en els seus carrers bous en tota la seua integritat de ferros tan prestigiosos com Cuadri, Cebada Gago, Torrestrella, Núñez del Cuvillo, Miura o Victorino, i quebrar, retallar-los o embolar-los en la plaça del poble o en la mateixa porta de casa.

Els nostres festejos en bou, són part de la nostra cultura, aquella que compartim i al mateix temps nos diferencia; són una aportació més per la diversitat i vertebració dels nostres pobles i són també un tresor genètic; però això de vore i admirar el bou en el teu carrer és també un preciós acte de realisme màgic i aixina ho tenim que reconèixer.

EL ENCIERRO, LA TANCÀ O ENTRADA

Dins dels festejos populars és el primer i, provablement, també és el més antic. Antigament, els bous, per a portar-los d'un lloc a un altre a on tancar-los per a la seua lidia, havia que acompanyar-los o córrer en ells. Tot 'encierro' consistix en això. Abans es tractava de portar els bous del camp a la ciutat, concretament als corral·ls o la plaça. O si a la ciutat aplegaven per tren o barco, portar-los per a tancar-los allà a on havien de ser lidiats. El millor exemple és Pamplona, una ciutat que ha fet del 'encierro' un símbol universal i del carrer Estafeta el centre del món entre el 7 i 14 de juliol cada any.

En València encierros destacats són els d'Algemesí durant la seua setmana de bous. Cada matí, els bous que es lidiaran per la vesprada fan el recorregut que separen els corral·ls de la Comissió del corro de la singular plaça de bous. Però ara són molts pobles els qui han amprat 'el encierro' com una modalitat i un espectàcul més del bou al carrer, i encara que no lidien cap bou de vesprada, hi ha pobles que compren corregudes de bous sanceres (sis bous) per a fer encierros multitudinaris. Este és el cas d'Onda (Castelló).

Els nomenats ací són encierros urbans, que van d'un corral a una plaça de bous. Però també existixen 'encierros' a camp obert com el de Villamanrique (Ciudad Real) o el del Pilón de Falces (Navarra), que per la seua espectacularitat i terreny dificultós, es corre montanya avall, nos fa prendre una idea de com va nàixer la tauromàquia a l'ombra dels Pirineus i com d'àgil i fort era aquell bou de casta navarra.

L'ENTRÀ

En relació al "encierro", cal destacar l'Entrada o 'Entrà', que és el primer acte d'un dia de bous en els nostres pobles de l'Horta de València. L'entrà és normalment a les dos de la vesprada i és quan arriben els animals al poble, i dins del recorregut són amollats tots a una, com si es tractara d'un encierro, en el qual van tots del camió als corral·ls: bous, vaques, i mansos.

ENTRADA DE BOUS I CAVALLS DE SOGORP

L'entrada de bous i cavalls de Sogorp és també un encierro o entrada, però mereix un punt a banda per la seua història, espectacularitat i singularitat. Coneguda des de finals del S. XIV, els sis bous fan el recorregut amparats per 10 o 12 cavallistes i s'obrin pas entre la gent, que és qui, sense més protecció, marca el camí i fa de mur de contenció d'una preciosa carrera fins a la plaça de la Cova Santa, a on es celebren els festejos taurins en Sogorp.

LA PROVA

És u dels festejos més tradicionals dels nostres espectàculs taurins. La prova de vaques o, popularment, la vaqueta de la prova. És l'acte que es celebrarà a continuació de l'entrada. En la prova s'exhibeixen, una per una, les millors vaques d'una determinada ganaderia en pobles a on eixa afició a la bravura de les vaques de corro fa que cada dia siga una ganaderia autòctona la que porte els animals. D'ahí han eixit els noms mítics d'aquelles ganaderies, i vaques que major espectàcul i emoció varen transmetre a pobles com Catarroja, Alcàsser, Picassent o Montserrat, a on la prova de vaques ha contat sempre en molt de públic. Eixes vesprades de vaques també tenen gran predicament en molts pobles de Castelló, del Maestrat o de Terol, com Cantavieja.

DESENCAIXONADA I BOUS CERRERS

El moment d'esplendor del bou al carrer ha tingut com a element distintiu la predilecció pel bou cerrer de reconegudes i prestigioses ganaderies. Amollar un bou verge, per primera vegada, en els ferros de Domecq, Victorino, Conde de la Corte, Cebada Gago o Samuel Flores en el teu poble s'ha convertit en un fet distintiu. Si els anys 80 i primers 90 varen ser els millors anys per al ramat de corro, l'autèntic valencià; de finals dels 90 cap ací, el prestigi del bou cerrer no ha deixat de créixer, principalment, en els pobles de l'Horta Nord i La Plana o L'Alcalatén. El misteri i, sobretot, l'integritat del bou cerrer, que es lidiarà sempre en puntes, i la seua presència són un gran reclam. Tot forma part d'un gran ritual. La penya o comissió anirà al camp, a Andalusia, Salamanca, Extremadura, etc. Triarà i comprarà, moltes vegades a un preu prohibitiu. Tenim en conte que el preu just d'un bou ronda els 3.000 euros i que mai tenim prou en només un bou. El dia del bou el poble eixirà al carrer: dinarà, berenarà i soparà a la fresca pensant en el bou. Per la vesprada, minuts abans de l'hora prevista, es farà la baixada de caixons en els millor cavalls, tabal, dolçaina o charanga. Són moments de molta emoció i també de molta responsabilitat per part dels organitzadors de l'acte i del bou. La plaça i els carrers estaran a gom. Haurà aplegat gent de tot arreu. Són moments de por, tensió i il·lusió per a que els bous donen el millor joc. I s'obrirà la porta del caixó, al bou li donaran opció a lluir-se, el respectaran, el citaran i els més valents s'arrimaran. Un retall, un "quiebro". Els aficionats valoraran la 'prontitut' del bou, l'entrega, les arrancades o si aplega fins el final i remata en barreres, si enfila el carrer i si torna. Seran 15 o 20 minuts d'emoció.

En este punt cal parlar en concret de la 'desencaixonada', una paraula pròpia de la tauromàquia popular valenciana. Dir desencaixonada és pensar en la Fira de Juliol de València i recordar eixes nits de lluna i estiu, quan els aficionats van a la plaça de bous del carrer Xàtiva per a contemplar els bous que es lidiaran en les corregudes de la fira. És un altre ritual de la nostra cultura de bou. D'eixa 'desencaixonà' de la Fira de Juliol en més d'un segle de tradició venen totes. Són les que han amprat centenars de pobles per a exhibir en tot el lux els seus bous cerrers.

CONCURSOS DE BOUS I VAQUES

En els anys 80 i 90 eren els espectàculs de major atracció. Els concursos de bous i vaques, en diferents ganaderies d'ací, del terreny. La competència i l'espectàcul que donaven era total. Les places començaren a omplir-se d'obstàculs: l'entaulat, la piràmide, el caixó. Primer era molt rudimentari tot. En quatre bidons i un tauló, teníem l'entaulat i els bous i les vaques es feien ràpidament en ell i demostraven el seu poder. També aquells primers barrots els doblaven fàcil quan envestien fins el final. Hui, per les mides de seguretat, tot això no és tan espectacular. El barrots són més grossos i forts, l'entaulat hui és fix i difícil de tombar, i els animals tenen menys ocasions per a desenrollar la seua bravura, i potser també s'orienten molt abans per això. En els concursos participen varis bous o vàries vaques, i es puntua segons la seua acometivitat o la forma de treballar els obstàculs.

EL BOU EMBOLAT

És el festeig més valencià i mediterràneu. És també el que més carregat va de mitologia. El bou, el foc i la nit són elements plens de misteris i emocions. El moment de l'embolada, sempre a la mijanit en punt, és un ritual. L'eixida del caixó, el piló, els ferrages en la cornamenta, el silenci, el foc i eixe moment de màxim risc que suponen tallar la corda. El bou i el foc, des d'aquella batalla entre ibers i cartaginesos, fins la necessitat cultural i atàvica de fer bou en la nit, quan els nostres carrers no tenien llum elèctrica encara. El bou embolat és un ritual pagà que vertebrava i compartia el poble valencià de nord a sud. Un tresor antropològic i la màxima idealització del deu bou.

EL BOU A LA MAR

La tauromàquia popular valenciana conta en aires festejos de gran singularitat. Un és el 'Bou a la mar' de Dénia, Moraira, Xàbia o Benicarló. La cultura de bou s'unix a la cultura marinera. Són places o recintes que s'obren al Mediterràneu, en recintes portuaris, i l'aigua és protecció dels participants i moltes vegades l'animal també acaba pegant-se un bon escabuçó seguint als aficionats que el criden. El ramat lidiat són normalment vaquetes de les millors ganaderies de corro de la Comunitat Valenciana.

EL BOU EN CORDA

El bou en corda és el gran desconegut, però al mateix temps és de les modalitats que més tradició històrica arrossega darrere. En Ontinyent el bou en corda de la Puríssima té més de 300 anys, hi ha documents que li donen més de 250 anys al 'Torico de cuerda' de Chiva i el bou en corda de Santa Bàrbera (Burriana) conta en més de 120 anys. Fòra de terres valencianes podem citar 'El toro enmaromado' de Benavente (Zamora), que es celebra pel Corpus Christi des del segle XV, o 'La Vaquilla del Ángel' de Terol. Hui, tots ells, són festejos en gran predicament. Podem dir, per eixemple, que Picassent l'ha recuperat fa pocs anys. Però el bou en corda té grans particularitats locals allà on es celebra. L'espai moltes vegades està obert, sense cap protecció de barreres o cadafals, la seua duració és indeterminada i el bou moltes vegades fa el seu recorregut per les fonts de la localitat, per diverses cases o carrers o fins i tot ix al camp. El bou corre i en el topo i en les banyes porta lligada una corda ben llarga en la qual el guien els portadors (eixe nom reben concretament en Ontinyent), però mai és violenta l'envestida de l'animal. Els festejos de bou en corda tenen una gran participació i hui estan federats tots els numerosos bous en corda, toros de cuerda, enmaromados o ensogados de tot el territori espanyol.

LES DIFERENTS SÒRTS

El món del bou al carrer és popular, obert a tots, però també té protagonistes o aficionats que estan més especialitzats o són més valents. Hui podem parlar de rodaors o retalladors semiprofessionals. Estan en el carrer, però hui també participen en un grapat de concursos o exhibicions en les millors places d'Espanya o França.

Tots poden participar i realitzar qualsevol de les sòrts més comunes dels nostres festejos de bous al carrer, però pareix que l'espectàcul tendix a l'especialització.

Si el bou és el gran protagonista del festeig, el rodaor és aquell que més buscarà estimular la bravura de l'animal cridant-lo, i ho farà casi sempre a cos net, sense ajuda de teles. Eixe pareix ser el principal manament, encara que moltes vegades ajudar-se de jaquetes no li lleva ni risc ni bellea a les diferents sòrts. El torero és torero perquè toreja, o matador de bous perquè serà responsable de lidiar i matar al bou, i en els nostres carrers parlarem del 'rodaor' com aquell que, simplement, roda al bou.

En el bou o la vaqueta mirant a la part contrària per a on li entraran, el rodaor buscarà sorprendre i provocar l'envestida de l'animal, el qual girarà sobre ell mateixa i enfilàrà darrere del rodaor, que be tractarà de ficar-li una anella a un dels pitons o simplement tractarà d'eixir tocant-li el topo. Eixa és la sòrt pròpia

del carrer i de la Tauromàquia popular, 'la rodà'. La que provoca les mítiques 'enfilades', que és quan l'animal fa fil darrere d'algú i deixa magnífiques carreres al galop que van de cantó a cantó i venen seguides dels necessaris talls (o quites) d'ajuda i que demostren el companyerisme que es viu en el bou al carrer.

De la rodà bàsica, apareix la sort de l'anella. Ficar-li una anella a un dels pitons obliga a temprar més la carrera, a parar-se un poc davant de la cara de la vaca i arriscar una miqueta més. En Aragó i molts pobles valencians els concursos d'anelles tenen gran predicament.

El retall és una atra de les sòrts fonamentals i una de les que més força té en els últims anys. Per al retall es cita al bou de front, i pràcticament bou i retallador inicien la carrera al mateix temps. L'home al final tindrà que guanyar l'acció en l'últim moment, retallant eixa envestida que ve a gran velocitat, ajustant-la per la cintura i renyons.

El 'quiebro' és atra sort pròpia del toreig més popular sobre les cames. Es tracta d'esperar a peu parat l'arribada de l'animal i un moment just abans de que aplegue se li canvia la direcció marcant-li una eixida i la persona eixint per l'atra. Tot passa en dècimes de segons i en una distància cada volta més apretada. Del "quiebro" ha eixit la versió del revers, a on l'home gira sobre ell mateix per a canviar-li el viatge a l'animal de forma sorprenent i arriscada.

Hui per hui hi ha retalladors i quebradors professionals que han portat estes sòrts de la tauromàquia popular a llímits sorprenents, arriscant al màxim davant de les banyes dels bous i competint en concursos que es celebren en Madrid, València, Pamplona, Saragossa o Bilbao.

I per últim, una atra sort de la Tauromàquia popular són els salts. Hi ha salts en percha, que Goya va immortalisar; està el salt de l'àngel i està el salt a peus junts. Són sòrts a on normalment és necessària l'ajuda dels companyers, que tenen que portar en carrera a l'animal per a deixar-li'l -precisament- 'en sort' al saltador.

Enllaçar al bou és també una atra sort pròpia dels nostres carrers. És necessària en el bou en corda, a l'hora d'embolar un animal o quan només la força pot ajudar a tornar un bou al corral. Per a enllaçar un bou hi ha que aplegar-li a una curta distància per a llançar-li la corda i, en molt de pòls, encertar en la cornamenta.

Enllaçar i, sobretot, el retall, el "quiebro" i el salt són, en definitiva, les grans sòrts d'una Tauromàquia popular que en el bou al carrer troba la seua màxima expressió i que els valencians i valencianes tenim que preservar, estimar i viure en orgull.

Parlen els criadors de bous al carrer.

per Andrés Verdeguer Taléns

Andrés
Verdeguer Taléns

Parlen els ganaders. Són la veu de l'experiència i als quals ningú pot donar lliçons de com tractar als animals, als bous. Ser ganader de brau és un estil de vida que no coneix de festius o vacances. El bou, les vaques i la seua bravura són faena, passió i també algun 'susto' o mal de cap.

Són història, present i futur. Parlem en Germán Vidal i José Vicente Machancoses. Dos llinages, dos famílies que són referent del nostre bou autòcton, el bou de corro. El nostre bou brau, 100% valencià. Les declaracions, reflexions i 'raonaes' que llegirem a continuació s'han arreplegat en el programa de ràdio Cultura de Bou, que dirigeix i presenta el mateix autor d'este text.

La ganaderia de Germán Vidal està entre Cabanes i el terme de Llucena. És un ferro que en 2015 ha fet 101 anys. Per ella han passat son tio i son pare de l'actual Germán Vidal. Manchancoses és llinage mític del brau valencià. Naturals de Picassent, són 75 anys de relació en el bou. Parlem en José Vicente Machancoses sobre una vida estretament relacionada en el bou que va mamprendre son yayo, refermaren son pare i son tio, i ara continuen el seu cosí Fernando, el seu germà Dani i ell mateixa en tres ferros que han eixit del mateix tronc.

Per a conèixer de més prop el món del bou, cal parlar en ells i escoltar-los. Són part fonamental de tota esta història. Són els que millor coneixen eixa realitat vertebradora dels pobles valencians, representada en el bou i una cultura que s'enrama perfectament i que ells, els ganaders, junts als seus animals de corro, recorren, poble a poble, milers de quilòmetres cada temporada.

Ho contava son pare de Germán Vidal. "Mon pare dia: Hi ha pobles a on anem que no tenim amics, tenim família". Totes eixes intrahistòries no se coneixen massa be i és a on descansen moltes de les nostres arrels. Pero, passa lo contrari; se tendix a la desinformació perquè les relacions que se fan al voltant del bou són ben fortes. José Vicente Machancoses també cita a son pare: "Del món del bou s'ha desinformat molt de cara a la societat. Se pensen que açò és una cosa mala, quan en realitat és tot lo contrari. A vore com se pot arreglar. Mon pare dia que calia divulgar i demostrar que el bou i els seus festejos són una cosa bona per als pobles i per a la seua gent".

Que estem en el millor moment del bou al carrer és evident. En 2015 s'han fet més de 8.000 festejos en la Comunitat Valenciana. "Enguany la nostra ganaderia haurà fet uns 200 dies de festejos. Lo que mou el bou al carrer en la nostra Comunitat és una barbaritat", conta Germán Vidal. José Vicente Manchancoses confirma també eixe gran moment dels festejos populars: "En el més d'agost tots els dies tenim faena, i aixina sense parar fins octubre. Ara mateixa tenim uns 360 animals, treballant ne seran uns 230".

Els dos ganaders voldrien que anara millor la cosa, pero preferixen no queixar-se. Despuix de 101 i 75 anys saben qué tenen que fer. No hi ha secret. "Lo que han tingut mon tio i mon pare és constància, gana de treballar i molta il·lusió. Pensar que no portes 100 anys en la ganaderia, sino només 100 dies", confirma Vidal.

Per la seua banda, Machancoses diu: "En esta casa portem 75 anys, Vicent Peris ne porta més de 100, i Germán Vidal igual, i sempre s'han intentat fer les coses be..." Per això estan a on estan. Pero afig: "Des de que volen que els animal tinguen drets i les persones no, qué vols que te diga".

¿I com a ganaders que és allò que busquen en els seus animals, quin festeig popular els agrada més?

Parla Germán Vidal: "Com a ganader i aficionat, el festeig popular que més m'agrada és una bona vesprada de vaques. És lo que més m'ompli. Yo soc més aficionat a les vaques que als bous. Les mire en atres ulls. Me mire les 'camaes' de jònecs per a utreres, i passe hores mirant-les i pensat com va ser la mare i eixes coses; en els bous no passe tantes hores, els mire si estan be, i avant."

"Només hi han vaques de dos maneres: la que envist i la que no envist. Lo primer que tenim que mirar és que siga brava. És el pilar fonamental. En acabant si la vaca és llesta o puja obstàculs, això ya és l'hòstia. Pero lo més difícil de conseguir és que siguen braves. Els animals de corro poden perdre la "chispa" dels primers dies. Sobretot passa en els bous. En casa tenim vaques majors que continuen sent bones vaques, perque són braves des del primer dia."

Tanda de José Vicente Machanchoses: "Conseguir un animal que cada vesprada estiga al 100%, això és impossible. Recorde l'època de 'La Alicantina' o 'La Pequeña'. Sempre tenien dos o tres actuacions que estaven per baix del seu nivell. Són animals, se cansen, fa molta calor en l'estiu i en això els animals són com les persones. Hi ha dies que tu vols menjar-te el món i atres que ni t'alçaries del llit".

L'hivern aplega a la ganaderia. Canvien els ritmes. Germán Vidal reconeix que és "la faena bonica del ganader, la de l'hivern. Estem en el ramat, se fa la campanya de sanejament, és quan les vaques comencen a parir, se celebra 'la marcà' i és també quan comença a preparar-se la nova temporada i nos reunim en penyes i comissions".

¿Bou cerrar o de corro?

Ací és Machancoses qui s'expressa de forma clara. "El bou cerrar no nos ha fet mal. Tot lo contrari. Soc un defensor del bou cerrar, encara que no m'agrada. El bou cerrar i el bou de corro se necessiten mútuament. Hi ha que donar-li varietat al públic en l'espectàcul. Fer bou cerrar, pero també bou de corro, vesprades de vaques i carretons per aficionar als més menuts".

¿Com ha canviat l'espectàcul en els últims 30 anys?

Hi han diversos motius per a explicar-ho. Comença Germán Vidal: "Els bous de fa 15 o 20 anys, quan se feen aquells famosos concursos de bous, tenien les coses més a favor. El bou hui se desenganya abans, al ser les places més segures i haver més ferro en els barrots".

José Vicente Machancoses recorda aquell Picassent a on se va criar i que tant suponia per a la temporada. "En Picassent el bou hui té la mateixa força, pero ara un poquet menys porque des de fa huit anys no monten plaça, se fa tot en el carrer. Ara no hi han concursos. Abans Picassent era l'espill per als atres pobles, al ser el primer. Antigament, el bou o la vaca que quedava be en Picassent li fea la temporada al ganader. Això ya no passa."

I per últim, Germán Vidal també parla dels rodadors actuals, un protagonista fonamental del bou al carrer que també ha canviat. Açò diu Vidal: "El problema és que hui els rodadors són molt atlètics i pràcticament són professionals. Abans sempre estaven els atrevits del poble i les vaques podien agafar ad algú, sense fer mal, que ningú vol tragèdies, pero l'aliciant se pert. Hui estem tendint a que els nostres festejos s'estan professionalisant i en això se pert un poc el seu caràcter popular."

En 2016 ya seran 102 anys per a la ganaderia de Germán Vidal i 76 de relació en el bou de la família Machancoses. Són una part de la nostra història, eixa que se preserva en la criança del bou brau i se celebra, poble a poble, en els nostres carrers i places, pero que no se coneix massa be tot l'esforç que porta darrere. Com diu Machancoses: "les vaques mengen tots els dies ací no se respecten els dies de nadal, vacances o els aniversaris".

Sogorp. Bous i cavalls: germans.

per Vicent Ramon Calatatyud

Vicent Ramon
Calatatyud

Des de sempre, els hòmens i uns atres animals que no saben plorar i els diem irracionals, hem buscat els bons llocs d'estància i pastura per a sobreviure i procrear. L'aigua permetria vegetació i esta aliments. Què d'estrany no seria, al remels de rius i fonts o en les marjals exuberants, que els bous i els cavalls camparen sense problemes i que els humans, dotats de major intel·ligència tractaren de traure'ls profit. Per la convivència deprengheren que la mida d'aprofitament deuria taxar-se en prendre lo necessari com a modo i manera de no arrasar, per la gola fàcil d'omplir barcha ¡i avant!, aixina entengueren sistemes útils que han perdurat milers i milers de sigles.

Cada branca i espècie animal ha evolucionat, dotant-se morfològica i genèticament dels elements que l'hàbitat i la pròpia pervivència exigia i si nos referim als bous, les banyes estan al servici de la força, per tal de defendre primacia entre els iguals i d'assegurar integritat, territori i pastura. Una volta que l'humà aportant menjar i destrea sabé domesticar als bous, estos no tenien necessitat de fer us de les defenses i nos han servit d'ajuda en la càrrega i la llaurança, d'aliment primordial en la llet i de preciosa proteïna en la carn. Lo mateix podríem dir dels cavalls, dels rucs i dels híbrids mulars, mes que estos tinguen les defenses en les potes.

Han passat molts sigles sense que les coses canvien massa, pero l'evolució contínua i tal com l'humanitat tria les millors llavors per a sembrar la terra, va seleccionant les especificitats que quadren a l'idea d'us del món animal en el que per a son profit es relaciona; aixina hui tenim vaques lleteres, bous de llaurança i ben braus, com cavalls percherons o purasancs de córrer; uns i els atres en distintes característiques, van guardant l'instint i aveant-se a un mig i costums, en moltes ocasions imposts pels hòmens. Si nos escabussem podem trobar-nos unes centúries en arrere, quan raberes de bous i cavalls sense doma, pero pasturats per l'home, vivien en els parages privilegiats sogorbins. Estos també van sent utilitzats per a esplai humà. I contenen les tradicions que els minsos bous més bragats en la llaurança i els cavalls de batre parves de cereals més alegres i arriscats al trot, ajudaven a pastors i llauradors a triar, cavallers en les haques i pertrechats en vares tentadores, alguns eixemplars que pujar del riu i dur pels carrers dins de la muralla fins al lloc de matança, a la fi de tindre carn en les festes patronals. Poc més o manco el passeig, pel pas natural de l'ahir carretera ara Colón, unes voltes corregut i les atres no tan llauger, en el que els pastors montats arreaven als bous, ajudats dels bragats mansos. I van creant la millor espectació festiva, no de bades assegurava carn fresca i alboroc de chala. La naturalitat feta costum elimina recels en el públic i la bona conducció ha conseguit que no hi hagen incidents en lo que hui és gloriosa i celebrada tradició.

En l'entrada que a posteriori devingué pròlec de cada vesprada taurina, a on l'instint defensiu dels braus es tenta en gràcia dificultada pel perill, per arriscats jóvens, fent-se adés espectàcul adobat per la por colectiva, que volem vore vençuda en gosadia dels "valents" i hui alcança una singularitat especial: **El respecte als animals**, perquè no se fa sanc, ni se maltracta, simplement se deixa pas, per a que descórreguen, per a que fuiguen cap avall, lliures i en camí franc. Apenes la fila dels més arriscats espectadors marca una via als animals que corren .

Certa por continguda, natural emoció per lo que va a resoldre's en brevetat i la singularitat de vore nobles bèsties al galop d'estètica impagable, alcança la mística especial d'esta festa. En tot lo llarc de la carrera s'acumula personal a rebentar; entre tots es dissimula el recel i es condensa l'energia concentrada; a punt d'esclafir pot tallar-se l'ambient. Yo no crec que els crits i músiques de les charangues tracten d'espantar allò que en els cors nos apreta; quan arriba al *clímax* pel trenc de la carcassa d'exida, se fa un mínim silenci i sense més temps per a l'alé veus que el personal com les aigües del mar Roig, s'aparten, arrepretant-se contra les fronteres i la carrera és una goig estètic i una recuperada emoció. No cal barrera, la que adés es traçava resulta efímera i en respecte va retirant-se, no és menester fre, perquè el glop de força que vola té son lloc. Com tot lo món.

**Per qué les declaracions:
Festa d'Interés Turístic Internacional 2005.
Be d'Interés Cultural Inmaterial 2011.**

"Alguna cosa deu haver en l'aigua quan la beneïxen" Sí, ya han complit dèu anys des de que les singulars festes d'esta ciutat foren reconegudes per son mèrit. Enclau històric de l'antic Regne de València, el Ducado de Segorbe. Cap de Diòcesis i centre neuràlgic de la comarca natural capçalera del Palància, gràcies majorment a l'Entrada de bous i cavalls, alcança justament els títols subrallats.

Ara, ben be, veu la ciutat multiplicar-se per dèu el veïnat, quan el personal s'arraïma acaramullant mig quilòmetre de via en la segona semana de setembre; quan ya fa esplet, a les 2 de la vesprada, tot el protocol acostumat, pujant els bous del riu al Realé, feta la Tria i seleccionats els sis braus, quan junt al manso ya van per l'Argén a la Torre del Bochí i alertats per l'esclafit de la carcassa són rebuts en la confluència dels Mesons; allí una dotzena de cavalls, adés nerviosos ara acaronadors de lo que serà marcha gloriosa, Colón avall flanquejant als cornúpetes, fins a la plaça de la Cova Santa, en 60 segons de carrera.

També hi ha un grup de penyes amants de les corregudes de bous, sense sanc, que ajuden a mantindre la festa i per la vesprada, tancant la plaça en cadafals, solten vaquetes per als retalladors i valents mentres berenen a la gana. Una escola equina de monta i doma que, per amor als cavalls, repta en prestar-li el suport necessari a "l'entrada". Pero sobretot un poble que defén lo seu. Esta voluntat unida de la ciutat, dignament orientada cap a la singularitat i la bona acollida, gogen brindant magnífic joc a l'esplai per al turisme, hui be social i econòmic impagable. Tampoc és minsa l'oferta gastronòmica, en uns enclaus i restauradors de timbre reconegut i en la Fira del Cuixot i l'Embotit tradicional, aportant calitat i sabor desijables i mengívols. Perque a tanta gent com descarrega en les pròpies festes patronals, sumant-se a les religioses de la Mare de Deu, en les advocacions de Cova Santa, del Loreto i de l'Esperança i aportant-li una semana més al calendari festiu, fan de Sogorp imprescindible lloc per a una visita, si l'entorn natural i arquitectònic, sumat a l'històric i lliterari no nos haveren fet ya prou crida.

Vicent Ramon Calatayud

: DÍA 1 DE OCTUBRE :

A la hora de costumbre empezarán las
CORRIDAS DE TOROS

en las que actuarán como
matadores los diestros más
afamados.

Todos los días se jugarán
GRANDES PARTIDOS DE PELOTA
en los trinquetes de Perales y Moderno.

CAFÉ BENLLIURE

INDEPENDIENTE

DE **JOSÉ SURIÁN**

Servicio esmerado
en
**banquetes, bodas
y bautizos.**

**ESPECIALIDAD
EN HELADOS**

**Extenso surtido
en vinos y licores
de las mejores
marcas del país
y extranjeras.**

SE SIRVE A DOMICILIO

NOTA.—Se alquilan los servicios para dentro y fuera de la localidad, a precios económicos.

Calle de Alfonso XIII, 19. :: CATARROJA

La tauromàquia en Catarroja

per Joan Josep Villanueva

Ambrosio Penella "Penellita".

Catarroja ha segut un poble a on l'afició als bous està suficientment arrelada, sobre tot en el passat segle XX. No sols perque la gent anava a la plaça del carrer de Xàtiva durant la fira de Juliol, una de les més importants d'Espanya, i ara més recentment a les corregudes de falles, la proximitat del ferrocarril ha fet que molts catarrogins encara se desplacen a València els dies de correguda o d'espectàcul taurí. En Catarroja s'han fet corregudes de bous a principi de segle i pràcticament durant més de 100 anys bous en el carrer.

El segle XX comença en la gran figura d'Antoni Carpio, del qual ya parlem suficientment en este llibret, la seua vida se va truncar en la plaça d'Astorga en 1916, pero l'afició als bous en Catarroja continuà, i potser fora u dels pocs alicients que tingueren els catarrogins de les primeres dècades del segle. Hem pogut trobar com en les festes patronals de 1925 i 1927 les corregudes de bous eren uns dels actes més importants que se feen en Catarroja i desplaçaven a gran quantitat de gent dels pobles veïns. En 1925 les corregudes començaren el dia 1 d'octubre, com diu el programa de festes de l'època: *"el dia 1 comenzarán las corridas de toros, con grandes atracciones, de entradas todos los días, tracas y cabalgatas y prueba de un novillo y por la tarde un toro de muerte para los diestros ALMONTEÑO, POTRERITO, HORNERITO y José Más (TERREMOTO) con sus correspondientes cuadrillas"* en 1925 l'abonament era per a 10 corregudes en la plaça de bous de Catarroja. En 1927 també el dia 1 d'octubre començaren les corregudes de bous de les festes i hi havia servici extraordinari de tramvies des de València.

Ya en la posguerra també continuà l'afició taurina en Catarroja, se crea el "Círculo Taurino" que durant molts anys va estar en el Camí Real, en el carrer que donava entrada a l'antic camp de fútbol i més tart se traslladà a un baix en l'Avinguda Ramón i Cajal. Allí presidia el local un gran retrat d'Antoni Carpio i un cap de bou que era l'admiració de tots els chiquets. El "Taurino" se convertí en un cassino més de Catarroja a on se feen les festes de cap d'any i sobre tot tertúlies de temes taurins.

En els anys 40 dos jóvens catarrogins causaren sensació per la seua vocació de ser toreros, Enrique Ramírez del qual tenim el cartell d'una de les seues novillades celebrades en la plaça de bous de Catarroja, el dia 31 d'agost de 1944 i Ambrosio Penella "Penellita" que va arribar a torear en gran èxit de públic en la plaça de bous de València. Llamentablement en aquella època no hi havien les escoles taurines com en l'actualitat a on s'ensenya les tècniques del toreig i sobre tot a l'hora de matar els bous, a pesar de la gran afició d'estos dos jóvens catarrogins i del gran recolzament de l'afició catarrogina ningú dels dos va fer carrera en el món del bous.

Toros en VALENCIA

Gestión: ALIAGA y PICHARRE, S. L.

El Domingo 15 de Julio de 1945, a las seis y media de la tarde
si el tiempo no lo impide y con permiso de la Autoridad

Grandiosa Novillada Económica

Se lidiarán, banderilearán y serán muertos a estoque

SEIS MAGNIFICOS NOVILLOS

de la acreditada ganadería de Don LUIS ALGARRA, de Salamanca, con divina verde y encarnada, por los aplaudidos y valientes MATADORES

Luis SANTOS ::

Salvador Pascual PINTENO

y Ambrosio Penella PENELLITA

CUADRILLA DE LUIS SANTOS BANDERILLEROS PABLO S. - JUAN PABLO PABLO S. - JUAN PABLO	CUADRILLA DE SALVADOR PASCUAL PINTENO BANDERILLEROS MANUEL FLORIAN LUIS PASCUAL	CUADRILLA DE AMBROSIO PENELLA PENELLITA BANDERILLEROS JUAN GARCIA PABLO S. - JUAN PABLO	UN PUNTILLERO
--	---	---	---

Localidades desde 1 PESETA

PRECIOS

Para 1.ª fila con 10 sillas... 80 Ptas.
BATERIA Y CANTINEROS LAS HORAS... 10
BOMBA DE FUEGO... 10

Entrada General Única, 4 Ptas.

ENTRADA ESPECIAL PARA SEÑORES Y MILITARES EN PROFESIÓN, UNA Pta.

Las puertas de la Plaza se abren a las 5.15 y 5.25 antes de empezar la corrida

UNA BRILLANTE BANDA DE MUSICA AMERICANA EN EL ESPECTACULO

ADVERTENCIAS: El espectáculo no comenzará hasta haberse vendido el número de localidades que se han anunciado y no se admitirá entrada sin boleto. El espectáculo no comenzará hasta haberse vendido el número de localidades que se han anunciado y no se admitirá entrada sin boleto.

En el interior de la Plaza habrá excelente servicio de CAFÉ y REPOSOS

100 y 125. CATARROJA, VALENCIA

HORNO Y PASTELERIA

PURISIMA

BAUTISTA MESADO

Camino Real, n.º 11

CATARROJA

Este horno produce panes de primera calidad y los mejores pasteles de la zona. Los pasteles de la zona son los mejores de la zona. Los pasteles de la zona son los mejores de la zona.

PARA LOS TOROS

Este horno produce los mejores panes de la zona. Los panes de la zona son los mejores de la zona. Los panes de la zona son los mejores de la zona.

Día 1.º octubre

A las 6 de la tarde, a las 8 de la noche

PRIMERA CORRIDA DE TOROS

Repartidos los toros de la zona. Los toros de la zona son los mejores de la zona. Los toros de la zona son los mejores de la zona.

Día 2.º viernes

A las 6 de la tarde, a las 8 de la noche

SEGUNDA CORRIDA DE TOROS

Repartidos los toros de la zona. Los toros de la zona son los mejores de la zona. Los toros de la zona son los mejores de la zona.

Plaza de Toros de Catarroja

DÍAS 31 Agosto 1944

A las 7 de la tarde

Grandiosa Novillada de reses bravas

LO QUE TODOS QUERIAN VOLVER A VER

Un gran torero

Catarroja

Vale V. V. V.

Una promesa

DANIELETT

Constátelo Vd.

REPTICION del valiente, valiente que tanto se distinguió en su brillante actuación de la otra tarde por su valor y valor.

ENRIQUE RAMIREZ

El torero y valiente ENRIQUE RAMIREZ, el torero y valiente ENRIQUE RAMIREZ, el torero y valiente ENRIQUE RAMIREZ.

SABREMOS, Daniel López "DANIELETT"

A las 11 de la noche

EL EMPASTRE

Libre de Festes de 1925.

Atre aspecte és el del toreig còmic completament lligat a la Banda El Empastre, de la qual hem celebrat en el 2015 el seu centenari i a on ha participat pràcticament tot el poble de Catarroja. El Empastre sempre tingué els millors toreros còmics a partir de 1929 quan contracta a Rafael Dutrús el mític "Llapissera" al que li segueixen entre atres Francisco Rodríguez Arévalo "cantinflas" pare del conegut còmic "Arévalo" i que en la seua joventut també va ser torero còmic de El Empastre. Junt ad atres com Màrio Vivó, José Navarro "Polet" Rafael i Juan Pascual. I la saga dels Villaverde encapçalada per Àngel, més conegut com "Don Canuto" que fon durant molts anys el torero de la banda catarrogina. Ad ell li segueixen els seus fills Tomàs i Victor Manuel. I un altre dels seus fills José Luís va ser banderiller.

Aixina i tot en les festes durant el segle XX casi sempre han hagut espectàculs taurins en Catarroja, montant una plaça portàtil. En la barrancada de 1957, tots hem vist la famosa foto d'unes persones salvant la vida passant des de l'autobús a una casa en el Camí Real sobre un tauló de fusta, este tauló era de la plaça de bous que no havia segut encara desmuntada, i que se l'emportà l'aigua provenint del barranc de la Rambleta. També s'han fet bous en el carrer per les festes patronals en casi tots els barris de la població, com en el Mercat, en la plaça Vella i voltants, pel Raval i també en la Rambleta. Pero sobre tot en el barri de Les Barraques, els últims bous al carrer celebrats en Catarroja en els carrers de Navarra, Juan Parras, Barcelona i Casalet.

L'últim exponent de la tauromàquia catarrogina correspon a la torera Lúdia Corrales, alumna de l'escola de tauromàquia de la Diputació de València i que arribà a torear en la desencaixonada de la fira de juliol en l'any 2001 en la plaça de bous de València i en la prestigiosa fira d'Algemesí.

Lidia Corrales.

MONUMENTAL QUITO

MAÑANA 3:30 P. M.

Domingo 8-3:30 P.M.

¡2 UNICAS
Presentaciones
del
ESPECTACULO
CUMBRE...

TOROS!
ALEGRIA!
MUSICA!
COMICIDAD!

CONTRATADO
DIRECTAMENTE
de MADRID para las

**FIESTAS
DE QUITO!**

2 reses de lidia!

**36 ARTISTAS
en EL RUEDO!**

EL EMPASTRE

"EL EMPASTRE"

¡Un Espectáculo UNICO EN EL MUNDO!
para la "FERIA de QUITO '74"

a Precios Populares! Tendido General s/25-

TAQUILLAS del Edif. GUERRERO MORA

El Toreig Còmic, Catarroja i «El Empastre» per Bernat López

Parlar del toreig en Catarroja, i no fer referencia als toreros còmics que acompanyaven a El Empastre, no seria de justícia. Ací en el llibret de la A.C. Falla l'Albufera, i per mig d'estes breus paraules que volem que siguen de modest, pero, sentit homenage per a tots estos abnegats, i a voltes no lo suficientment valorats, còmics del toreig.

En l'enciclopèdia taurina "El Cossio" fan referencia ad ells i a la Banda:

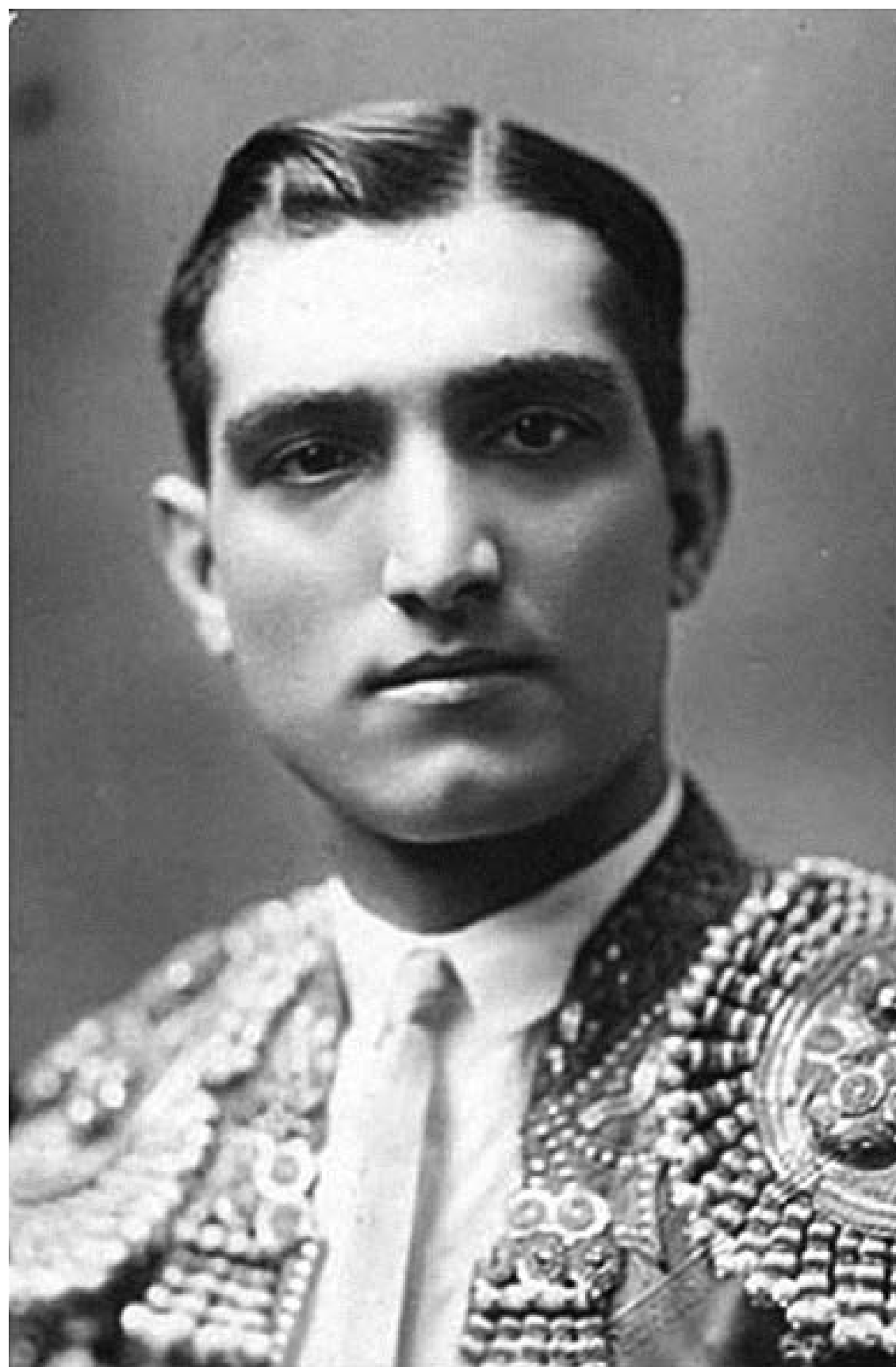
...L'espectàcul còmic-taurí queda establert en tots els països que celebren corregudes de bous...se celebren en festes nocturnes, en ple estiu...número obligat al final dels festejos. Tal modalitat va ser introduïda en singular fortuna per L'EMPASTRE, notable banda musical valenciana, que tocava en el redolí mentres es torejava."

JOSE M DE COSSIO "LOS TOROS" T-1 pàg. 722.

RELACIÓ DE TOREROS CÓMICS QUE HAN ACTUAT EN LA BANDA, I ELS ANYS D'ACTUACIÓ:

- 1929: Rafael Dutrús "Llapisera".
- 1930-33: Rafael Dutrús "Llapisera", "Charlot", "Bombero Torero", i "Laurelito".
- 1934-35: Viatge a Mèxic; Juan Losilla "Laurelito", Porfidio Martinez "Hombre de Goma" i Juan Feito.
- 1936: Rafael Dutrús "Llapisera", "Bombero Torero", "Don Jose", i "Charlotito".
- 1939: Rafael Dutrús "Llapisera", "Bombero Torero", Carmelo Tusquellas "Charlot", "Don Jose", "Don Servando", "Ramper Torero II", i "Tio Chalo".
- 1942-44: Rafael dutrús "Llapisera".
- 1945: Rafael Dutrús "Llapisera", Carmelo Tusquellas "Charlot", Gabriel Martinez "Caravaca", Jose Martínez "Martinetes", Jose Valera "Alpargatero", Antonio Ruiz "Pachon", i mosso d'estocs, i Juan Pascual "Valenciano".
- 1946: Francisco Rodriguez Arevalo "Arevalo en Cantinflas".
- 1952: Felipe Sanz Peña "Tio Caracas", Rafael Garcia Perez "El Hombre de Piedra" Rafael Pascual "Don Aurelio" i Alfonso Lopez "Dandy".
- 1953: Felipe Sanz Peña "Tio Caracas", Rafael Garcia Perez "El Hombre de Piedra", Juan Llorca Perez "Poly Torero", i Eduardo Fernandez Palacios "Seren Torero".
- 1954-55: En Colombia; Mario Vivo "El Tio Vivo", Jose Navarro "Polet en Cantinflas", Francisco Vidal "Don Quien", i "Messie Caracol".
- 1955-56: En Colombia; Ricardo Dionisio Guerrero "Don Ricardo", Juan Llorca Perez "Poly Torero", i Antonio Augusto de Campos "Indio Apache".
- 1956-57: En Peru i Colombia; "Bombero Torero", "Laurelito", i "Coyote i Manolin".
- 1958-59: "Don Ricardo", "Antoñete", i "Mister Harold".
- 1960: "Don Ricardo", "Mister Harol", i "Polet en Cantinflas".
- 1961: "Polet en Cantinflas", "Don Nicolás", i "Tin Tan".
- 1962: "Don Ricardo", "Antoñete", i "Mister Harold".
- 1963-64: En Colombia; "Polet en Cantinflas", Rafael Pascual "Don Nicolas", i Juan Pascual "Don Cleto".
- 1964-65: En Colombia; "Polet en Cantinflas", Àngel Villaverde en "Don Canuto", i Ricardo Villaverde en "Gran Quiqui".
- 1966: "Don Canuto", "Rafa el Valenciano", i "Gran Quiqui".
- 1967: En Colombia; "Don Canuto en Cantinflas", "Don Nicolas el Mexicano" "El Zorro", i "Tio Roca".
- 1968-69: "El Gran Tato", "Don Divino", i "Don Nicolas el Mexicano".
- 1970: "Don Canuto en Cantinflas", "Don Nicolas el Mexicano", "Don Divino", i "El Tio Roca".
- 1971: "Chino Torero", "Don Canuto", "Superman", "Rafael el Valenciano", i "Jaime".
- 1972: "Don Divino, Arbitro de Boxeo", "El Gran Ricardo", "Don Canuto en Cantinflas", i "Don Nicolas el Mexicano".
- 1974: Àngel Villaverde en "Don Canuto", "El Indio Sioux", i "Popeye el Marino".
- 1975: Àngel Villaverde en "Don Canuto", Ricardo Villaverde en "Gran Quiqui", i "Pepe el Indio".
- 1976: "Don Rodrigo en Mortadelo", "Doctor Fatigas", i "Brujo en Filemón".
- 1980: "El Vagabundo", "Don Infante", i "El Gran Ricardo".
- 1982: Agustin Lavega "Sabadeta", i Paquito Mas "Julio".
- 1983: Agustin Lavega "Sabadeta", "Cochero Torero", i "Don Infante".
- 1984: "Enanitos Toreros": Ovidio, Victor, "El Gran Sabadeta", "Papa Pitufu", "La Bombi", "Don Mario", "Kiko Superman", "El Pera", "El Pulga", "Popeye Torero" i "Los Enanitos Marineros".
- 1993: Nanets; "Popeye Torero", "Juanito el Mexicano", "Zafranilla", "El Sevillano", i "Albertito".

Antoni Càrpio.

En el Centenari de la seua mort

per Ampar Orellano

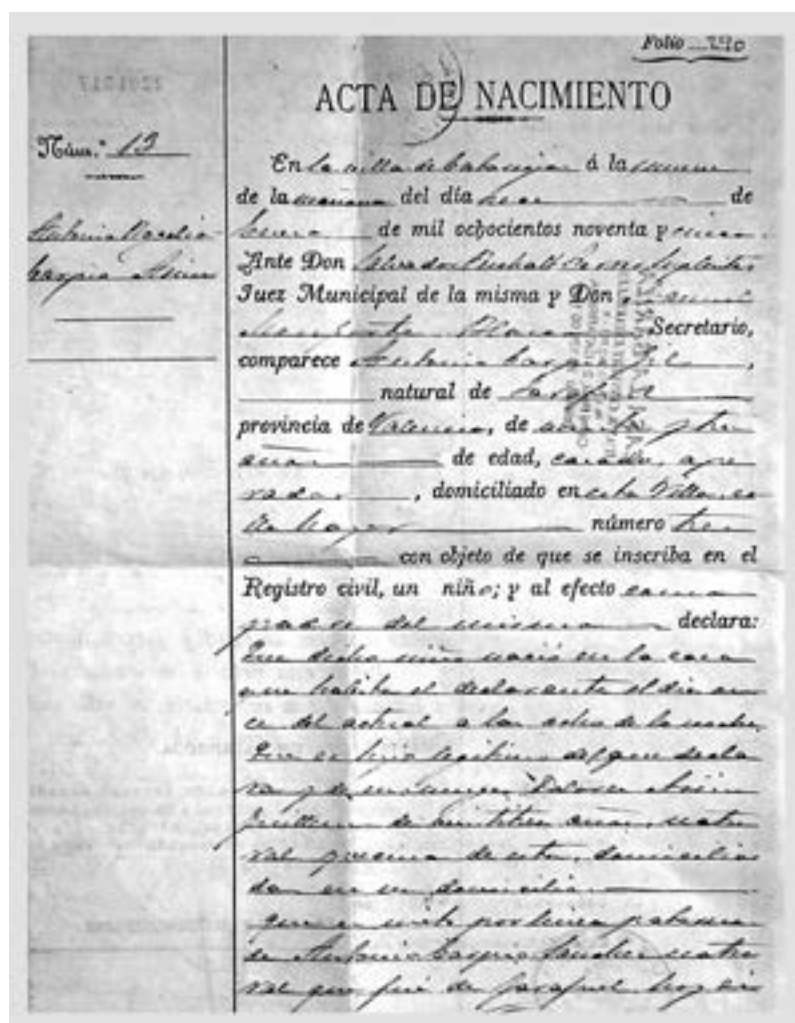
Lo que haguera pogut ser i no fon!

Apuntava maneres, alçava les places en alt, posava els pèls de punta. Els peus clavats en l'arena, torejant en art, en suavitat, disputant-li el terreny al bou en temple i en autoritat, li auguraven un futur brillant i de glòria. Pero el 27 d'agost se travessà en el seu camí el jòneg de nom Aborrecido, segant la vida del millor torero que ha tingut Catarroja i truncant per a sempre totes les expectatives i les esperances que en ell havien depositat.

Antoni Càrpio, torero de Catarroja.-

El 11 de giner de 1895, en el número 3 del carrer major de Catarroja, ve al món Antoni, el major dels quatre fills del matrimoni format per Antoni Càrpio Gil i Dolores Asins Guillém.

Quan apenes tenia 3 anys, se traslladaren a viure de lloguer del carrer Major al Camí Real nº. 1, en el pis de dalt de la tendeta de "La Chaparra". Son pare treballava construint carros, professió que intentà inculcar-li des de menut, pero al chicon lo de fer carros no li agradava molt.

Per eixe motiu li buscà un treball de dependent de teles en la tenda de La China, del carrer de Sant Ferrando en València capital.

En eixe temps, quan treballava en València, als 13 anys té l'oportunitat de vore una novillada en la plaça de bous de la capital i l'espectàcul que allí veu li fa despertar en ell l'afició. És com un verí que comença a recórrer per les seues venes i que el fa provar sort en els capejos, en les festes de pobles com Silla, Picassent, Alcàsser, Massanassa, Algemesí i Benifayó entre atres, mostrant des del principi un toreig ple de valor i en la línia belmontista.

Mentrimentes, son pare patix de molts alifacs físics, que a poc a poc anaven impossibilitant el seguir en el seu treball. Com el major dels seus fills sempre havia segut molt aplicat en els estudis, li aconsella que estudie la carrera de mestre d'instrucció. Ell, fent-li cas acaba el grau elemental de magisteri en molta facilitat, aplegant a donar classe en un coleje del seu poble, Catarroja.

Els primers passos de noviller.-

Corria l'any 1913, quan la fama de Joselito i Belmonte alcança gran esplendor i rivalitat.

Càrpio que era un gran admirador dels dos, sent novament la crida del toreig.

A punt de començar el grau superior de magisteri, decidix que estar assentat ensenyant als chiquets, per un sòu tant baix, no trauria a la seua família de la misèria i les penúries que en sa casa estaven patint, perque la malaltia de son pare havia fet molt de camí, privant-li la possibilitat de seguir eixercint la seua professió.

¡Estava disposat a fer realitat el seu ensomi de vestir de seda i or, a obrir-se camí i triomfar i ho havia de fer ya!.

Aprofitant que son pare l'envia a València a cobrar una factura, veu el moment oportú per a provar sort. Els diners que havia cobrat li'ls dona a un veí per a que els entregara a son pare. A soles en la capital, sense una pesseta en les bojaques. No ho pensa més i puja en el tren que anava a Madrit sense billet, per a continuar camí cap al camp charro de Salamanca ple de ganado brau.

Les casualitats de la vida feren que en eixe mateix tren viajaren Juan Belmonte i Francisco Posada, pero molt més acomodats en el vagó de primera classe, que ell que ho tingué que fer baix d'un assent del vagó de tercera, traent de vegada en quant el cap per a poder respirar un poquet millor.

Ya havien passat Valdemoro i a punt d'entrar en Pinto, la mala sort fa que siga descobert pel revisor. La primera reacció fon escapar d'ell i sense pensar-ho, en el tren en marcha, ix en un vot per la finestra mentres passava per un pont i al caure se quedà agarrat de les bigues de ferro, per desgràcia en eixe mateix moment circulava un atre tren en direcció contrària que li va tallar un dit a l'altura de l'ungla.

Carrer Major nº 3.

Camí Real nº 1.

Pares i Germanes de Càrpio.

Processat i sense sòrt.-

L'aventura que escomençà en l'estació de València, acabà en la seua detenció. Fent honor a la veritat, la seua afició a viajar sense billet fon la causa de que l'empresonaren. Processat, fon posat en llibertat provisional, tenint que presentar-se cada huit dies en el jutjat de guarda corresponent. Mentres durà este procés, per mig d'un amic conseguí el treball de repartidor en una empresa de transport valenciana.

Més tart vijà a Barcelona per a provar millor sòrt, pero no la va trobar. Esta situació li feu que aplegara a passar fam, obligant-lo a buscar faena en una taller de reparacions de coches, a on passà una temporada.

I per fi aplegà l'èxit.-

Novament retorna a València, en busca de "l'oportunitat". Esta no se feu d'esperar.

Actuà en un festival organitzat per l'Associació Valenciana de Caritat. L'èxit fon regular pero destacà el gran valor. El jòneg li propinà un grapat de revolcons, fent-lo passar per l'enfermeria.

No obstant causà molt bona impressió i fon contractat per a actuar junt a Rufalto, Blanquet i Morenito de València, en un nou festival a benefici dels picadors Paje i Cocherito. Tampoc ací trobà la sòrt que perseguia i el jòneg li propina una cornada de catorze cms. de pronòstic greu que l'obliga a estar hospitalitzat. En eixir, la seua vocació seguia intacta i mamprén camí a Sevilla per a entrenar en els tentadors andalusos.

Càrpio centrà tota la seua vida en el bou, per lo que son pare li conseguí el debut en el trage de "luces".

Abans d'eixir de casa, escolta les paraules de boca de sa mare: "Deixa't la vida en la plaça si vols ser torero"

El 25 d'octubre de 1914, Antoni Càrpio chafa l'arena de la cossa de la plaça de bous del carrer de Xàtiva.

¡Per fi aplega l'èxit!, El seu debut fon exitós. El valor, el temple, la quietut, maravellen al públic entés. És tret als muscles de la plaça en senyal de triomfo.

Ad estes següen unes atres actuacions que feren als aficionats esperar en moltes ganes la nova temporada de l'any 1915.

El 7 de març és el seu debut en picadors, compartint cartell en Rubio i Andaluz i el ganado de Braganza. El triomf i una puntadeta fon el resultat.

La seua carrera s'ha consolidat, convertint-se en tot un referent del col·lectiu de novillers. Els contractes se van succeint, apareixent el seu nom en places importants com ho són València i Barcelona una i altra volta, Almeria, Saragossa, etc.

El triomf en Madrit.-

Apoderat per Francisco Nin de Cardona, el 26 de març de 1916, veu complit el seu ensomi dorat.

Debuta en la madrilenya plaça de la carretera d'Aragó, compartint cartell en Manuel García Reyes i Pepe Amuedo, que torejaren sis jònecs de la ganaderia de la viuda de D. Félix Gómez.

El mestre de Catarroja, a l'hora de fer el "passeillo" recordà el célebre viatge a on anava Belmonte. Decidí arrancar en força des del primer moment, tenint molt present una antiga promesa que s'havia fet: "M'arrimaré més que Belmonte i Trianero".

I aixina ho feu; ¡vaja si ho feu!, perquè además de jugar-se-la davant del bou, torejà en art, suavitat, temple i autoritat. El públic se li entregà en el moment, la plaça cloixia d'entusiasme;

li chillaven: "Tienes más valor que Trianero" .

En el segon bou, com a conseqüència d'una apretada verònica, va rebre una furgada en la cuixa.

La seua actuació fou qualificada com al major acontentyiment taurí de la temporada madrilenya.

Resons de la premsa.-

Del triomf de Càrpio se feu eco la premsa madrilenya que ponderà la seua proesa.

ABC: el periodista D. Gregorio Correchano, dia:

"Al ver torear a Carpio tuvimos como una especie de ilusión óptica, un fenómeno visual que se exteriorizó en una palabra: Belmonte. Todos recordamos a Belmonte; es más, creíamos verle".

Pero este toreo quieto, tan angustiado, llevaba siempre consigo un enorme peligro; y los alaridos de entusiasmo del público iban siempre impregnados de tragedia.

El Liberal:

"En su presentación en Madrid, le acompañó la fortuna tanto al torear de capa como manejando la muleta, y su crédito se robusteció con la prueba airoso ante la afición más exigente y entendida".

La Correspondencia de España:

"El domingo 26 de marzo debutó en la plaza de Madrid. En su primer toro quedo Carpio muy bien, mereciendo alabanzas de toda la crítica por su emocionante toreo y valiendole una gran ovación y en su segundo al que dió cinco verónicas de esas en las cuales le rozaban los pitones el cuerpo del muchacho, le dió una cornada".

Diario El Sol:

"Carpio afirmó que nunca experimentó miedo. Y entonces, con una franqueza que horrorizaría a la mayor parte de los coletudos, gente supersticiosa, le dice al periodista que posiblemente moriría corneado por un toro: "¿Cuánto durará esto? ¡Qué se yo!... Pero créeme, mi resolución es salir a flote o sucumbir nada de andar a la orilla. ¡Carpio no vuelve a explicar geografía con el estómago vacío!"

"El Barquero" del Heraldo de Madrid:

Carpio, el debutante, se abre de capa y ciñéndose una brutalidad i parando dos brutalidades, y jugando con los brazos y ofreciendo detalles de dominar la cosa como el que más la domina, da unas verónicas inmensas, que alborotan el gallinero i dan lugar a una de olés que ensordecen y aturden...

Eduardo Zamacois:

"Antonio Carpio se llama... Una tarde le vi torear en la plaza de Valencia. Era guapo el muchacho: ágil como el viento, osado como la misma valentía, moreno, elegante, pinturero y equilibrado, de miembros como un bronce... Al dirigirse hacia la fiera con la muleta en la mano y el paso corto, vigilante y gallardo, de los matadores, un murmullo de emoción recorrió los tendidos. Centenares de expectadores se decían: "Ese es maestro de escuela".

Pepe Laña (escritor i poeta valencià):

"Una detrás de otra coloca Carpio tres verónicas monumentales. Tres verónicas como aquellas que daba Belmonte de novillero cuando le llamábamos el Único. Cada Lance es un olé colosal. ¡Bravo, bravísimo! ¡El Micalet se ha debido tambalear de gusto! Acaba Carpio con un recorte que tiene usía. Amigo che, en esto de veroniquear es usted catedrático de la Universidad de Salamanca".

A la temporada taurina de l'any 1915, en la que deixà patent la seua valia, li va seguir la del 1916 que se presentava com una continuïtat de la d'abans. A mitat de temporada ya portava torejades 26 novillades i no havien segut més perquè en casi totes elles eixia mal parat en molts revolcons, algunes cornades i no manco visites a les enfermeries o als hospitals que li impediren complir en molts dels contractes que tenia firmats.

Reproduïm, dos de les seues cartes, que fan menció i ratifiquen lo que acabe de dir:

"Tu hauràs vist que mai m'esmene quan estic en la capa o en la muleta en la mà.

¡Perque eixa és la cornada! Moltes vegades les veig vindre... Sí, perfectament veig el camí que seguirà la banya del bou, i advertixc que no passa, i que en conte de fregar-me me va a agarrar. En eixos moments si rectificara un poc eixiria sà i segur estalvi de la sort.

Pero soc un brut: ¡Preferixc la cornada a esmenar-me! No puc. No és valor ni res: és manera de torejar, obstinació a torejar aixina".

Antoni Càrpio

En est atra, dirigida als seus pares, fa referència a la recuperació d'una de les investides del bou:

Volguts pares: La present servix per a dir-los que me trobe molt més millor i que ya casi no coixege. Suponc que li hauran dit a Amadeu que si pot fer per al deu o dotze el velador i les cadires de les que parlàrem. Ademés els haurà dit lo de vindre en mi des del dia catorze que crec que torege en Sevilla o en Barcelona...

Abraços de son fill que els vol i no els oblida i que per vostés anhela guanyar diners a costes de sanc.

Madrid, 26 d'abril de 1916.

Antoni Càrpio

Entre viages, aplaudiments, crits d'admiració i atres de temor i de por pel toreig tremendiste del noviller, anava passant la temporada. En el més d'agost a les vintissis corregudes torejades, quedaven per sumar-se dèsset novillades més, que el portarien a l'esperada del dia 3 d'octubre a on prendria l'alternativa de mans de Joselito en la plaça de Madrid.

La fatídica correguda del 27 d'agost:

El dia 15 d'agost, avançada la temporada, torna novament a la plaça de bous de Madrit i ja eren en eixos moments trentadós les corregudes torejades i atres tantes contractades. L'èxit obtés fa que l'Empresa Madrilenya li apaule les corregudes de la pròxima temporada.

Antoni estava en racha i acceptà torear el dia 27 d'eixe mateix més en la plaça d'Astorga (Lleó), un poble de només sis mil habitants. Era una correguda mixta, de la ganaderia d' Arribas i en el cartell, Serafín Vigiolo "Torquito" i Antoni Càrpio.

Torquito despachà be el seu primer bou. Era el moment de Càrpio, que havia despertat gran expectació entre el públic, desijosos de vore torear al destre valencià.

El primer bou, era de gran poder pero un poc manso i segons dien burriciego, de nom Aborrecido tenia dos banyes immenses. En la sort de vares estigué molt valent, en els peus clavats en l'arena, s'arribava tant a l'enemic que el públic en peu vibrava d'entusiasme i fon premiat en molts aplaudiments.

Al rematar una série de veròniques, fent-li un quite fon encornat, voltejant-lo i destrossant-li la *taleguilla*. Este contratemps no l'acoquinà continuant la correguda donant mostres de més intrepidea i agalles.

En els trastos de matar en la mà, escomença una série de passos de muleta, apretant-se de veritat. Molt parat, derrocant valor a mans plenes. Entrà a matar senyalant una punchada. El jò nec estava molt reservat i s'avançava pel costat dret. Novament entra a matar i en un canvi de mà, Aborrecido fa una arrancada i l'encorna de ple en la cuixa dreta. S'alçà i encara tingué forces per a votar la barrera, deixant un reguer de sanc i molt pàlit, foren els funcionaris de la Creu Roja els primers en assistir-lo.

Ràpidament el portaren a l'enfermeria per a fer-li la primera cura d'urgència, que soportà en valentia, al despullar-lo els meges veren que la ferida de vintidós cms. de llargària i quinze de profunditat li havia seccionat la femoral. Intentar taponar la ferida, unes injeccions per a reanimar-lo, pero poc més podien fer-li allí, per lo que acompanyat pel banderiller Carranza i el picador Torero que formaven la seua colla, fon traslladat en una llitera i moltes precaucions a l'hospital.

Plaça d'Astorga en l'actualitat.

Allí fon assistit pel mege del poble D. José Hernández Mena i per un mege de l'hospital de la Princesa de Madrit, que estava presenciant la correguda, encara que dedicaren molts esforços, res pogueren fer per salvar-li la vida.

Antoni se queixava de forts dolors i demanava aigua en molta freqüència, per lo que li pegaren una atra injecció. En vore que anava agravant-se per moments, li administraren el Sacrament de l'extremaunció.

A poc a poc anava apagant-se com una canelleta, en una agonia tranquila, apenas li quedaven forces per a parlar. Acaronat pel seu picador Torero que somicant el besava a l'igual que els banderillers Carranza i Pepín, Càrpio en veu entretallada diu les seus últimes paraules:

"Me muic Torero me muic, m'ofegue. ¡Mare meua, mare meua!. ¡Doneu-me aigua!....

¡Deixeu-me morir assentat, que m'ofegue!... ¡Mare!...

A les 22'30 del dia 27 d'agost, Càrpio abandonava este món.

Amortallat en l'hàbit de franciscà, el seus cos fon velat tota la nit per la seua colla, Torquito, Habanero i quants havien participat en eixa correguda, els funcionaris de la Creu Roja i dos civils, además dels aficionats del poble, que no pogueren evitar derramar amargues llàgrimes pel desgraciat desenllaç del jove noviller que als 21 anys havia enconrat la mort en les banyes del bou Aborrecido.

La noticia de la seua mort.-

El telégraf, que en aquella época era el mig més ràpid de comunicacions, va transmetre la notícia de la seua mort que ràpidament s'estengué per tot l'àmbit nacional produint una gran consternació. No podien creure's que l'agarrada, una més d'atres tantes, haguera tingut conseqüències tant nefastes. Una volta confirmada la tràgica noticia, el desconsol s'apoderà de familiars, toreros, amics i admiradors.

Al domicili dels seus pares que estaven desolats, acodien sense parar els familiars, amics i veïns a mostrar-los les seues condolències.

L'enterro en Astorga.-

Confirmada la notícia, els amics i admiradors del torero, promogueren una subscripció en l'únic fi d'arreglar els diners suficients per a traslladar el seu cadàver al poble natal, Catarroja, i fer-li un digne soterrar. No se donaren a conèixer els motius pels quals no aplegà a bon terme esta iniciativa, per lo que el dia 29 d'agost va rebre cristiana sepultura en el cementeri d'Astorga.

Novament la premsa se feu eco de la seua desgràcia:

El Liberal:

"Antonio Carpio, el maestro de Catarroja, ha tenido una vida taurina tan corta como accidentada.

Torero trágico, torero de emoción, carne de toro decían los que le jaleaban o aquellos que con frialdad seguían su accidentada intervención en la fiesta de los toros.

Han acertado éstos, y el pobre maestro de Catarroja, ha pagado con la vida, su afán de conquistarse una situación desahogada para el porvenir."

La Correspondencia de España:

"Si penas y privaciones lleva consigo la carrera del Magisterio, dinero y graves riesgos acompañan al torero que tiene vergüenza profesional.

Carpio consiguió ponerse a la cabecera del novillerismo, y hubiera llegado a ser un gran matador de toros".

Mundo gráfico: "La muerte de un torero"

"Antonio Carpio, el valiente torero valenciano, que fué maestro de escuela en Catarroja, y que en el breve espacio de tiempo que ha vivido consagrado a la profesión taurina, había alcanzado grandes triunfos. Cogido por un toro en la corrida celebrada en Astorga el domingo último, sufrió una gravísima herida en la ingle, por efecto de la cual falleció a las pocas horas".

El Mercantil Valenciano: Triplica la seua tirada del dia 29 d'agost, informant del fatídic acontenyiment.

Gran Novillada Benèfica.-

En València, que havia segut testic de la doble tragèdia dels dos germans Fabrilo i més tart plorà la pèrdua de Manuel Granero, la mort de Càrpio produí gran sensació. Fon un dolor col·lectiu i fondo que sentiren molts dels veïns de la capital i dels pobles del voltant.

Amics i simpatizants promogueren una subscripció per a traslladar-lo a Catarroja, pero com he dit abans no se pogué conseguir, encara que l'anhel permaneixia viu i fon sis anys més tart i gràcies a l'insistència i el treball del noviller valencià Rosàrio Olmos en col·laboració dels toreros valencians, conseguí organitzar una novillada benèfica el dumenge 3 de decembre de 1922 en la plaça de bous de València. La recaptació ademés d'anar destinada a l'objectiu inicial, alcançà per a fer un panteó a on descansaren per sempre les seues despulles.

Un programa molt atractiu.-

El programa fon tan sugestiú que resultà del gust de tot el públic que omplia de gom a gom la plaça del carrer de Xàtiva.

El primer en chafar l'arena fon Rafael Dutrús, "Llapisera" (creador del toreig còmic), acompanyat del banderiller Manuel Galea, estoquejà un preciós jòneg de la ganaderia de D. Antonio Fuentes.

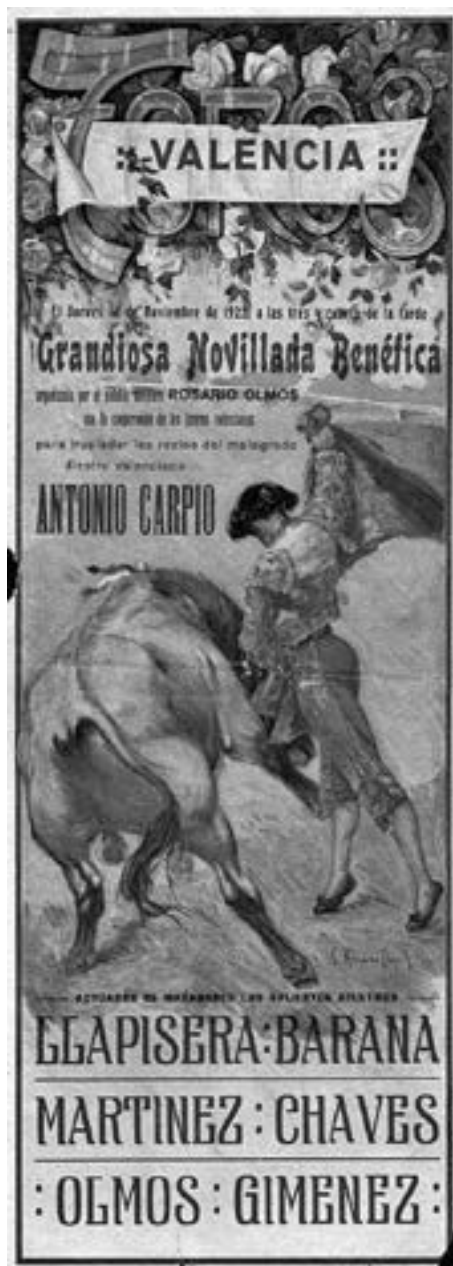
Continuà en segon lloc, el popular picador de bous José Cantos "Barana", que despachà un atre jòneg de la mateixa ganaderia i que banderillejaren els matadors de bous, Manuel Soler "Vaquerito" i Francisco Vila "Rublo".

Lo més atractiu del cartell fon l'actuació dels novillers: Manuel Martínez, Francisco Tamarit "Chaves", Rosàrio Olmos i Tomàs Jiménez, que en el mateix orde, donaren conte de la lídia de quatre jònegs que foren banderillejats per Nicanor Fraga "Carranza", i Enrique Clemente "Alpargaterito".

El trasllat i l'enterro en Catarroja.-

En la recaptació de la correguda benèfica, escomencen els tràmits per a fer el trasllat. Per ad este menester, a primeries del més de maig, sa mare, Dolores Asíns, viaja a Astorga per a estar present en el moment de l'exhumació. En gran enterea i molta presència d'ànim Dolores amortallà al seu fill en el trage de "luces" que portava la fatídica vesprada quan "Aborrecido" de la ganaderia de Arribas, segà la seua vida set anys abans i que ella havia guardat i custodiat en molt de carinyo.

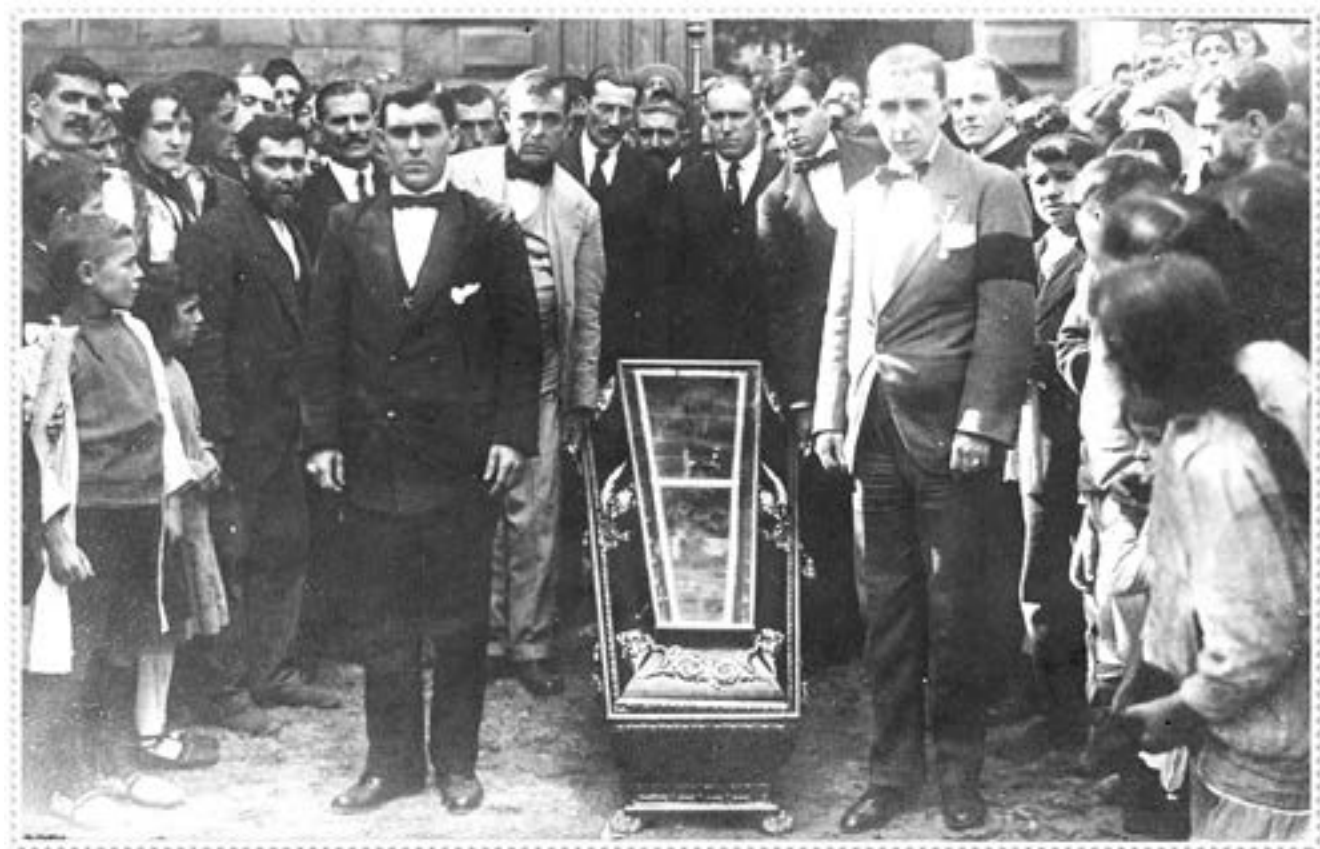
El dumenge dia 8 de maig, en el tren correu, aplegà a l'estació d'Aragó de València l'ataüt en les despulles del gran torero Antoni Càrpio, que és rebut pels familiars, amics, toreros i admiradors. A les onze del matí ix als muscles dels toreros valencians, passejant-lo pels carrers més principals fins aplegar a la porta de Sant Agustí.

Allí l'ataüt se deposità en una carrossa blanca arrastrada per sis cavalls, que va ser cedida gratuïtament pel Sr. Regües, iniciant el camí a Catarroja. Entre les moltíssimes corones de flors dedicades a la seua memòria, cal destacar les de la Peña Olmos, Club Chaves, Club Martínez, Peña Gallinero, "Capotazos", família de Càrpio, Jaume i Pura, pares i germans; Sres. Asins, director del Círculo Reina Victoria, Gran Sorolla, Peña Tomàs Jiménez, Agüero, comisión Pro-traslado, Selica Pérez Càrpio, Rosàrio Olmos i un llarc etc. que precedien a la gran comitiva que l'acompanyava.

En aplegar a Catarroja, és portat a casa dels pares en el Camí Real, a on és velat tota la nit pels familiars, toreros, amics i veïns. Al sendemà dilluns dia 9, ix de casa dels pares cap a l'iglésia a on li celebraren un solemne funeral i en acabar totes les mostres de condol, inicià l'últim viatge que el conduiria al cementeri de Catarroja donant-li cristiana sepultura en el panteó.

El panteó.-

En el carrer que està en front de la porta principal del cementeri, a escassos metres només entrar en ell i a mà dreta està el panteó. Un àngel llaurat de marbre blanc sobre una creu, presidix el pedestal en el que destaca el seu bust sobre una rama de llorer i una cartela en esta inscripció:

D.O.M.

"Antoni Càrpio Asíns. Muigué en la plaça de bous d'Astorga el 27 d'agost de 1916 als vintú anys d'edat, les seues despulles foren traslladades ad este panteó el dia 9 de maig de 1923.

Este panteó ha segut costejat en els beneficis obtesos en la correguda que se celebrà el dia 3 de decembre de 1922, organísada per Rosàrio Olmos i en la que prengueren part Lapissera, Barana i els novillers Martínez, "Chavez", Olmos i Jiménez.

Els toreros valencians i l'afició a Antoni Càrpio.

R.I. P.

La mort del torero no deixà impassible a cap aficionat i de forma molt especial als veïns d'Astorga, el poble que el va vore morir i guardà el seu cos en eixe cementeri chicotet, fins que set anys més tart fon traslladat a Catarroja.

Prova de carinyo que el jove noviller va despertar entre tots els veïns, són les aleluyes que li dedicaren i que foren publicades junt al seu retrat dies més tart de la seua mort. La primera se venia al preu de cinc cèntims i portava el següent títol

"Antonio Carpio, muerto a los veintiun años de edad a consecuencia de la gravísima cogida que sufrió en la plaza de toros de Astorga, falleciendo el mismo día, domingo 27 de agosto de 1916, por el toro llamado "Aborrecido", de la ganadería de Arribas. En el próximo octubre debía tomar la alternativa de manos de Joselito Gómez "Gallito"."

Los seis versos que figuran al pie de cada uno de los dibujos, son los siguientes:

*"Su temerario toreo
puso su vida en peligro,
toreando en varias capeas
produciendo ya el delirio."*

*"Por varios amigos suyos
fue al hospital conducido,
metido en una camilla
y con cariño atendido."*

*"En la plaza de Valencia
y en una novillada
también recibió Carpio
en la ingle una cornada."*

*"Los auxílios de la ciencia
prestan al diestro Carpio,
que unos momentos después
exhaló el último suspiro."*

*"En el año dieciseis
y en la plaza de Madrid
hizo su debut Carpio
y por su valor fue aclamado."*

*"Con sentimiento grandioso
Astorga vió su desgracia
con lágrimas en los ojos
se despidió del espada."*

El títol de l'atra aleluya és el següent:

"A la muerte de Antonio Carpio. En el domingo 27 de agosto de 1916, falleciendo a las a las diez de la noche del mismo día."

Cuando el infeliz novillero llegó a la destartalada enfermería de la plaza de toros de Astorga, se hicieron cargo del mismo el médico de la localidad don José Hernández Mena y el del Hospital de la Princesa, de Madrid, que presenciaban la corrida. Pero Carpio había llegado exagüe a la enfermería, rota la femoral, arrojando sangre por la tremenda herida, de veintidós centímetros de extensión y quince de profundidad.

Resultaron inútiles los auxilios de los facultativos. Al torero valenciano, agonizante en la desvenziada cama de la sórdida efermeria, le fue administrada la Extremaunción.

A las diez de la noche, como reza el título de la Aleluya que comentamos, dejó de existir.

Se lee lo siguiente:

"A la mañana siguiente
de la muerte de Carpio,
por las calles de Astorga
fue todo el público a verlo.
Todos derramando lágrimas
fueron a ver el cadáver
de quien ofreció su vida
por no parecer cobarde.
Y hubo hombres que al saber
y su cuerpo contemplar,
pensando en aquel joven
se pusieron a llorar."

Terminando la poética oración con esta estrofa:

"Torero de pundonor,
de vergüenza y honradez,
demostrando gran valor
y cumpliendo siempre bien.
Su dignidad lastimada
el día 27 de agosto,
le produjo una cornada
de la que llegó a morir.
Por su vergüenza torera,
su honrado y afable trato,
le recordaran con pena
sus amigos y paisanos."

LAS ALELUYAS DE ANTONIO CARPIO

EL MALOGRADO NOVILLERO, NACIDO EN CATARROJA,
QUE MURIO TRAGICAMENTE HACE MEDIO SIGLO

Retrato inédito del malogrado novillero. Retrato en el mausoleo del cementerio de Catarroja, donde reposa su cuerpo. Casa, en Catarroja, donde nació Antonio.

Fins ací la vida i mort d'Antoni Càrpio. Una vida molt curta, a soles tenia 21 anys quan se trobà de front en la mort. Una carrera professional molt breu, pero molt intensa. Vixqué en l'edat d'or del toreig a on destacaven dos figures: la del sevillà Gallito i el trianero Belmonte. En tres anys sabé obrir-se un lloc en la tauromàquia destacant entre tots els novillers de l'època. Gràcies a les fotografies de les seues actuacions que acompanyen este treball, podem observar pero sobretot els aficionats a l'art de Cúcharès, un estil belmontí, inclús més avançat, oblidant-se del seu cos per a torejar: parant, manant i templant.

Estes qualitats unides a la gran valentia davant del bou són les que el feren mereixedor de figurar en el capítol dedicat als novillers en el Cossio, l'enciclopèdia més important de la tauromàquia. No sabem si des de qualsevol estament oficial, recordaran el dia 27 d'agost el centenari de la seua mort, pero per la nostra part, avançant-nos un poquet en el temps, encara que dins de l'any de l'efemèrides, hem volgut rendir-li el nostre particular homenage a l'home i al torero, que sabé passejar el nom de Catarroja, per tota la geografia nacional, dedicant el nostre llibre a la seua memòria:

"En el centenari de la mort d'Antoni Càrpio."

Ampar Orellano

FEDERICO NÚÑEZ DE CARDONA
A LA MEMORIA DE LOS TOREROS DE LA ÉPOCA
ALABANDEROS: "El Gallo" y "El Gallo Negro" de Madrid

Corridos que tenía que torear Carpio (glo p. 4)

Septiembre

Plazas

3 - Madrid
4 - Almería
6 - Trujillo
8 - Huelva
9 - Ultramar
10 - Almería (el solo mata toros)
12 - Almería
15 - Trujillo
17 - Barcelona
20 - ~~Almería~~ San Roque
21 - Cádiz
22 - Cádiz
23 - Trujillo
24 - Huelva (solo toros)
27 - Trujillo
29 - Póveda

Octubre

1 - Barcelona (después de un toro)
3 - Madrid (alternativa)
8 - Barcelona
15 - Madrid

Núm. 12119

COMPANÍAS DE LOS FERROCARRILES
del Norte, Madrid a Burgos y a Vitoria, Asturias, Madrid a Oviedo y París
y del Sur de España, Madrid al Cádiz y Zamora y de Oviedo a Vigo,
Central de Aragón, Puente de Reque a Almería, San Sebastián
Compañías de Asturias, Santander, Dos Ríos, Bilbao,
Bilbao al País y los demás que se añaden

3.ª clase

Serie

BILLETE PARA RECORRER
12,000 kilómetros
por todas las líneas de las Compañías arriba mencionadas
expedido a favor de:

2. Antonio Carpio
Alfonso David
Enrique Mantecón
Antonio Merino
Enrique Chacón

ADVERTENCIA IMPORTANTE
CANJE DE CUPONES

Para el canje de cupones por billetes complementarios, no se admitirá ningún cupón que no esté adherido al billete por kilómetros. Este canje es indispensable antes de emprender el viaje.

Imp. Barrios y C.ª - Barcelona

...En toda España no se había visto del torero que yace en el camastro que lleva un rincón del dormitorio. Gente poderosa y linajada, erraban en pos de él y de ese incomodo mono de la gorrá, en el círculo amoderado, abotagado. Las pobres criaturas desheredadas sacaban febrilmente en aproximarse al nuevo ídolo, ignorando hasta ayer. Las mujeres dignas de él y se las llamaban hembras- las chulas como las neuróticas- acaso se estremecían al recuerdo de la espada. Porque son h altas en torno a Carpio, el gran torero que ha declamado repentinamente a las multitudes, como un relámpago.

Federico García Sanchis.

AL NUEVO FENÓMENO ANTONIO CARPIO

CARPIO

— PASO DOBLE FLAMENCO —
por R. Soutullo

Propiedad de los señores José y Juan
ILDEFONSO ALIER
EDITOR DE MÚSICA
Paseo del Prado 16 MADRID.
Casa en BARCELONA, Plaza de Catalunya 19

PRECIO 50 Ptas
REVISIT 4405

IMPRESO EN ESPAÑA

CONTRATO

entre D. Enrique Agustarrieta de Zafalla representado por D. Joaquín Astrain de la Plaza de Toros de Capalón Federico Riera de Cardena como apoderado salvador de novillat Antonio Carpio, han convenido celebrar este contrato, sin perjuicio de elevarlo a escritura pública, si á la de las partes le conviniere, bajo las condiciones siguientes:

- 1.ª D. Joaquín Astrain como Empresario de la referida plaza se obliga á que en ella se verifique dos corridos de novillos en los días 16 y 17 de Agosto del año 1914, antes de las diez y seis, sea publicada esta comunicación de plaza matar novillos del total en novillos de dos en cada tarde.
- 2.ª Antonio Carpio queda obligado á su vez á trabajar en la expresada tarde como matador con su cuadrilla, compuesta de 11 picalores y de 10 banderilleros y 10 matadores por su cuenta al otro matador en su cuadrilla con sus cuadrillas para alternar con el novillo en el lugar por su cuenta en su plaza.
- 3.ª D. Joaquín Astrain se obliga á tener el piso de la plaza bien arreglado, así como también la enfermería, asistencia facultativa y demás que sea necesario para la feria.
- 4.ª Será igualmente obligación de D. Joaquín Astrain poner los caballos en el número que los reglamentos ó las establecidas, siendo éstos de la talla y condiciones debidas.

En día 25 de Octubre de 1914, que asiste a toreros a la plaza de toros de Valencia, al día 11 de su vida, ésta le va a dar: "Díctate la vida en la plaza si vols ser torero en la vida en la plaza. Recordar que si no se le que hablar de la".

Antonio García Carpio

Tertúlia a lo viu 2016

per Ampar Orellano

El més de novembre és el que per tradició dediquem a celebrar la nostra particular tertúlia. Enguany hem consensuat entre tots que el dia més apropiat és el dumenge 15, per lo que fetes les gestions oportunes hem convocat per ad eixa data als contertulians i als seus familiars.

Com sempre ocorre, alguns convidats acodixen a les 11 del matí per a pegar un passeget en barca per l'albufera dirigida per les expertes mans de Raül, que conclou en la visita cultural al Tancat de la Pipa que forma part del parc natural. Uns atres acodixen a migdia, directament a la casa de Pepe a on tots nos reunim per a dinar junts, el també tradicional i gustós arròs de perol que com tots els anys nos prepara Paco Alabau. La coca de llanda enguany de carabassa, anous i panses que prepara Mª Ampar Gassó junt a uns atres dolcets i el café, nos anuncien que va sent l'hora de preparar-nos per a començar la tertúlia que és el motiu pel qual nos hem reunit.

Ad esta altura del llibret, si han llegit el seu contingut, ya hauran endevinat quin és el tema que anem a tractar est any. Sí, efectivament les populars festes de "bous en el carrer", sense ànim de crear cap polèmica entre defensors i detractors dels temes taurins. Simplement afondar contrastant opinions de la gent que està integrada en estes festes, que formen part d'u dels actes festius més populars de la nostra Comunitat.

Hem volgut tractar el tema des del respecte i en molta serietat. Com esta festa, inclosa dins del món de la tauromàquia té molta diversitat, hem procurat que estiguen representades la major part de les seus branques en persones ben documentades i en experiència per a poder parlar, per eixe motiu tenim entorn a la taula als convidats que passem a presentar-los.

Chema Velilla: Veterinari, especialisat en cavalls.

Vicent Clausich: Monitor d'equitació. Ginete que ha corregut l'entrada de Sogorp més de quinze anys.

V.R.Calatayud: Agent comercial, Acadèmic de la RACV, i en la seua faceta d'escriptor dedica tots els anys una columna a l'entrada de bous de Sogorp.

Andreu Verdeguer: Periodiste, especialisat en temes de tauromàquia.

Raül Martí: Torero professional.

Emili Giner: Correguer, apassionat dels bous i component de la Penya Taurina de Massamagrell.

Paco Roig: Embolador de bous braus i membre de la Comissió Taurina de Museros.

Vicent Ruíz: President de la comissió Taurina Emperador i soci de "Tendido Joven".

Donís Martín: El nostre poeta que també l'hem convidat a estar junt als contertulis per ser un apassionat i entés de la festa taurina.

Fetes les pertinents presentacions, pren la paraula Pepe per a explicar-los quines són les nostres pretensions i els objectius d'esta tertúlia, llançant a l'aire la següent pregunta:

¿Cóm se forma una penya?

Que la dirigix a Emili per a que nos la conteste, donant inici a la raonada.

Emili.- Suponc que en cada poble serà d'una manera, pero en Massamagrell, "penya" només n'hi ha una i tot lo demás segons formalismes establits són "comissions". Yo forme part de la Penya Taurina Massamagrell que és la més antiga en més de cinquanta anys d'existència. Ademés, dèu comissions que han anat

formant-se a poc a poc i que tenen noms típics i característics com: L'afició, No ho sabem, Sense trellat, Els que faltaven, etc.

¿Cóm se forma la penya?, lx d'un grup d'aficionats que tenen les mateixes inquietuts i decidixen formar la penya. Al front sempre estarà el que més coneiximents té del tema, afegint-se la gent que se veu identificada en els components.

Tot lo que prima és l'afició, pero també s'apunta gent perque li agrada l'ambient dels soparets, a uns atres més que la festa els agraden els bous, el gastar-se els diners comprant-los i la festa que s'organisa anant a comprar-los.

En acabar la festa, comentar i presumir sobre quina penya ha portat el millor bou. En el meu poble ahir dia 14 despuix de catorze semanas fent bous els dissabtes, se lliurà el premi al millor bou brau de la temporada.

Pepe.- ¿Cóm se financen les penyes?

Emili.- Tot a base de loteries, m'imagina que igual com en les falles, encara que yo no he segut mai faller.

Econòmicament cada volta és més difícil, perque si no portes tres bous és com si no portares res i no fa molt podies comprar el bou en tresmil euros, pero ara en eixos diners és complicat perque ya demanen des de quatremil a sis mil euros per bou.

Ampar.- ¿Sempre és necessari comprar, no se pot llogar?

Emili.- En cada poble és un món. En Massamagrell si portes un bou llogat, ningú va a vore'l, perque no s'estila. Tenen que ser bous cerrers i d'una afamada ganaderia que és lo que fa acodir a la gent. Els que ya estan embolats se poden gastar com a complement de la festa, en acabar de fer els tres cerrers.

Andreu.- Va per pobles, i que tinguen més o manco afició. En Montserrat tenen molta afició a les vaques de corro, a la vaqueta de la prova i compren als ganaders d'ací de València.

Chema.- Se veu millor ganado en els bous en el carrer que en les places de bous, a lo manco en lo referent al tipo i al "trapio" que és una qüestió de

tamany, de faedura i de pertànyer a l'encaste de cada ganaderia. Per eixemple, ganado de Pablo Romero que en els carrers estan en tipo, en les places no ho estan. Lo mateix passa en el ganado de Santa Coloma, i Vitorino ho té tot venut per a les places i lo que va al carrer és perque sap que no li va a funcionar en la plaça.

Els ganaders saben molt be el seu ganado cóm li va a funcionar, algú el pot enganyar, pero per lo general saben el seu comportament en la plaça i en el carrer. Lo mateix que els toreros saben si poden en el bou d'una ganaderia determinada.

Emili.- El ganado de El Conde de la La Corte, ha segut molt sollicitat per als bous en el carrer i fins ara mai s'havia conseguit. Te dones conte que el nom pesa molt, perque eixos bous extraordinaris en la plaça no són lo mateix en el carrer.

Chema.- Hi ha ganader que preferix lidiar els seus bous a porta tancada o dur-los al matador, que vendre'ls per al carrer en tal de mantindre el nom.

Emili.- Se dona el cas que de la mateixa ganaderia els bous són bons en la plaça i en el carrer trauen el geni. És com si els ganaders reservaren per a les places els més nobles i els de més geni per al carrer i ells ho saben perque tenen el llibre a on registren les entrades i les eixides.

Andreu.- Lo del bou no és una ciència exacta i les veritats absolutes tampoc existixen. La meua opinió, més aficionat a la plaça que al carrer, encara que forme part d'una penya taurina de Foyos des de que me casí i me n'aní a viure allí. Per a mi al carrer va lo que el ganader no vol dur a la plaça, no perquè siga més bo o més lleig, normalment perquè o està fora de tipo o té un defecte. També hi ha diferents comportaments del bou, per exemple els Vitorinos no els agraden massa als toreros perquè els fa pensar molt la psicologia d'eixe bou i els trenca els esquemes.

Ampar.- ¿Qué significa estar en tipo?

Chema.- La cabanya brava té distints "encastes", cada u en unes característiques i tenen que estar en el perfil que els correspon; per exemple tenen distinta fisonomia els bous de Vitorino o els de Cuadri, encara que la gent no sempre sap distingir-los de com han d'eixir a la plaça. Cuadri és un bou vast, lleig, ossut, grandot i que sense anar gros pesa sobre 550 Kg., en canvi en la plaça de Madrid trau bous que no estan en tipo per anar passats de quilos i això ya no els deixa invertir.

Samuel Flores tenen grups escorregudes i Domecq ha de tindre un cul redó i potent. Miura fa uns anys eren llargs en pesos superiors als 600 Kg., hui en dia és més reduït i han d'estar molt més grossos per a poder pesar els siscentos, a la llarga deixaran d'invertir. Pablo Romero era un bou que investia d'escàndol, immens de gran, hui ya no envist perquè s'ha tret de tipo.

Hui la reserva del bou brau està en els carrers, en els festejos taurins i no en les places de bous perquè ahí a soles toregen determinats toreros i ganaderies. Alguns encastes si no se refresquen aniran desapareixent.

Ampar.- ¿Qué significa que el bou siga "burriciego"?

Chema.- El burriciego és un bou que té la pupila molt dilatada i li entra molta quantitat de llum i segons la situació de les coses veu més o manco. Quan veu de més, veu molt bé i té molt de perill i quan se troba cegat te veu regular i eixe defecte només el veus en els torils

quan estàs a obscures i t'entra el sol d'una manera que pots vore bé l'ull, però en els corralles és impossible.

Raül.- Quan venen del "chiquero" que està tot obscur i ixen a la llum, és quan més ho acusen i en eixe moment els toreros podem intuir un poquet el problema que puga tindre, i en els trenta segons que passen des de que ix del chiquero fins a tindre'l davant de tu, analisem la vista, perquè és molt difícil posar-se davant d'un bou en problemes de vista puix són molt inquietos.

Pepe.- ¿Són conscients en les penyes dels bous en el carrer de que hi ha que complir les normes, per a evitar el sofriment a l'animal?

Emili.- S'han acabat moltes coses que se feien quan yo era chicotet. Hui a ningú se li permet anar en canyes pegant-li al bou i manco en un punchó en la punta punchant-lo, ni els ferrages que gasten els emboladors foraden les banyes dels bous com ho feien abans.

Andreu.- Tota la línia del bou siga en el carrer o en la plaça, és l'orige de la tauromàquia.

Paco.- Yo soc defensor del bou embolat de Medinaceli. És un tesor històric molt particular i antic de més de huitcents anys, que extrapolant-lo ara a u dels nostres pobles no té sentit, però sí que ne té allí, en el lloc i l'hora determinada a l'usança tradicional, formant part de la cultura popular taurina.

Crec que fa falta informar més a la gent, de la quantitat de millores que s'han realitzat en tots els festejos taurins, ya que els mijos de comunicació sempre trauen les pitjors imatges, sobretot en referència al maltracte animal.

Clausich.- Yo naixquí en 1940 i en la meua infància als 6, 7 i 8 anys he vist bous en el "morrillo" totalment cremat, o en una costra, perquè la tècnica era una atra i el goteig de l'alquitrà era horrible, de tal forma que no podien repetir l'embolada fins que estiguera curat. Hui ha millorat moltíssim, està regulat i no goteja.

Pepe.- En les tècniques d'embolar de hui en dia, ¿Quin sofriment patix el bou?

Clausich.- A mi me crida l'atenció que en les noves tècniques, bous cerrers no acusen l'embolada com deuriem de fer-ho.

Emili.- ¿Cóm se medix el sofriment?, ¿cóm expliques a la gent d'atres nacions que fem sanc al bou i que no sofrix?.

Raül.- Yo tampoc puc entendre que en China se mengen el peix cru i que el trauen viu d'una peixera i va directe a la fregidora.

Chema.- Als bous hi ha que tractar-los en respecte. Yo he vist a toreros com Dàmaso, Luís Miguel, o Esplá, que al torear li han tingut tot el respecte del món a l'animal.

V.R. Calatayud.- Yo vaig a introduir el tema un poc filosòfic de lo que és el repte de l'home front a l'animal i el repte de l'home front al risc. I en acabant una filosofia del respecte.

És important el pes de la tradició com ha dit el Sr. Chema, que fa honor a la seua professió, perquè està pendent de que l'animal és un ser respectable i deu de ser respectat, puix està en la cadena de subsistència dels humans. Yo recorde quan era chicotet, que en el meu poble se corria el bou en corda i en acabar la festa el mataven i el venien per a que tot lo món poguera menjar carn de bou que no ho fea en tot l'any.

Tenien un element lúdic pel qual estaven vencent la por colectiva. Una por colectiva que a voltes se descarrega anant a les places de bous o a les festes de carrer a on existix un risc que crea l'expectació.

Pepe.- Parlant de risc, ¿qué podeu dir-nos referent al risc de l'entrada de bous a cavall de Sogorp?.

Clausich.- Ara fan un simulacre de pujada per la costera, perquè els bous que van a participar els han

pujat prèviament en un camió deixant-los a on estan enchiquerats per a poder fer l'entrada puntual ya que se retransmet en directe per la televisió.

Els bous estan preparats i tenen les banyes despuntades i quan obrin la comporta són rebuts pel pastor i uns arreadors que tenen com a missió arrear a la manada per a que alcance suficient impuls per a fer una bona carrera, acompanyats pel ginets a cavall que ara estan molt més ben domats que temps en arriere.

Paco.- Els bous que participen en els events que requerixen ser despuntats, ho han segut sempre com mana el reglament.

V.R. Calatayud.- Quan hi ha un tracte equilibrat, no és ventaja ni del torero ni del ganader, qui guanya és el bou. Quan manen els toreros els bous van arriere. Si busquem l'equilibri i l'autenticitat, recordarem que l'art de Cúchares és extraordinari, que té una estètica sensacional, lo qual agrada a la gent que ve a conèixer la festa. L'entrada té molt d'ambient, además de la por de cada u, que és lliure de descarregar-la o no. Té traça de persistir si se fa ben feta, ya fa 10 anys que és Be d'Interés Cultural i està en portes de conseguir el de Be Immaterial. Tot açò s'ha conseguit perquè s'ha sabut vendre la part del respecte que hi ha pels bous, deixant-los pas arropats pels cavalls tot el camí, que tenen obert per a que busquen la seua eixida.

Clausich.- Abans de començar s'anuncia varies voltes per megafonia i en distints idiomes, que està prohibit qualsevol tipus d'agressió als bous, respectant-los en tot moment. Yo tinc fotos antigues de quan participava en l'entrada, aplegant a la plaça en els cavalls sense preocupar-nos dels bous que ells mateixa se n'anaven al cantó i era el públic els que pegant en les vares en terra feien roïdos que els detenien i subjectaven, per a que nosatres eixirem al pas de la plaça.

Pepe.- ¿Quina diferència hi ha entre rebre al bou en una franela i el cos a cos dels retalladors?

Raül.- Hi ha prou diferència, no se poden comparar als toreros en els retalladors. El retallador té una forma diferent d'expressar la seua tauromàquia; és retallar, quebrar, enjugassar-se en el bou, sempre recolzant-se en les pròpies cames. El toreu és quedar-te quiet,

torejant lo més espaiet possible i molt artístic. Lo important del toreig és manar sobre el bou i portar-lo al teu terreny.

Chema.- Té més mèrit lo del torero perque hi ha que saber manar, temprar, portar-lo al teu terreny i sometre'l, en eixe moment si se fa be, en cinc minuts pots dir que l'has domat, mentres que els que montem a cavall, domar-los nos pot costar tota una vida.

Per atra part com el ganado que va a les retallades tenen més poder, més ímpetu i atres coses que no se veuen en el ganado de la plaça de bous, estan guanyant el terreny, conseguint omplir les places perque la gent veu més risc i més emoció.

És una pena que en el toreig de muleta s'estiga perdent eixa emoció i risc. Sense donar-nos conte estem carregant-nos la festa. Hi ha un montó de chicons jóvens, uns en més coneiximents, uns atres més intel·ligents i un grapat en molt de valor, que necessiten tindre opció de poder trobar el seu lloc.

Ampar.- Anem a donar-li la paraula a Vicent, que està intentant intervindre en la tertúlia.

Vicent.- Yo la veritat és que soc molt més optimiste i més positiu en estos temes. Sé que se toreja millor que mai i que els bous són molt braus. Crec que les figures del toreig maten els bous en els quals saben que van a triomfar, perque a nosatres nos poden paréixer com a aficionats que són "carretons" i en canvi són molt braus.

Chema.- Te dic que són més braus que mai, pero els falta renyó, poder, faedures, morrillo; els falta per tots els costats, per això insistix molt en preservar els encastes.

Vicent.- Referent a lo comentat sobre la bravura i el trapio dels bous, sí que ho són més i és degut a que uns anys en arrere les corregudes en les places passaren de quatrecentes a huitcentes, pero fa uns set anys que s'ha normalisat la festa, han tornat a baixar eixos events, per lo que en el camp existix més ganado sobrant que podem adquirir les penyes, lo

que ha ajudat al "boom" que és un esclat important dels bous en el carrer.

V.R. Calatayud.- Yo ara voldria parlar de la gent. N'hi ha dos espectàculs que van a més, u d'ells és el que donen els "animalistes", pero que en realitat no són bons defensors dels animals. Els que verdaderament tenen la filosofia de defendre als animals no donen l'espectàcul que ells donen, perque lo que fan és animar al contrari a contramanifestar-se.

Pepe.- Huitmil espectàculs de bous al carrer, ¿menejaran una gran economia, no?

Andreu.- La festa dels bous que celebren la majoria dels pobles de la Comunitat Valenciana, té major presència que les falles; maneja un volum de diners important, per eixemple la meua penya té 30.000 € de presupost per a fer la festa i ne són més de 280 pobles els que la celebren.

Chema.- Facenda recull més per l'IVA. que maneja el món del bou que per tots els partits de fútbol de primera i segona divisió.

Pepe.- ¿Sabeu vendre a la gent que des dels bous en el carrer en totes les seues variants, se complixen les normes i respecte a l'animal?

Andreu.- La tauromàquia, és la relació entre el bou i l'home, violenta perque no s'ha volgut domesticar al bou brau en el procés històric que ve des de la prehistòria. En tota la conca mediterrànea està present el bou en totes les civilitzacions, Egipte, Grècia, Roma, aplegant ací que mantenim i respectem al bou i que en eixa relació no vol domesticar-lo per ser admirat en totes les cultures, fent-lo centre de totes les celebracions paganes.

Vicent.- La societat no veu la mort dels animals que compra en els supermercats. Crec que les penyes taurines se deuen d'implicar més en la societat, per a que vegem la responsabilitat que tenen respecte als animals i fer actes culturals per a que la gent nos comprenga, perque ¿quí sap que la nostra penya aplega Nadal i arreplega 2.000 kg. d'aliments per a Càritas?. Eixa és la millor defensa que podem fer de la nostra festa de cara al futur.

Pepe.- Canviant de terç, ¿Quines emocions se senten davant del bou, quan vos trobeu a soles front ad ell en dos banderilles en les mans, o dalt del cavall en l'entrada de Sogorp, o a l'embolar-lo?

Clausich.- Tinc que confessar que entre els companys abans de començar diem "escup" i no teníem saliva. Cap participant anava estrenyut eixa semana .

Raül.- Est any ha participat en l'entrada de Sogorp el rejoneador Diego Ventura en un cavall seu de rejoneig, pel simple gust de sentir eixa experiència.

Vicent.- Vullc destacar que est estiu ha segut especialment dramàtic per als festejos populars de bous en el carrer, pero també vullc fer menció de que en el bou en corda de Chiva, ha participat Enrique Ponce, màxima figura del toreig, donant suport a la festa, en estos moments en els que els bous en el carrer estan molt qüestionats.

Andreu.- La part més sèria, més transcendental o més culta de la tauromàquia com és el toreig, sempre ha menyspreat als festejos populars que en cada comunitat o en cada poble tenen una forma particular, per lo que hi ha que resaltar el suport d'estes dos figures del toreig.

Pepe.- ¿Qué se sent quan estàs front al bou en un piló pel mig?

Paco.- Ser embolador és més que el moment de tindre'l davant de tu. Ser embolador és preparar un bon material de boles, tindre una bona ferramenta, fer unes bones boles que duren, que no gotegen, que no facen mal al bou i tot açò entra dins d'un ritual com el que pot fer el torero, encara que no te vistes en el trage de "luces" i que s'inicia des de que escomences a preparar el material; elegir els ferrages més

apropiats, les argolles que entren més ràpides, per a fer la faena ràpidament, i quan aplega el moment del piló, se te fica un nuc en l'estòmec degut a la gran responsabilitat que tens, ya que depén de tu embolar en el manco temps possible i fer-ho ben fet.

Ampar.- En acabar de tallar la corda, ¿qué sents?

Paco.- Una sensació de satisfacció porque la cosa ha eixit be i estàs content i tranquil. Has passat un moment de tensió porque tens por de que no ixca be, pero al mateix temps serenitat i calma porque confies en el teu bon fer. En acabar, és com si te llevares un pes de damunt per la responsabilitat que comporta ser el màxim protagonista.

Clausich.- Pense que té molt de destrea i d'improvisació porque encara que emboles molts bous, cada u és distint de l'atre i pot ser que la pressió del públic que vos rodeja vos impedisca a voltes fer be el vostre treball.

Paco.- Yo tinc una màxima, quan la gent ve en mi a embolar, sempre els dic que hi ha que oblidar-se del públic. La meua missió com a embolador és aplegar el primer al bou i una volta estàs col·locat en el teu lloc darrere del piló, per molta pressió que hi haja, la gent ya no me molesta.

Clausich.- Els concursos eixercixen molta pressió entre les colles d'emboladors, ¿Són positius?

Paco.- Els concursos són una modalitat nova i encara que yo he participat en molts, considere que és desvirtuar una embolada.

Chema.- Per a mi embolar és un art i com a tal necessita una cosa imprescindible que és la paciència i això significa que deus de prendre't el temps necessari.

Andreu.- Quan tractem en el bou sempre se recomana que se facen les coses espayet.

Paco.- Se pot embolar ràpit i be, la qüestió és tirar-te ràpit al bou, estar en bones condicions i demostrar la teua valia . Tens que prendre decisions en pocs segons, sempre sense perdre la calma pero lo més ràpit possible.

El moment de tallar la corda és una sensació de soletat perquè estàs tu a soles davant del bou i eres conscient del perill puix no saps per a on va a eixir. És impactant vore tan prop els ulls del bou. Sempre hi ha de tindre-li molt de respecte.

Bernat.- ¿És precís estirar-li el rabo al bou quan estan embolant-lo?, a mi personalment me molesta molt.

Vicent.- És part del ritual, hi ha pobles que se peguen per agarrar-li'l perquè entre les penyes se considera com un honor.

Emili.- Embolar el bou ve de temps passats a on tenia sentit embolar-lo perquè no hi havia llum en els carrers i era per a que la gent vera per a on anava el bou, a l'igual que se posaven les campanetes (campanillos) per a avisar a la gent quan el fòc s'havia apagat. Una llàstima que s'haja perdut eixa costum en València.

Paco.- A on se posen molt les campanetes és en la província de Castelló perquè s'embolen els bous de corro i tenen poca mobilitat. Segueixen posant-se per continuar en la tradició.

Pepe.- ¿En l'entrada de Sogorp se medix la qualitat dels cavalls i se distribuïx el lloc que cada ginet ha d'ocupar?

Clausich.- No sé ara com ho fan, pero quan yo corria l'entrada, en una de les quadres dels tractants planificàvem un poquet lo que pensàvem fer, quí aniria davant o als costats, pero en eixir el bous, com van disparats, igual no se podia fer lo que abans havíem preparat.

Te preocupes de formar una ferradura per a rebre als bous que entren pel mig. Els cavalls se posen molt nerviosos perquè l'inici el marca l'esclafit d'una carcassa, i escomencen a menejar-se molt pero el

ginet sap abraçar-lo i obrint un poquet les mans el contro-les més o menys. Els bous venen a molta velocitat i nosatres estem parats per lo que hem d'acoplar-nos ràpidament. Els que encapçalen van tocant als bous en una vara, perquè les vares són per a tocar-los i rectificar el camí i no per a pegar.

Pepe.- En tanta gent que acodix i sense barreres protectores, ¿No és un milacre que no ocorrega res?

Clausich.- La gent és la que fa l'entrada. Els bous estan acostumats a fugir i els cavalls els acompanyen.

Els temps més difícils en esta carrera són: primer rebre als bous, ser capaç de que no te cornegen i acompanyar-los. En la carrera vas baixant i en aplegar a la carretera de València hi ha un contrasentit, segueixes galopant i te trobes en un tram estret i en aplegar a la plaça tens que parar sense que cap bou se t'emporte per davant, perquè a l'igual que quan els reps és el moment en el que te poden cornejar, puix en plena carrera no hi ha problemes perquè vas acompanyant-los.

Ampar.- Hem escoltat a l'embolador, al ginet, pero encara no hem escoltat la sensació que sent un torero o un banderiller.

Pepe.- Encara que la colla sempre ajuda a preparar el bou, ¿qué se sent quan estàs front a front, de poder a poder?

Raül.- Yo faig açò perquè és lo que més m'agrada, ho fruïxc i les sensacions que tinc davant d'un bou no les encuentre en cap altre lloc. Per ad això seguïxc fent-ho encara que també se passa molta por. Tens molta responsabilitat a pesar de no dependre de tu mateixa sino del torero que te contracta i a voltes per respecte ad ell no pots lluir-te com tu volgueres. És un moment breu en el que tens que tindre la ment fresca per a reaccionar davant de qualsevol inconvenient que te puga sorgir. Tota la por que pugues passar la supera la passió per realisar el toreig.

Donís.- Respecte a les llimitacions, hi ha sòrts que estan en desús o s'han perdut, com córrer el bou a una mà, que normalment no se veu, o un bon trasteig.

Raül.- Yo soc partidari de recuperar totes les sòrts perquè és un gran espectàcul. Hi ha que beure de la

font antiga i encara que algunes coses han millorat, en el món del bou està tot inventat, per lo que seria important recuperar-les.

Ampar.- El temps quan estàs a gust corre molt apressa, ya duem dos hores raonat i com alguns dels contertulians han vingut acompanyats de les dònies i dels chiquets que són molt menuts, hem de pensar en posar punt final que com sempre serà arreplegant les conclusions.

Andreu.- Com a conclusió i reflexió, vos dic que tenim un tresor cultural que se diu tauromàquia, que és la relació entre l'home i el bou, que és molt rica, ampla i diversa i que en la nostra terra tenim una part fonamental i molt representativa que se presenta en els carrers i en les places. En quant a l'art del toreig és una forma de comunicar, d'expressar coses en el que intervenen molts factors, sempre donant-li l'importància al bou des del respecte i transcendir en l'art que vols comunicar en una bona coordinació entre bou, torero i públic. Un art que forma part de la nostra cultura i que el compartim molts pobles de la Comunitat Valenciana i en la resta de la Península Ibèrica, intentant preservar i mantindre.

Mil doscents espectàculs en places, més de cinc milions d'entrades venudes, huitmil espectàculs de bous en el carrer i un gran impacte econòmic avalen la meua conclusió.

Chema.- Mentrimentres els espectàculs taurins siguen autèntics se mantindran tots. Per autèntics me referixc a honests i sense manipulacions. La festa de carrer més autèntica és la de Sogorp.

V.R. Calatayud.- Anime als que fan els bous en el carrer que cada volta hi haja més art, més essència

i que compliu el reglament evitant fer-li mal als animals i aixina se combat als antitaurins.

Emili.- Els principals interessants en respectar als animals som els aficionats. Totes les normes establides per a protegir-los nos pareixen correctes en lo que correspon als bous al carrer, pelegant per a que s'acabe totalment el maltracte, eliminant les canyes i els garrots. Si nosatres respectem les normes i als bous, volem que nos respecten també a nosatres.

Vicent.- Vullc dir que és una festa popular i tradicional, pero també té una part econòmica molt important perque al voltant del bou subsistixen diverses empreses com són les del textil, les de segurs, etc. perque comprén tots els estaments econòmics de la nostra economia.

Pero sobre tot vullc ser molt optimiste i pensar en positiu perque la gent ha tornat a anar als bous i a les places, és el segon espectàcul de masses d'Espanya.

Hi ha que ser optimistes, perque hi ha futur, n'hi ha molta gent a favor dels bous, devem normalisar la festa, traure-la al carrer i involucrar-nos més en la societat.

Fins ací les conclusions d'una tertúlia que ha tractar de contrastar les opinions de gent molt preparada dins del món de la tauromàquia, en totes les seues vertents i que esperem que les seues opinions siguen aclaridores dels dubtes que puguen tindre en relació a la tradicional i popular festa de bous en el carrer en la Comunitat Valenciana.

Ampar Orellano

LES GRUPES
Joaquim Sorolla, 1916

No te preocupes, guárdalo en **Green box**

Todo el espacio
que necesitas

Green box te ofrece las mejores soluciones para guardar todo aquello que necesites.

- **El box que necesitas.**
Ofrecemos una amplia variedad de tamaños adaptándonos a tus necesidades.
- **Recepción de mercancías y correspondencia.**
Domicilia tu correspondencia en nuestra sede sin problemas.
- **Abierto las 24 horas del día con parking en su interior.**
- **Contratación personalizada.**
Contrata únicamente los días que necesites y sin permanencia.
- **Alarma individual y videovigilancia.**
Nuestras instalaciones cuentan con el mayor sistema de videovigilancia conectado a **central de alarmas** y cada módulo cuenta con alarma individual **personalizada**.

COMES & ASOCIADOS

ASESORES S.L.P

CONSULTORÍA
FISCAL
CONTABLE
MARKETING
COMUNICACIÓN

96 110 12 49

Plaza Alqueria de la Culla, n 4
Edificio Albufera Center Despacho 507
46910 Alfafar (Valencia)
E-mail: info@comesasociados-tax-advisors.eu
www.comesasociados-tax-advisors.eu

VIVES MARÍ
FABRICA DE TEJIDOS

PROVEEDOR OFICIAL
DE LOS ESPOLINES DE
LAS FALLERAS MAYORES
DE VALENCIA 2015
Y DE LA CORTE DE HONOR DE
LA FALLERA MAYOR INFANTIL

**Decoració floral bodes,
events, corones...**

Decoració artificial

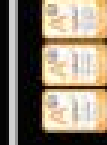
Jardineria i paisagisme

Servici a domicili

**Joanot Martorell, 25
46470 Catarroja (Valencia)**

**Tel 96 126 12 36
636 23 59 92
670 82 84 46**

teresacomosfloristes@gmail.com

antlago
antiaranda
TRANSPORTE

Flores

Silvia

Diseño floral

ceremonias

altares

ramos de novia

coronas difunto

plantas

arreglos artificiales

servicio a domicilio

servicio interflora

camí real, 72

CATARROJA

Tel: 96 126 90 06 - 666443318

ARRO CERÍAS

ANTONIO TOMÁS, S.L.

auténtico por tradición

ARRO CERÍAS ANTONIO TOMÁS, S.L.
AVDA. ALBUFERA, 5 - 46430 SOLLANA
TELS. 96 174 00 04
FAX 96 174 05 54

www.arroztomas.com

Compte NÒMINA

Per a Clients **10,**
Comissions **0**

 **caixa
popular**

Servicis	Comissió
Contractació primer any Targeta Débit*	
Contractació primer any Targeta Crèdit*	
Contractació primer any Targeta Mixta*	
Transferències, fins un màxim de 12 anuals	
Comissió manteniment	
Comissió administració	
Comissió per apunt	
Comissió per ingrés de Xecs	
Comissió per domiciliació de Rebutis	
Comissió per talonari de Xecs	
Comissió per talonari de Pagars	

* El segon any i següents, en funció de les operacions en compres i facturació la quota pot ser gratuïta també. Demaneu informació.

Love Shop

Tienda artículos eróticos - Tappersex

Floren Sánchez

• C/ Francesc Larrode 3 Bajo, 46470 Catarroja

640 330 824 - 960 642 122

✉ smfloren@gmail.com

www.LoveshopCatarroja.es

Agustín

Gradoli

Materiales de Construcción

Tel./Fax. 96 126 26 97 Albal (valencia)

ALMACÉN
Final Avda. Rambleta

CATARROJA

PARTICULAR
Galicia, 84

Tel y Fax 96 126 26 97 46470 ALBAL Valencia

TODO EN IMPRESIÓN

IMPRENTA OFFSET - DIGITAL

TARJETAS DE VISITA, TARJETONES PARA
BODAS, COMUNIONES..., **FLYERS**, CARTELES,
ENTRADAS, REVISTAS, CARPETAS,
CATÁLOGOS, **LLIBRETS DE FALLA**,
CARTAS RESTAURANTES, **CALENDARIOS**

COPISTERÍA IMPRESIÓN GRAN FORMATO

LONAS, VINILOS, VEHÍCULOS,
LIENZOS, FOTOCUADROS, **RECLAMOS**
PUBLICITARIOS CAMISETAS, BOLSAS, USB'S,
EXPOSITORES **DISEÑO GRÁFICO...**

Cami Nou, 9 · 46910 Benetusser (València)

Tlf. 96 375 67 84 · info@agnouart.com

www.agnouart.com

Area de servicio Peyman S.L

LOW COST

MINIMARKET 24h.

AUTOLAVADO

BOXES

TARJETA CLIENTE

REPARTO A DOMICILIO

**CALIDAD
Y
SERVICIO**

ATENDIDA O AUTOSERVICIO, USTED ELIGE

Rosón y Cajal, 97, 46470 Catarroja, Valencia El Catarroja, Banda Norte, 212. 961 274 381

ACADEMIA GLOBAL

Vicente Diago

Director

- primària
- secundària
- batxiller
- universitat

Telf.: 96 126 05 91
diagoacademia@hotmail.com
Avd. Ramón y Cajal, 35B
46470 Catarroja
(Valencia)

GRUPO DOS
DISEÑOS AUXILIARES, S. L.

Camí dels Cahuets, 19 • Tel. 96 126 92 02 • Fax 96 126 06 04
Apartado de Correos 242 • 46470 ALBAL (Valencia) España
E-mail: grupo2@grupo2.net

NUEVO EDIFICIO EN CONSTRUCCION

T^{II} Tristal SL

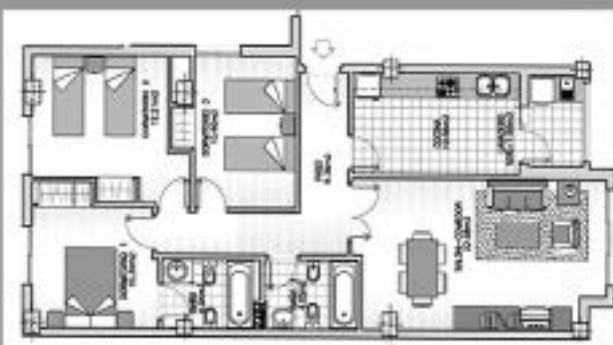
**17 VIVIENDAS DE 2 Y 3 DORMITORIOS
CON PLAZA DE GARAJE
Y BAJOS COMERCIALES**

**ULTIMAS VIVIENDAS
ENTREGA DE LLAVES INMEDIATA**

**C/ San Vicente Ferrer.
Esq. Av Generalitat Valenciana.
Catarroja**

teléfono de contacto:

96 127 43 59

CONFORTEC

Sofas & beds & feelings

modelo MOVA
sofá cama con reposacabezas abatible

www.grupoconfortec.com

EN ALCÀSSER:
VENTA DE VIVIENDAS, GARAJES CON TRASTEROS
Y BAJOS COMERCIALES

-REFORMAS INTEGRALES
REHABILITACIÓN - COCINAS Y BAÑOS

INFORMACIÓN Y VENTA:

C/. Filiberto Rodrigo, 14 bajo	C/. Valencia, 18 B
46470 CATARROJA	46470 CATARROJA
Tel./Fax: 96 126 14 06	Tel.: 96 126 12 24

GYS ASESORES FISCALES SRL

C/ ISLAS CANARIAS 127

46023 VALENCIA

TELEFONOS 96 323 66 33 - 605 967 057

EMAIL: GYSASESORES@GMAIL.COM

Bar Mesó
L'Albufera
(LES BARRAQUES)
desde 1986

DESAYUNOS Y ALMUERZOS

SÁBADOS CERRADO A PARTIR DE LAS 16.30 H.
DOMINGO CERRADO

C/ San Miguel, 29

☎ 96 126 69 56

CATARROJA

(Valencia)

Especialistas en plancha, pintura y mecánica.
Taller concertado con las principales compañías de seguros.

Talleres Martos
grupo talleres martos

Entrega del vehículo limpio · Disponemos de vehículos de cortesía
Recogida y entrega del vehículo · 3% Bonificación para próxima reparación
Seriedad y compromiso en las reparaciones

www.talleresmartos.com

C/Duque de Gaeta, 54/56
46022 - Valencia
Tel. 963 71 99 12
Recepción: Víctor
juan@talleresmartos.com

Ronda Norte s/n (esq. C/32)
Pol. Ind. El Bony - junto ITV
46470 - Catarroja - Valencia
Tel. 961 27 55 65
Recepción: Ángeles
angeles@talleresmartos.com

COMERCIAL DE PINTURAS VIBOR S.L.

**OS DESEA FELICES
FALLAS 2016**

vibor@telefonica.net

C/.Sagasta, 2 - Tel. 96 126 02 29 Fax 96 127 42 50
46470 CATARROJA (Valencia)

baixauli
FARMACIA

HOMEOPATÍA
FITOTERAPIA
DIETÉTICA Y NUTRICIÓN
FORMULACIÓN MAGISTRAL
DERMOFARMACIA Y PARAFARMACIA
ORTOPEDIA MENOR
ANÁLISIS DE GLUCOSA, COLESTEROL
Y TRIGLICÉRIDOS
ANÁLISIS DE PIEL
ANÁLISIS DE INTOLERANCIAS ALIMENTARIAS
NUTRICIONISTA Y ASESORAMIENTO NUTRICIONAL
ATENCIÓN FARMACÉUTICA
SPD Y PREPARACIÓN DE PASTILLEROS SEMANALES

Carrer de Ramon y Cajal, 73
46470 Catarroja • Valencia
Teléfono: 961 26 29 86

d e y c o
c o n s u l t i n g

Soluciones Integrales para la Empresa

Implantación de Sistemas:

**Hardware.
Telecomunicaciones.
Mantenimientos.**

Desarrollos Web:

**Gestión de Dominios.
Hosting
eCommerce.**

Programación a medida:

**Soluciones sectoriales.
Integración de aplicaciones.**

Service Partner SAGE SP

Ttel. 96 381 88 59. Fax. 96 381 88 57
www.deyco.net

Pilar Ricart Gimeno

correduría de seguros
seguros en general

www.segurospilarricart.com

pilar_ricart@pilarricart.com

Plaça Major, 9 . Pta.1 46470 CATARROJA Valencia

Teléfono 96 126 39 01 Fax 96 126 93 51

Móvil 670 310 627

Mármoles Artísticos

CASAÑ, S.L.

LÁPIDAS Y CONSTRUCCIÓN

TALLER:

Senda les Ànimes, 10
Poligono Industrial de Catarroja
(FRENTE ESTACIÓN)
TEL: 96 126 12 30

EXPOSICIÓN:

C/ Cervantes, 28
46470 CATARROJA Valencia
TEL: 96 127 03 58

"LA CALIDAD ESTÁ
EN NUESTRO PROCESO
ARTESANAL"

INDUMENTARIA VALENCIANA
DESDE 1976

MAESTRA ARTESANA Nº 1389

C/ADREÇADORS, 16
46001 VALENCIA

TEL. 963 940 530

Loterías y Apuestas del Estado

LOTERÍA NACIONAL
Admón. nº 2

Adquiera aquí sus décimos

Se reservan números para fallas, fiestas, entidades...

LOTERÍA PRIMITIVA - BONO LOTO - 1X2 - LOTERÍA JUEVES

C/ Ramón y Cajal, 11 - Tel. 96 126 52 55
46470 CATARROJA

Autobuses Valencia a Catarroja, S. A.

SERVICIOS DISCRECIONALES, COLEGIOS, FÁBRICAS Y VIAJES AL EXTRANJERO
DESPEDIDAS DE SOLTEROS/AS

DOMICILIO SOCIAL:

Carretera Real de Madrid, 42

Tels.: 96 126 00 84 - 96 126 37 11

A L B A L (Valencia)

Alejandro Ribes
Carmen Arasteny

AGENCIA DE VIAJES OCITRAVEL

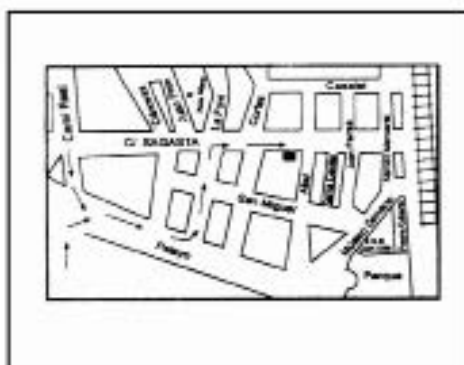
C/. Francisco Ramón Pintor nº 1 Bajo
46470 - Catarroja
Tel.: 96 127 05 10 - 670 31 69 26
info@ocitravel.com
www.ocitravel.com

PELUQUERIA CANINA **ITACAN**

ENCARNA GIL VERDEGUER

CORTE DE PELO DE TODAS LAS RAZAS - COMIDA PARA ANIMALES
COMPLEMENTOS Y ACCESORIOS - VENTA DE ANIMALES DE COMPAÑÍA

SAGASTA, 56 - TEL. 96 126 11 53 - 46470 CATARROJA

**Siempre
...juntos**

En cada celebración. En nuestras tradiciones.
En nuestro día a día. En nuestra tierra.
Con nuestra gente.

**caixa rural
torrent**

**BANCA
MOVIL**

www.grupocooperativocajamar.com
@Cajamar
902 20 60 20

Banca Personas 360º
Siempre a tu lado.

gco@grupocooperativocajamar.com

Síguenos en:

Nº Reg. DGS y FP C0058B968205692

SEGUROS:

AUTO - HOGAR - VIDA
SALUD - ACCIDENTES PERSONALES
DECESOS - EMPRESAS
SEGUROS AGRARIOS
PRODUCTOS FINANCIEROS
SOLUCIONES PARA SU JUBILACIÓN

Laura Quintana Ricart

lauquin@mapfre.com

Ester Herreros López

eherrer@mapfre.com

Antonio Gómez Gómez

gomezga@mapfre.com

Ctra. Rocafort, 2B - 46110 Godella (Valencia)

T. 96 390 29 98 - F. 96 316 01 66

www.mapfre.com/oficinas/9612

Info & Logic Valencia, S.L

APP Informática Catarroja

Alvaro Catalá Sanz

Avd. Ramón y Cajal, 86 BAJO
46470 Catarroja (Valencia)

96 122 00 22

www.appinformatica.com

EN CATARROJA, LA BUENA MESA

ARROCERÍA • ASADOR • COCINA DE MERCADO

Camí Real, 128. 46470 CATARROJA. 96 126 65 94 • 655 884 842

Carteros, 80 (Barrio Cruz Cubierta) • T 963 587 296
Valencia

Camí Real, 15 • T 961 261 017
Filiberto Rodrigo, 14 • T 961 264 695
Catarroja

número uno en servicios ópticos

MULTIÓPTICAS
Igual y Bets

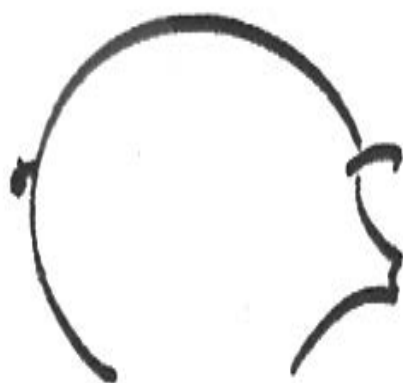
DAVID CANDEL

EMPRESA INSTALADORA

FONTANERIA •
CALEFACCION •
GAS •

Tel/Fax 96 127 03 26 - Mov: 619 255 998

Ronda Nord nº1 Bajo Derecha
fontaneriadavidcandel@yahoo.es

Carnes Vicente Maties

PRODUCTOS DE ALTA CALIDAD

CATARROJA 46470 VALENCIA
E-mail: VMATIESB@NEXO.ES

COLON, 43 TEL. 96.126.05.43
CHARCO, S/N TEL. 96.126.47.20

*Instalaciones Hípicas
Carpintería para
el mundo del caballo*

Polígono Industrial
Cami de les Eres, s/n
Tel. 96 126 33 38
Fax 96 126 58 77
46470 CATARROJA (Valencia)

info@hnosraga.com
www.hnosraga.com

Nº Registro. VS-2000-82

-MEDIADORES DE SEGUROS-

-Monzó-Chirivella S.L.-

correduria@monzochirivella.es

Calle El Charco, 18-bajo. Esquina
46470 CATARROJA (Valencia).

Teléfono y Fax:
96 126 85 50

Daniel Tamarit Olmos
Móvil 629 532 666

el tro
pirotecnia recreativa

C/. Poetisa Leonor Perales, 9 - Bajo
Tel. 96 344 75 90 - Fax 96 344 75 91
46026 CASTELLAR (Valencia)
www.pirotecniaeltro.com
info@pirotecniaeltro.com

Talleres
A. VAZQUEZ FORTEA, S.L.

Plancha y Pintura del Automóvil

Camí Real, 133
Tel. y fax 96 127 48 09

46470 CATARROJA
(Valencia)

**ORIENTACIONES
INFORMATICAS S.L.**

INFORMATICA • MATERIAL OFICINA • MOBILIARIO

Desde 1985 a su servicio

- SUMINISTROS de OFICINA
- Consumibles de Impresión: INKJET y TÓNER
- MOBILIARIO de OFICINA
- COMPLEMENTOS de OFICINA
- Encargo de SELLOS de caucho
- Trabajos de IMPRENTA
- Diseño y Programación WEB
- Posicionamiento Web (SEO)
- Marketing Online (SEM y AdWords)

CALI PAGE

C/ Asturias, 3 | 46470 | Catarroja (VALENCIA)
Tel: 96 126 69 67 Fax: 96 126 03 03
orientaciones@orientacionesinformaticas.es
www.orientacionesinformaticas.es

Escola Infantil "Xicalla"

- Centro plurilingüe (Inglés-Valenciano) autorizado por conselleria de 0 a 3 años.
- Centro de 420 m² con aulas de 35m² y 40m² muy amplias y luminosas.
- Gran patio con césped artificial de más de 120 m².
- Atención pedagógica incluida.
- Estimulación temprana.
- Comida mediterránea casera.
- Horarios flexibles 7:30-19:00 h.
- Subvención de conselleria y ayuntamientos.

Avd Blasco Ibáñez, 121 Albal. (695392171-654760895)

Más información en www.xicalla.es y .

ASTECOL

calefacción · climatización

Tu clima de confianza

INSTALACIONES PROFESIONALES

Tel. 96 126 09 54

www.astecol.com

COMERCIAL DE SEGURIDAD E HIGIENE LABORAL

Uniformidad laboral
Calzado de seguridad
Prendas Frio y agua
Guantes
Mascarillas
Protectores auditivos

*Productos
certificados
por la C.E.E.*

Gafas de protección
botas de agua
Cinturones anticaída
Casco
Ropa de alta visibilidad
Ropa desechable

C/ Bailén, 4- 46600 ALZIRA (Valencia)

Tel. 96 240 01 77 - Fax. 96 240 16 35

Móvil: 610 44 93 91

E-mail: cosehigla@cosehigla.com

Web: www.cosehigla.com

RESTAURANTE CASA PILAR Salón de Banquetes

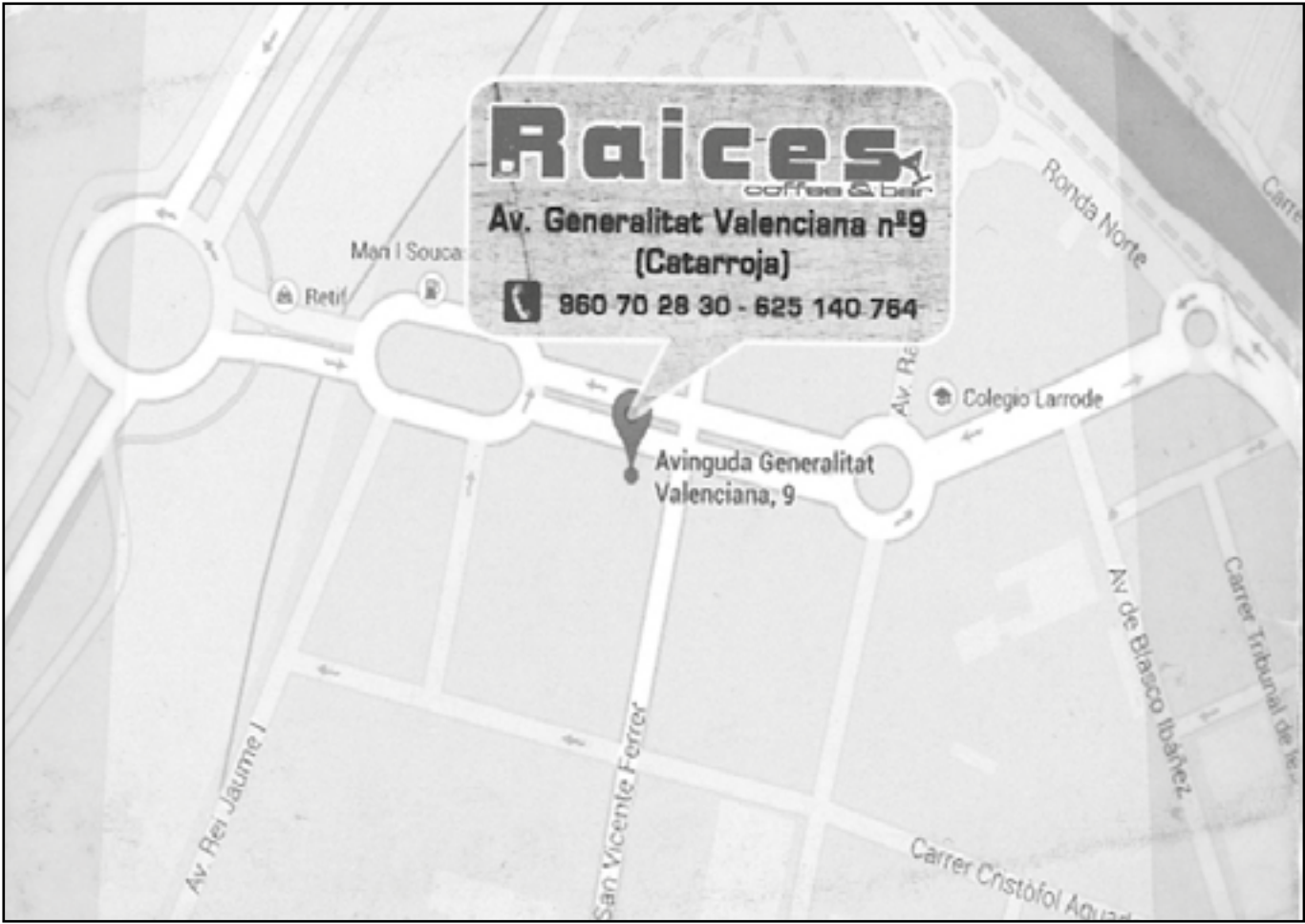
Menús adaptables a cualquier presupuesto

Almuerzos Populares y Menú Diario

Cho. Vereda, s/n

46469 BENIPARRELL

Tños. contacto 96 121 34 21 - 658 98 11 81 - 658 98 11 85

Raices

coffee & bar

Av. Generalitat Valenciana n°9
(Catarroja)

☎ 960 70 28 30 - 625 140 764

“La Pelu”

Vicent

C/ San Miguel, 24 • Les Barraques
Tel. 96 126 76 04

Cafenet **i** *Més*
C a f e t e r i a

Gran variedad en almuerzos, bollería, helados, granizados...

Chocolate y buñuelos de calabaza.

Promociones en cervezas y montaditos.

C/ Ramón y cajal, 53 bajo - Catarroja

Sermatex S.L.

C/. La Creu, 4
Tel. y Fax 96 125 04 78*
46115 ALFARA DEL PATRIARCA
(V a l e n c i a)

N.º DE INSCRIPCION
R.I. 46/66627

Instalaciones contra incendios
Extintores
Deteccion incendios
Deteccion y extraccion Monoxid
Bocas Incendio Equipada
Grupo Bombas Incendios

Mantenimientos

Empresas, Particulares, comunidades
Propietarios

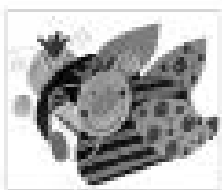

Salvador Armengol Casañ
Director comercial
M. 630 923 230

Partida la Foya s/n
46868 Bélgida (Valencia)
T. (+34) 96 213 51 10
F. (+34) 96 239 00 60
E. pirotecnia@europla.com

europlá

www.europla.com

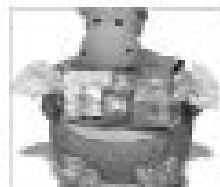
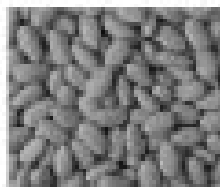
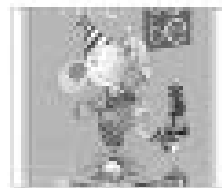
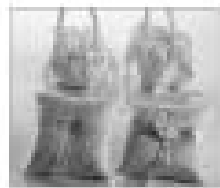
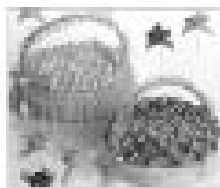

d'inedit

 <https://www.dinedit.com>

CASTURIAS / FRENTE PZA FUNERAL / 96 104 20 40 CATARROJA
info@dinedit.com

FOTOREGALOS
DETALLES
INVITACIONES
LIBROS FIRMAS
FIGURAS PASTEL
COJINES
ARRAS
ALFILERES NOVA
EXPOSITORES
REGALOS
DISEÑO GRÁFICO

www.purpurinadisfraces.es

San Vicente Ferrer n°3 (Catarroja)
Telf. 96 184 3888

 Max Transport, S.L.
LOGÍSTICA INTEGRAL

SERVICIO DE GRÚA

Camí Vell d'Albal, 69
Apdo. Correos 329 CATARROJA
46469 BENIPARRELL (VALENCIA)
Tel. 96 120 00 12 • Fax 96 121 36 65

BAR-BOCATERÍA LA TAPETA

ESPECIALIDAD EN TAPAS

tel 669 613 443

C/ San Miguel, 29 - CATARROJA

Nasa Correduría de Seguros S.L.

fsalorio@nasaseguros.com

✉ Avda. Corts Valencianes, 115
46470 ALBAL (Valencia)
☎ Tel. 96 127 20 20 | Fax 96 127 20 22
✉ nasa@nasaseguros.com

LUIS SAMPEDRO

PELUQUERIA DE CABALLEROS

C/ Torero Antonio Carpio, nº 16
Catarroja (Valencia)
Telf. 961 272 543

R ELECTRODOMÉSTICOS
FERRETERIA
MILAR

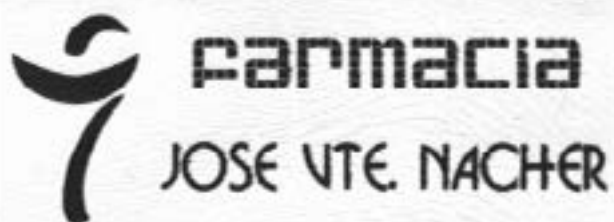
RACHADELL, S.L.

VTE. BAIXAULI RACHADELL E HIJOS

TODO EN PRIMERAS MARCAS AL MEJOR PRECIO,
CALIDAD Y SERVICIO,
BRICOLAJE, MENAJE Y HOGAR

C/ Huelva, 12 • C/ Santander, 5
46470 CATARROJA (Valencia)
Tel. 96 126 87 21 • Fax 96 127 49 41
rachadell@milar.es

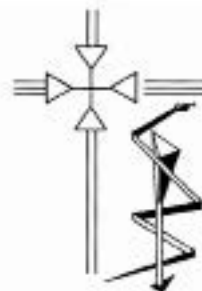
RACHADELL, S.L.

Farmacia
JOSE VTE. NACHER

DERMOFARMACIA • HOMEOPATIA • HERBORISTERIA
FORMULAS MAGISTRALES • ORTOPEDIA
ALIMENTACION INFANTIL • TEST RÁPIDO DE SANGRE
CONSEJOS COSMÉTICOS Y DIETÉTICOS

Camí real, 64
Teléfono 96 127 46 52
46470 CATARROJA (Valencia)

El farmacéutico de su barrio
les desea

FELICES FIESTAS

D. Francisco
Navarro Monforte

C/ Sagasta, 58
Tel. 96 126 30 66

pon
tu vista en
buenas manos

ópticas con garantía de salud

CENTRO ÓPTICO RAGA

C/ Joaquín Olmos, 4 • Catarroja (Valencia)
Teléfono: 96 127 09 68

HIJOS DE BLAS MIGUEL GARCIA S.L.
CARPINTERIA EN GENERAL

Más de 40 años a su servicio

C/ Navarra, 6 - CATARROJA (Valencia) cod. 46470
Tel. 690 981 940
e-mail: carpinteria@blasalba.es
www.blasalba.es

PUERTAS • ARMARIOS CORREDEROS
PUERTAS DE ENTRADA • PUERTAS DE PASO
TECHOS • PARQUET
MUEBLES A MEDIDA
RESTAURACIÓN DE MUEBLES
MUEBLES COCINA

FloresComos

Més de 100 anys dedicats a la flor
www.florescomos.com

Enviamos tus flores a cualquier destino

► Servicio a domicilio

C/ Miguel Hernández 30 baix · Catarroja (València)
Teléfon 96 126 16 73 · 649 45 17 03

Centros florales · Adorno de templos y locales · Ramos de boda

Todo tipo de trabajos con flores naturales y artificiales · Coronas

Compro ORO y PLATA

Suso Joyero

Avda. Camí Real, 55 bajo
CATARROJA. Tel. 96 126 74 08

FORN DE MIGUEL I MARINA

Carrer La Font, 46
46470 CATARROJA (Valencia)
Tel. 96 126 31 52
697 961 638
pataca@ono.com

NEUMÁTICOS ASENSIO

MIGUEL ASENSIO FERNÁNDEZ

Pol. Ind. El Bony - C/. 30, nº 1
46470 Catarroja (Valencia)
Tel. 96 321 73 98 - M. 627 551 990
neumaticosasensio@hotmail.com

electro.mecafil@gmail.com

ELECTRO-MECAFIL S.L.

*Venta, instalación y
reparaciones eléctricas, antenas
y video-porteros electrónicos*

ERNESTO PUCHALT

**CAMÍ REIAL 109 - BAJO
46470 CATARROJA (VALENCIA)**

TEL. 961 273 435

**ANGUILES
"EL GALET"**
5ª GENERACIÓN

• CATARROJA
JUNTO ESTACIÓN FERROCARRIL RENFE
ESQUINA JOSÉ MANUEL IZQUIERDO
Tel. 96 126 25 98
e-mail: anguilasgalet@telefonica.net

• VALENCIA
MERCADO CENTRAL
PARADA 5-6
Tel. 96 382 92 88
<http://mercadocentralvalencia.com>

**Clínica Veterinaria
FAYCÁN**

ABIERTO 24 HORAS

Catarroja
C/ del Charco, 2 - bajo - 46470 Catarroja (Valencia) - Tel.: 96 127 26 74
Montroy
C/ Blasco Ibarra, 57 - bajo - 46193 Montroy (Valencia) - Tel.: 96 255 59 54

Rebónicos

Nuestro objetivo, el bienestar de tu animal

PELUQUERÍA CANINA - PELUQUERÍA FELINA

ASESORAMIENTO NUTRICIONAL

ACCESORIOS - COMPLEMENTOS

REPARTO A DOMICILIO

C/ GOMEZ FERRER 40. CATARROJA. TEL. 96 127 86 16

**Semillas
Dalmau, s.l.**

**PRODUCTOR DE TEPES DE CÉSPED
VENTA DE SEMILLAS DE CÉSPED**

C/BAILEN Nº30 B
46007 VALENCIA
TLF: 96 342 36 73 FAX: 96 341 85 18
www.semillasdalmau.com
semillas@semillasdalmau.com

Sabores

tiendas delicatessen

Ramón y Cajal, 17
46470 Catarroja (Valencia)
96 127 84 79

sabores@tiendasabores.com
www.tiendasabores.com

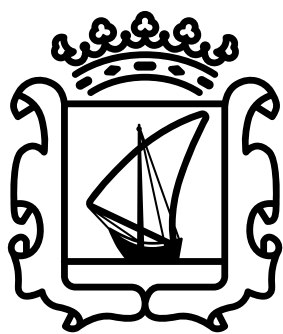
GRÀCIES ALS COLLABORADORS
PUBLICITARIS QUE EN LA SEUA
INESTIMABLE AJUDA
PERMETEN QUE LA FALLA L'ALBUFERA
PUGA CADA ANY, A TRAVÉS
DELS SEUS LLIBRETS CONTINUAR
DIFONENT LA CULTURA I LA FESTA
DEL NOSTRE POBLE
I DE LA NOSTRA COMUNITAT

Este llibret fon presentat el dia 21 de Febrer en la plaça de bous de València, espai emblemàtic que va ser testic de l'esplendor del torero catarrogí Antoni Carpio.

CARRIO

FALLA
L'ALBUFERA
CATARROJA